The Latvian Newspaper for Canada and U. S. A.
Published twice weekly by the Latvian Relief Society of Canada "Daugavas Vanagi."
Editor-in-Chief: ALEKSANDRS KUNDRATS.
Editorial and Business Office: 123 Huron St., Toronto, Ontario, Canada.
Telephones: EM 8-0792, EM 8-3239.
United States Editorial Offices:
New York: Editor — V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A.
Telephone 994-7917
Chicago: Editor — K. Ķezbers, 2727 Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A.
WEDNESDAY, AUGUST 12, 1964.

LATVIJA
AMERIKĀ

65. n-rs. TREŠDIEN, 1964. GADA 12. AUGUSTĀ 14. GADS

AUTHORIZED AS SECOND CLASS MAIL BY THE POST OFFICE DEPARTMENT, OTTAWA AND FOR PAYMENT OF POSTAGE IN CASH

Latviešu laikraksts Amerikā
Iznāk divas reizes nedēļā — trešdienās un sestdienās. Izdevējs — Latviešu aprūpes biedrība Kanadā „Daugavas Vanagi."
REDAKTORS: ALEKSANDRS KUNDRATS
Redakcija un kantoris: 123 Huron Street Toronto, Ont., Canada. Telefoni: redakcijai — EM 8-3239, kantorim — EM 8-0792
Redaktora tālrunis vakaros — 766-2001
Ņujorkas redakcijas vadītājs red. V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx N. Y. 10466, U.S.A. Tālrunis 994-7917
Čikāgas redakcijas vadītājs red. K. ĶEZBERS, 2727 N. Milwaukee Ave., Chicago 47, Ill., U.S.A. Tālruņi: DI 2-2324, BR 8-8681.

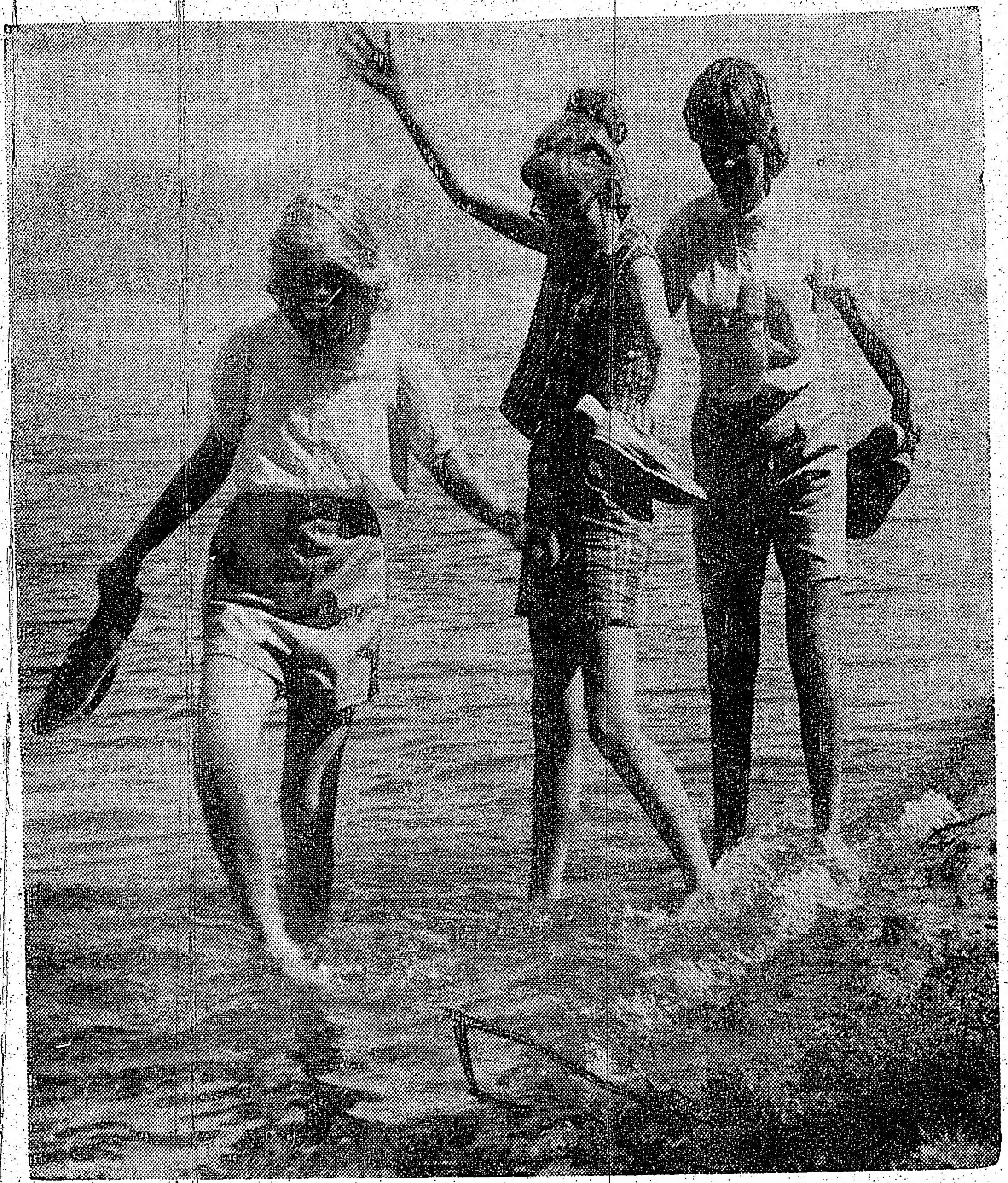

Jauks bija nometnē pavadītais laiks.

Viņu vasara

Dziļa brieduma elpa iegulusies zemnieka laukos. Tā zemnieka, kas brīvi ar savus tīrumus un tikpat brīvi pārdod sava darba augļus. Viņš bagātīgi paēdina savas tautas miljonus un viņam vēl atliek tiku tikām citu vajadzībām — svešu miljonu atbalstam. Zemnieka darbā arī sava likumība un stingras kārtības ievērošana. Vienīgi nelabvēlīgi laika apstākļi var iedragāt viņa darba pūliņus. Bet šos apstākļus neviens nespēj grozīt. Tos atskaitot, viss pārējais, pareizi un sekmīgi paveikts, var vienīgi veicināt un nodrošināt ražas. Un tā tas ir brīvajās valstīs, pie brīvajām tautām. Kaut kas vienmēr klibo un neveicas tur, kur cilvēkiem jāstrādā verdzisks darbs, kuŗa visniecīgākā daļa nāk pašam darītājam par labu.

Kāda ir viņu vasara — mūsu brāļu un māsu, citu radinieku un piederīgo, draugu un paziņu vasara dzimtenē, kur viņi iegrožoti lauku darbā, nodzīti sacensībās, izmisuši neveiksmēs? Leijerkastē iespēlētās sacensības ne vien fiziski nokāvušas darba prieku, bet arī iedragājušas morālo stiprumu. Tu strādā, strādā, tevi dzītin dzen un uzmana katru tavu kustību darbā, bet tai pašā laikā tu netieci pie cilvēcīgas iztikas. Ar nožēlojamām druskām atalgo tavu darbu.

Tā ir izturība un pacietšanās, kas līdzīga varonībai. Viss, kas izskan no okupantu oficiālām mutēm par sekmēm lauksaimniecībā, ir nieki un mēļošana.

Vai ir bijusi kāda vasara, pavasaris vai rudens, kad okupētās Latvijas laukos neklejotu liktas, nolaidība un plānveidīga niekošanās?

Vai ir bijis kāds gads, kad verdzībai pakļautie pilsētas iedzīvotāji nestāvētu rindās pēc maizes vai citiem lauksaimniecības produktiem?

Vai ir bijis kāds pavasaris, kad savlaicīgai tīrumu apsējai būtu gatavas mašīnas?

Vienmēr kaut kur kaut kas ir aizmeties.

Vienmēr kaut kur kaut kas ir palicis savlaicīgi nepadarīts vai paveikts ar marksistisku nemākulību. Tas notiek visur tur un tad, ja noris kāda rīcība, kas pilnīgi pretēja cilvēka iedzimtai dabai.

Kāda ir v i ņ u vasara ar sekotāju rudeni?

Vai pietiks pašiem savas dieniškās maizes jeb vai būs jālūdzas no tiem, kuŗiem tā pārpilnībā?

Kāda māmuļa no dzimtenes raksta: „Nekad savā mūžā un darbā neesmu jutusies tik nogurusi kā tagad. Neko jau tagad vairs nestrādāju, bet nomokos ar rindā stāvēšanu un skriešanu cauri Rīgai no viena veikala uz otru, lai dabūtu kādu olu vai maizes mārciņu."

Tas nav tikai pašreizējais stāvoklis: tāds tas bijis no gada uz gadu, kaut arī sarkanie dūži klieguši un lielījušies par augstām ražām.

Viņu vasara ar rudeni ir tāda pati kā iepriekšējās — ar plānu maizes riecienu, bez brīvības un cerību gaismas. Diezin, vai kāds rietumos tā īsti spēj iedomāties, kādā nepieticībā un trūkumā dzīvo tautas, kuŗu zeme un brīvība nogrimušas aiz dzelzs aizkara?

E.Rauza.

PARAZĪTI

Krieviem daudz kodīgu vārdu, komūnistiem — vēl vairāk. Izsūcēji, liekēži, parazīti un ekspluatātori ir visi, kuŗi domā citādi nekā komūnisti. Savā asiņainā attīstības gaitā komūnisms ir nežēlīgi izrēķinājies ar saviem iedomātiem un faktiskiem pretiniekiem, celdams jaunu sabiedrību, kas atbilstu komūnisma prasībām un ideāliem. Šajā sabiedrībā, viņu pašu vārdiem izsakoties, nav vairs izmantotāju — cilvēks cilvēku neekspluatē savām personiskajām vajadzībām, bet visi strādā sociālisma celšanai un komūnistiskās valsts plaukšanai.

Par cik tas atbilst patiesībai, mēs nezinām, taču varam droši pieņemt, ka ideāla šī jaunā sociālistiskā sabiedrība nav. Ideālu sabiedrību grūti atrast, un tāda nekādā ziņā nav tā, kuŗas izveidošanā pamatos miljoniem nelaimīgu cilvēku dzīvību, negants naids pret citiem cilvēkiem un tieksme pakundzēt visu pasauli sociālistiskai un komūnistiskai mācībai un iekārtai.

Šodien komūnistiem resp. padomju tautu reprezentantiem derētu nostāties spoguļa priekšā, lai ieraudzītu — parazītu. To pašu un tādā pašā izskatā, kādu padomju vara iztēlojas katru cilvēku, kas domā citādi. Ja sarkanie pārliecināti, ka viņu tezes un saukļi saskan ar īstenī-

(Nobeigums 8. lpp.)

Sola palīdzību Kongo federācijai

SAV. VALSTIS UN BEĻĢIJA GATAVAS PALĪDZĒT AR KAŖA MATERIĀLIEM, BET NE AR KAŖASPĒKU

Vai palīdzība pienāks laikā, lai apstādinātu komūnistu atbalstītos Kongo nemierniekus un paglābtu centrālo valdību? Pagājušās nedēļas vidū nemiernieki ieņēma Kongo trešo lielāko pilsētu Stanlejvilli, līdz ar to nogriežot visu ziemeļu Kongo.

Ministru prezidenta Čombes mēģinājumi samierināt savā starpā naidīgos politiķus nav vēl devuši gaidītos panākumus. Čombe tomēr domā, ka viss vēl nav zaudēts. Jāpieņem, ka no Apvienotām Nācijām viņš tagad palīdzību neprasīs, bet to prasīs no saviem kaimiņiem. Nigērija, tāpat vairākas citas Afrikas valstis viņam apsolījušas kaŗavīrus. Sav. Valstis apsolījušas kaŗa materiālus — lidmašīnas un smagās automašīnas kaŗavīru transportam u. t. t., kamēr Beļģija solījusi nepieciešamos techniskos lietpratējus, kas apmācītu Čombes spēkus Sav. Valstu ieroču apkalpošanā. Bez tam Čombe gatavojas mobilizēt kādreizējo Katangas žandarmēriju, ko viņš pats savā laikā organizēja un kas pēc viņa domām varētu veidot kodolu jaunai un lojālai Kongo federācijas armijai.

Kaŗa mākoņi virs Kipras

Archibīskaps Makarioss prasī ja Pad. Savienības militāro iejaukšanos, bet Apvienoto Nāciju drošības padome pieņēma rezolūciju par tūlītēju kaŗa darbības pārtraukšanu Kipras salā.

TURKU LIDMAŠĪNU UZBRUKUMS

Pagājušās nedēļas nogale iezīmējās ar vairākām ārkārtējām sēdēm Apvienoto Nāciju drošības padomē Ņujorkā un Ziemeļatlantijas organizācijas padomē Parīzē. Kā vienā, tā otrā gadījumā debates saistījās ap notikumiem Kiprā, — notikumiem, kas draud izraisīt atklātu kaŗu.

Lai palīdzētu vairākiem grieķu spēku ielenktiem turku ciemiem salas ziemeļrietumos, grieķiem uzbruka turku gaisa spēki. Spriežot pēc ziņām, kas saņemtas no Nikosijas un Apvienotām Nācijām, turki uzbrukuši ne tikvien kā grieķu militārām pozicijām, bet arī grieķu ciemiem, nodarot smagus zaudējumus. Daži skaitļi liecina, ka lidmašīnu ložmetēju un degbumbu uzbrukumos nogalināti ap 500 cilvēku. Turku aviācijas uzbrukumi atkārtojās arī svētdien. Tai pašā laikā pienāca neoficiālas ziņas no Kipras galvaspilsētas, ka ceļā uz chaosa pārņemto salu esot ap trīsdesmit kuģu liela turku armāda un ka invāzija esot neizbēgama, vairs tikai dažu stundu jautājums.

Kā tagad pierādījies, ziņa par neizbēgamo invāziju izrādījusies pārspīlēta. Kipras turku daļā gan piestājuši pāris turku kaŗa kuģu, lai izceltu malā zināmu skaitu kaŗavīru un dažādus kaŗa materiālus. Šis turku militārais gājiens vēl nenozīmē invāziju.

MAKARIOSS MEKLĒ BĪSTAMUS DRAUGUS

Apvienoto Nāciju drošības padomes sēdes izvērtās savstarpēju apvainojumu birumos ar Kipras un Grieķijas pārstāvjiem vienā un Turcijas pārstāvjiem otrā pusē. Notikumi skaidri apliecināja, ka Kipras valdība pilnīgi ignorē turku minoritāti. Tā runā tikai par grieķiem un par pievienošanos Grieķijai.

Gadījumā, ja Turcija iedrošinātos izcelt lielāka apmēra desantu Kiprā, archibīskaps Makarioss negrib paļauties uz solīto Grieķijas palīdzību. Viņš talkā grib saukt bīstamus draugus no tāliem krastiem. Nedēļas nogalē Makarioss prasīja Pad. Savienības un Apvienotās arabu republikas militāro iejaukšanos Kipras nedienās. Jāatzīst, ka Makariosa politikas maiņa nav nekāds pēkšņais notikums. Jau kopš Kipras krizes sākuma archibīskaps skatījies ar lielākām cerībām uz Austrumiem nekā uz Rietumiem.

PAGAIDĀM PAMIERS

Nedēļas nogale Kiprā noslēdzās ar ļoti saspīlētu pamieru un Nikosijas valdības mudinājumu sasaukt vēl trešo ārkārtējo Drošības padomes sēdi. Agrākās divās tika nolemts, ka atrisinājumu situācijai Kiprā var sākt meklēt vienīgi pēc turku un grieķu kaŗa darbības pārtraukuma. Makarioss to arī apsolīja, ja turki no savas puses solītu pārtraukt gaisa uzbrukumus pret grieķu pozicijām un ciemiem.

Apvienoto Nāciju starptautiskā armija Kipras pēdējo dienu notikumos nav spēlējusi lielu lomu. Apvienoto Nāciju militārā vadība Kiprā pat nezina, cik lieli turku spēki izcēlušies krastā, nezina, cik daudz palīgspēku pieveduši grieķi. Zīmīgi, ka nedēļas nogales parlamenta debatēs Otavā aizsardzības ministrs Heljers kārtējo reizi nodeklarēja, ka Kanadas gaisa spēki stāv gatavībā, lai ātros gājienos evakuētu Kiprā stacionētos kanadiešu kaŗavīrus. Cik zināms, savu spēku evakuācijai sagatavotas arī pārējās valstis, kuŗu kaŗavīri veido starptautisko armiju Kiprā. Pašreiz liekas, ka grieķu un turku kaŗa gadījumā starptautiskai armijai nekāda loma nav paredzēta.

Valda uzskats, ka Padomju Savienības militārā iejaukšanās Kipras konfliktā nav gaidāma. Lai gan Makarioss to ir prasījis, paši krievi saprot, ka ar to būtu aiziets daudz par tālu. Tas nozīmētu Padomju Savienības militāru iejaukšanos britu kopvalsts darīšanās, kur naidīgie parti ir divas Ziemeļatlantijas organizācijas valstis.

Ja Padomju Savienība redzēs Kiprā kādu labumu komūnismam, tā nekavēsies atbalstīt Makariosu politiskā laukā. Jau tagad Chruščevs nobrīdinājis Turciju pārtraukt lidmašīnu uzbrukumus Kiprai.

KAS NOTIKS TĀLĀK?

Nav nevienas dzīvas dvēseles, kas pašreiz varētu atbildēt, kā beigsies saspīlējums Kiprā. Ja arī kaŗa darbība ir uz acumirkli pārtraukta, tā nebūt nav izbeigta. Neviena puse nedomā piekāpties otras priekšā. Nedz militārs, nedz politisks atrisinājums vēl nav saredzams.

Vadoties no turku un grieķu prasībām Kiprā, jāsaka, ka vistuvāk atrisinājumam pienākuši turki, ja vien pie tā izdotos piespiest arī grieķus. Salas grieķu vairākums grib vai nu pilnīgu turku minoritātes pakļaušanu, pilnīgu turku izvākšanos no Kipras vai salas pievienošanu Grieķijai. Turki, savukārt, grib vai nu salas pievienošanu Turcijai, vai salas dalīšanu neatkarīgos turku un grieķu sektoros. Pašreiz tā liekas vienīgā prātīgā izeja. Pie tam noteiktas nospraustas robežas gadījumā Apvienoto Nāciju starptautiskā armija savu uzdevumu varētu pildīt daudz noteiktāk un ar ievērojamākiem panākumiem. Noteiktas robežas gadījumā Apvienoto Nāciju armijai būtu nesalīdzināmi lielāka jēga un vērtība nekā tas ir tagad. Nelaime tikai tā, ka grieķi par dalītas Kipras eksistenci negrib ne dzirdēt.

TRAUKSME KOMŪNISTU ĶĪNĀ

Par notikumiem Vietnamā Vašingtonas un Saigonas domas iet katra savā virzienā. Dienvidvietnamas valdība visā valstī izsludinājusi kaŗa stāvokli, lielā steigā koncentrē kaŗaspēku Ziemeļvietnamas pierobežā un vispār ir pārliecināta, ka tiešs uzbrukums no Ziemeļvietnamas ir tikai dažu stundu, vēlākais dažu dienu jautājums. Grūti pateikt, vai šo uzskatu Formoza atbalsta, vai Dienvidvietnama to mantojusi no Taipeas. Pēdējā noteikti domā, ka Ziemeļvietnama uzbruks Dienvidvietnamai un ka ziemeļvietnamiešiem palīgā ies komūnistu Ķīna. No Taipeas tālāk ziņo, ka Ķīnas cietzemē no Šanghajas līdz Hainanas salai izsludināts kaŗa stāvoklis, notiek piekrastes nocietināšana un kaŗaspēka koncentrēšana. Kaŗaspēka koncentrēšana notiekot arī pie Ziemeļvietnamas robežas, ko Formoza izskaidro kā pierādījumu, ka Hočimina spēkiem iebrūkot Dienvidvietnamā, pēdējam būs ķīniešu atbalsts.

VIENĪGI DRAUDI

Vašingtonas nostāja, liekas, gluži pretēja. Amerikāņi savu ir padarījuši. Torpedlaivu uzbrukumi Tonkina līcī ir pienācīgi atmaksāti. Kā Vašingtona paregoja, nekādu militāru darbību no ienaidnieka šie uzbrukumi neizsauca — vienīgi draudus no Hanojas, Pekingas un Maskavas. Bet pie tā jau pierasts.

Sav. Valstu militārā vadība domā, ka, ja Ziemeļvietnamai būtu bijis prātā Tonkina līča incidentam atbildēt ar uzbrukumu Dienvidvietnamai, tas būtu noticis bez kavēšanās. Pārsteiguma momentu komūnisti tagad jau sen kā zaudējuši. No otras puses atkal amerikāņi paspējuši pastiprināt kā savus gaisa, tā jūras spēkus, un liela apmēra komūnistu uzbrukumam var nākties iepazīties ar ASV militāro spēku.

Vašingtona domā, ka situācija Vietnamā ir atgriezusies agrākās sliedēs. Tas tomēr nenozīmē, ka amerikāņi nebūtu sagatavoti jebkatrai varbūtībai. Nedēļas nogalē senāts un tautas pārstāvju nams gandrīz vienbalsīgi nolēma Vietnamas jautājumu izšķiršanu atstāt prezidenta Džonsona rokās. Tam savu svētību deva arī senātors Goldvoters.

SAV. VALSTIS KLUSĒ

Interesanti atzīmēt, ka, kamēr Dienvidvietnama un Formoza runā par ķīniešu kaŗaspēka kustību un koncentrēšanu piekrastē, dienvidu Ķīnā un Ziemeļkorejā — Sav. Valstis par to klusē, to pat noliedz.

Dienvidvietnamas ministru prezidents ģen. Kāns aprēķinājis, ka Ziemeļvietnamai ir ap 400.000 vīru liela armija. 150.000 Ziemeļvietnamas komūnistu jau ieflitrējušies Dienvidvietnamā, to starpā 34.000 Ziemeļvietnamas regulārās armijas kaŗavīru. Uzbrukuma gadījumā Ziemeļvietnama varot rēķināties ar vismaz miljonu ķīniešu.

AMERIKĀŅI PĀRTRAUKS PATRUĻAS

No Vašingtonas ziņo, ka Sav. Valstu iznīcinātāju patruļas Tonkinas līcī tiks pārtrauktas tuvāko dienu laikā, bet tiks atsāktas atkal vēlāk. Ar nenoteiktiem starplaikiem amerikāņu kaŗa kuģi augšminētā līcī patrulējuši jau pusotra gada.

Sakarā ar notikumiem Tonkina līcī Sav. Valstu aizsardzības ministra vēstnieks Vāns izteicās, ka Vašingtona neatzīst Ziemeļvietnamas divpadsmit jūdžu nacionālo ūdeņu robežu, bet vienīgi starptautiski atzītās trīs jūdzes. Vāns atzina, ka šādu robežu domstarpību dēļ iznāk, ka amerikāņu kaŗa kuģi vairākkārt atradušies Ziemeļvietnamas piekrastei tuvāk par divpadsmit jūdzēm. Toties komūnistu lielgabalaivu uzbrukuma laikā Sav. Valstu iznīcinātāji atradušies tālu no krasta dziļi starptautiskos ūdeņos. Pirmā uzbrukuma laikā iznīcinātājs Madoks bijis 30 jūdzes un otrā gadījumā Madoks ar iznīcinātāju C. Terneri Džoju atradušies 65 jūdzes no krasta.

Kamēr Maskavas komentāri par notikumiem Tonkina līcī bijuši nenozīmīgi, Chruščevs nedēļas nogalē tomēr atļāvās pasacīt, ka ja Rietumi mēģinās uzspiest kaŗu komūnistiem, Padomju Savienība nestāvēs dīkā. Tā gatava cīnīties kā par sevi, tā citām komūnistu valstīm.

ROBERTS EPNERIS 50-GADNIEKS

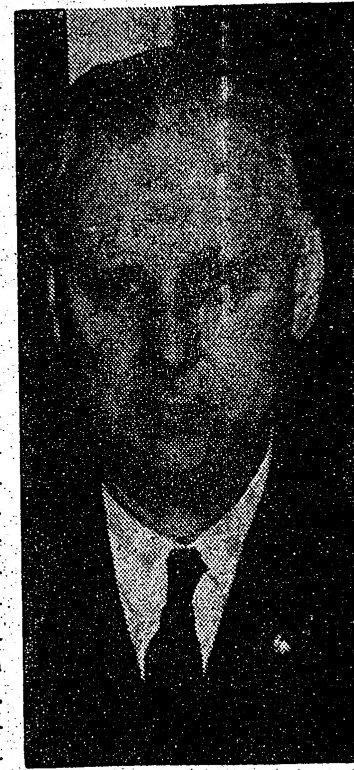

Kanadas latviešu sabiedriskās dzīves rosīgais darbinieks, LNAK padomes priekšsēža vietnieks un DV Kanadas valdes priekšnieks Roberts Epneris š. g. 12. augustā atskatās uz aizvadītiem 50 mūža gadiem.

Gavilnieks dzimis 1914. gada 12. augustā Zemgales lauksaimnieka ģimenē. Pēc Jelgavas ģimnazijas absolvēšanas 1934. gadā viņš turpina izglītības gaitas Latvijas universitātes inženieŗu zinātņu fakultātē. Studiju laikā pievienojas korporācijas Beveronia saimei.

1937. gadā R. Epneris iestājas Kaŗa skolā un 1939. g. sāk virsnieka gaitas Latvijas armijā. Kalpošanu tēvzemes sargu rindās pārtrauc 2. pasaules kaŗa politiskie notikumi un sarkanarmijas iebrukums mūsu dzimtenē.

Mīlestību Latvijai un uzticību savai tautai Roberts Epneris darbos no jauna apliecina Latviešu leģiona rindās cīņā pret komūnistiem.

Pēc smagām kaujām Austrumu frontē un atkāpšanās cīņām kaŗa beigu posmā R. Epneŗa artilēristi 1945. gada 1. maijā pie Šverinas sasniedza amerikāņu armijas priekšpulkus un noliek ieročus.

Seko gūsta gaitas Putlosā. Te R. Epneris ir viens no dedzīgākiem Daugavas Vanagu organizācijas tapšanas idejas īstenotājiem. 1946. gada 10. oktobrī beidzas gūstniecība.

Nākamā gada aprīlī Epneris izceļo uz Angliju. Pēc pieciem gadiem 1952. gada janvārī R. Epneris ar dzīvesbiedri Irmu un dēlu Egilu ierodas Kanadā un apmetas uz dzīvi Londonā, Ontario provincē.

Maizes darbs un aktīva līdzdalība latviešu sabiedriskā dzīvē nekavē krietnā latvieša centienus turpināt papildināt savas zināšanas. Viņš sekmīgi beidz valdības organizētos kursus elektrotechnikā, matemātikā un angļu valodā.

Kanadas latvieši Robertu Epneri pazīst kā nopietnu darbinieku, kas Latvijas brīvībai un savai tautai kalpo uzticīgi, mērķtiecīgi un pašaizliedzīgi.

Jubilāra goda dienā, pateicībā par paveikto, vēlam viņam vēl daudz gadu stāvēt Latvijas brīvības atkaŗošanas priekšpuka pirmajās rindās.

A. Kundrats

LATVIJA

65. n-rs. TREŠDIEN, 1964. GADA 12. AUGUSTĀ

Abonēšanas maksa ASV un Kanadā: par mēn. $ 1.50; 3 mēn. $ 4.50; 6 mēn. $ 8.50; par gadu $ 16.00.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $ 1.60; tekstā $ 3.20 - $ 6.40 par vienas collas slejas telpu.

Redakcija patur tiesības manuskriptus saīsināt.

Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet uz vēlēšanos sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka.

Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītajos rakstos izteiktās domas var neatbilst redakcijas viedoklim.

ŠĀKSIM GATAVOTIES NĀKAMAI APSPIESTO TAUTU NEDĒĻAI

Atskatoties uz nupat aizvadīto Apspiesto tautu nedēļu Čikāgā, uzmanību saista dažas lietas, kas šogad notikušas savādāk kā citus gadus. Pirmkārt, divās Čikāgas priekšpilsētās — Pārkridžā un Evanstonā notika Apspiesto tautu nedēļas sarīkojumi, kur šo tautību piederīgie piedalījās tikai kā goda viesi. Pārkridžā atceri bija sarīkojuši amerikāņu kara veterāni savā namā. Runāja ASV kongresa deputāts un republikāņu partijas tautību padomes pr.dis Edvards J. Dervinskis, Pārkridžas pilsētas galva u. c. Vācieši bija uzstādījuši savu izstādi par Berlīnes mūri. Latviešus pārstāvēja CLB priekšnieks V. Viksniņš ar tautumeitām. Evanstonā sarīkojums notika pilsētas bibliotēkas telpās. Izrādīja filmu „Komūnistu imperiālisms", sekoja apspiesto tautu pārstāvju u. c. runas. Latviešus šeit pārstāvēja Čikāgas latviešu pretkomūnisma komitejas pr-dis L. Neimanis un T. Zieriņš.

Tā kā daudz tautiešu dzīvo priekšpilsētās, pie kam daudziem ir arī draudzīgas attiecības ar saviem pilsētas tēviem, derētu padomāt, kā ierosināt līdzīgu sarīkojumu organizēšanu iespējami daudzās vietās. Abi sarīkojumi bija labi apmeklēti; — ja galvenajā sarīkojumā vietā Granta parkā piedalījās gandrīz vai vienīgi paši apspiesto tautu piederīgie, tad šais priekšpilsētu sarīkojumos lielā pārsvarā bija amerikāņi.

*

Apprasoties prāv. P. Ķirsonam, kā veikusies viņa vadītā vēstuļu akcija, viņš atbildei pasniedz korespondences žūksnīti.

„Nav jau daudz. bet pirmajā gadā arī daudz nevarēja sagaidīt," viņš saka. Izsūtīto vēstuli bija parakstījuši dažādu konfesiju apspiesto tautu garīdznieki, un to saņēma apm. 4500 draudžu mācītāji Illinojā un Viskonsinā. Tā galvenokārt saturēja lūgumu, lai mūsu nelaimīgie brāļi aiz Dzelzs aizkara tiktu pieminēti viņu draudzes aizlūgumā Apspiesto tautu nedēļā. Bez tam bija arī aizrādīts par notikumiem, kas risinājušies Pad. Savienībā pēdējo 5 mēnešu laikā: ka komūnistu partijas 23. kongress pieņēmis rezolūciju, kas prasa izskaust visus reliģiskos aizspriedumus padomju ļaudīs; ka nodibināta jauna „Antireliģijas zinātnes akadēmija" nolūkā skolot „ateisma misionārus"; ka, pēc padomju laikrakstu ziņām spriežot, t. s. tautas tiesa piespriež neiedomājami smagus sodus reliģioziem vecākiem, apsūdzot tos „nevainīgu bērnu prāta saindēšanā", kad parastais spriedums ir vecāku tiesību atņemšana! bērnus ievieto internātos, ko pārzin un uztur bezdievīgā valsts; ka baznīcu un mācītāju nodokļi tik tālu paaugstinājušies, ka draudzes to dēļ spiestas izbeigt pastāvēšanu; ka baznīcas aiz Dzelzs aizkara atkal atrodas cīņā par dzīvību vai nāvi — pret vareno un nežēlīgo komūnistu partiju.

Vēstules izsūtīšanā nāca talkā kā Čikāgas latviešu organizāciju apvienība, tā Čikāgas latviešu biedrība, Daugavas vanagi, katoļu draudze, baptistu draudze, katoļu studentu apv. Dzintars, studentu korporāciju kopa un jaunatnes pulciņš, bet visu vēstuļu lielo pusi izsūtīja Sv. Pāvila draudze Meiļudā. Par vēstules saturu tika informētas 90 lokālās un konfesionālās avīzes, no kurām arī vēstules teksts parādījās iespiests. Inž. R. Nikurs šo vēstuli bija aizsūtījis 57 garīdzniekiem Eiropā.

Kā redzams no atbildēm, daudzas draudzes vēstuli bija ievietojušas savos biļetenos. Kāds Viskonsinas mācītājs atsūtījis pat savu ļoti interesanto sprediķi par šo tematu. Kāds cits ierosina izstrādāt Apspiesto tautu nedēļas atcerei piemērotu dievkalpojumu. Daudzi prasa papildus materiālus. Pierādījumam par savām zināšanām, par komūnismu daži mācītāji pievienojuši savus izdevumus par šo tematu, kas dažkārt ir ievērības cienīgi (piem., 140 lpp. bieza liela formāta brošūra: „Kādi fakti stāv aiz pretkomūnistisku amerikāņu nomelnošanas" — Cross publication Kenošā, Viskonsīnā).

To visu apskatot, jāpievienojas prāv. Ķirsonam, kas saka:

„Kā varam vainot citus vienaldzībā, ja visvienaldzīgākie esam mēs paši?"

D. V.

Tirgotāju lojālitāte Honkongā

Laikā, kad Borneo salā džungļos angļu un malajiešu karavīri izcīna sīvas un varonīgas cīņas ar Indonēzijas terroristiem, angļu kolonijā Honkongā tirgotāji priecīgi atzīmē tirdzniecības darījumu pieaugumu. Honkongas angļu laikraksti raksta, ka šī gada pirmajos trīs mēnešos eksports uz Indonēziju pieaudzis četrkārtīgi, un tagad sasniedzis četru miljonu mārciņu robežu. Gadījumos, kur jāizvēlas starp lojālitāti vai peļņas pieaugumu, nauda parasti uzvar.

Piecpadsmit modernas amfibijas mašīnas tiks uzbūvētas portugāļu kolonijā Makao, un no turienes pārsūtītas uz Indonēziju. Eiropā komūnisma draudi radīja Ziemeļatlantijas apvienību, un Portugāle ir šīs apvienības locekle. Vairums no šīm amfibijām apgādātas ar ļoti spēcīgajiem amerikāņu motoriem, kuri vispirms tika pārsūtīti uz Lisabonu un tad pēc pārkraušanas tālāk uz Makao. Šāda „piesardzība" bijusi nepieciešama tādēļ, ka amerikāņu lidmašīnu motori un rezerves daļas 700.000 mārc. vērtībā, kuri bijuši domāti Indonēzijas gaisa spēkiem, Honkongā apķīlāti. Tas noticis pagājušā gada decembrī, kad angļu valdība izdeva likumu, kurš aizliedza stratēģisku materiālu eksportēšanu uz Indonēziju.

Bet Honkongā pat valdības iestāžu noskaņojums šim aizliegumam nav simpatisks. Blakus mazajai angļu kroņa kolonijai stāv lielais komūnistu kaimiņš — Ķīna. Tagad nu ir radusies berze, un labās kaimiņu attieksmes ir sabojātas. Honkongas pārvaldes ierēdņi un it sevišķi tirgotāji, atsaucoties uz šīs pilsētas brīvostas tiesībām, saka: Mūsu nelielā kolonija iztiek tikai no tirdzniecības. Dabiskais cilvēku pieaugums un izsalkušie ķīniešu bēgļi jau tagad rada gandrīz nepārvaramas problēmas. Mums ir jātirgojas, jeb arī mēs visi aiziesim postā.

Tā nu notiek, ka auto riepas, mašīnu daļas, darba rīki, zābaki un pat apģērbu piederumi, kas domāti it kā civīlo iedzīvotāju patēriņam, bieži tiek izlietoti Indonēzijas armijas un terroristu vajadzībām. Naudas kārie un lētticīgie Honkongas angļu un ķīniešu tirgotāji palīdz apbruņot agresoru — Sukarno armiju. Tā par pieminētām amfibijām oficiālā versija, ka tās domātas civīlās satiksmes uzturēšanai pa upēm un citiem nepieejamiem Indonēzijas apgabaliem.

Protams, tikai tik ilgi, kamēr minētās mašīnas būs vajadzīgas armijai karavīru ātrākai pārvietošanai. Kaut arī finanču speciālisti ir brīdinājuši Indonēzijas valdību par ārzemju valūtas rezervju izsīkšanu, tieši pēdējā laikā Honkongas tirgotāji ir saņēmuši lielākā daudzumā luksa priekšmetu pasūtinājumus. Ir atklāts noslēpums, ka šos pasūtījumus garantē kādas citas valsts valūtas rezerves, kuras iedzīvotāji mirst badā, bet Eiropā un Afrikā ierodas aizvien lielāki sūtniecību un konsulātu štāti.

Daži sabiedriski atbildīgi cilvēki Honkongā tomēr ir izteikušies, ka gadījumā, ja tirgotāji tiktu nostādīti izšķiršanās priekšā, tie tomēr izvēlētos Malēziju un ne Indonēziju. Tirdzniecības darījumi ar to ir uz daudz drošākas bazes un tālu pārsniedz Indonēzijas pasūtinājumus. Pašreiz stāvoklis esot izdevīgs tirgoties uz abām pusēm.

Mazie, izbadējušies ķīniešu bēgļu bērni Singapurā tagad „strādā" pilnu darba laiku, ar lielu izveicību tie šķiro Indonēzijas kafijas pupiņas par 2/6 dienā. Šīs kafijas pupiņas zināmu aprēķinu dēļ vispirms tiek sūtītas uz Hamburgu Vācijā un tikai tad atpakaļ uz Singapuru. Tāpat gumijas apstrādāšanas darbnīcas Singapurā strādā ar pilnu jaudu pie Indonēzijas gumijas apstrādāšanas, kuru vispirms pārsūtījuši uz Amerikas Savienotajām Valstīm, lai „pārdotu" atpakaļ uz Singapuru. Lielie tirgotāji prot kombinēt, ar lielu izdomu rīkojoties tā, lai lielākais peļņas procents nonāktu viņu kabatās, daudz nedomājot par politisko stāvokli vai ienaidnieka atbalstīšanu.

Honkonga, Singapura, Ķīnas jūra un piekraste pašreiz ir īsta spekulantu paradīze. Neapgaismotas laivas un kuģīši, izdarīgu vīru apkalpoti, uztur dzīvu satiksmi ar ostām Indonēzijā un komūnistu Ķīnas piekrastē. Kastes un cita krava pienāk no Singapuras Honkongā, adresēti tieši uz kādu Indonēzijas ostu, un bieži šo gala mērķi arī sasniedz.

Tirgotāji parasti mēģina izvairīties par šo tematu runāt. Vispārējā doma ir tāda: Nevienam nekāds labums nebūs, ja Indonēzija tiks saimnieciski pilnīgi sagrauta, tā tūlīt tad ieslīdētu komūnistu rokās. Bet vai jau tagad komūnisti nav noteicēji Indonēzijā daudzās lietās un vietās? Tāda nu ir tirgotāju lojālitāte pašreizējos apstākļos Tālajos Austrumos.

K. Z.

Dr. A. Karps

Mērija Volstonkrafte

Runājot par retām cīnītājām brīvības frontē, vispirms pieminama sieviešu brīvības karotāja Mērija Volstonkrafte. Viņa dzimusi 1759. g. Anglijā.

Kas bija šī Mērija? Viņa bija līdzīga sieviešu tipam, kas tēlots T. Hardija grāmatā Skaidrā sieviete. Mērijas tēvs bija mazas austuves īpašnieks, ļoti labs amatnieks, kas tā tika pie turības. Mirstot visu mantu atstāja vecākajam dēlam, pēc to laiku paražas Anglijā. Ģimenē bija 3 meitas — Mērija, Everina un Elīza, visas ar gudrām galvām, bet mantas tām nebija atstāts nekādas, tūlīt vajadzēja iepazīties ar dzīves sūrumu. Viņas pelnījās, kā nu kuro reizi — strādājot austuvēs, par mājkalpotājām vai par slimnieku kopējām, pārvadājot savas mantiņas rokas ratos no vienas vietas uz otru. Pašmācības ceļā Mērija mēģināja papildināt savas zināšanas, līdz izdevās tikt par mājskolotāju pie kāda lorda Īrijā. Tur bija izdevība ņemt grāmatas no lorda bibliotēkas un pat iemācīties franču valodu no otra mājskolotāja.

Nu trīs māsas atvēra pat savu meiteņu skolu, kas pastāvēja 2 gadus, jo divas māsas apprecējās, bet Mērija dabūja vietu grāmatu spiestuvē par korrektrisi un tulkotāju. Šis darbs deva iespēju iepazīties ar dažādiem grāmatu autoriem un politiķiem, kuriem Mērija ar savu gudro galvu deva pat labas idejas politisko runu sagatavošanai. Arī pati viņa sāka rakstīt apceres un īsus stāstus, būdama nopietna un apdāvināta sieviete. Pārtulkoja Rusō Emīlu angļu valodā, lasīja franču filozofu rakstus.

Bija pienācis 1792. gads ar pirmajām revolūcijas „zemestrīcēm" Parīzē.

Kad noplukušu sieviešu pūlis aizgāja līdz Versaļas pilij, pa logu uz tām noskatījās karaliene Marija Antuanete un prasīja: „Ko tās sievietes grib?" Atbilde skanēja: „Maizi!"

III

Tādas runas nonāk līdz Mērijas ausīm. Viņa pati ir kūsājošu brīvības tieksmju pilna, dzīves labošanas ideju dzīta. Viņa redz izsalkušos arī Londonā un zina, ka aiz pilsētas vārtiem ir milzīgi zemju apgabali, kas netiek apstrādāti, lai lordiem — īpašniekiem būtu labas medību vietas. Mērija raksta: „Ja cilvēkiem nedod apstrādāt zemi, tad tas ir tas pats ,ka zivīm neļauj peldēt ūdenī. Tā rodas cilvēku šķira, kas nepazīst dabu ap mums un nespēj par to priecāties. Bet tas ir svarīgi arī saimnieciskajā ziņā."

Mērija ceļo uz Parīzi, lai pati redzētu, kas tur notiek, un lai to aprakstītu. Tur viņa nonāk revolūcijas mutuļos un arī briesmās, jo tur katru ārzemnieku ieskata par spiegu un uzrauga. Pat izbraukšanas atļauju prasīt ir bīstami kā tagad Krievijā. Mērijai gadās redzēt, kā karalis Luijs XVI aizbrauc nāves ratos uz ešafota vietu.

Šai laikā Mērija iepazinās ar amerikāņu kapteini Gilbertu Imleju, kas bija cīnījies kopā ar Lafaijetu un tādēļ revolūcionāru cienīts. Viņš varēja pasargāt Mēriju no draudīgām briesmām. Šī satikšanās beidzot izvērtās mīlestībā, un Mērija apprecējās ar Imleju, kas bija koku tirgotājs ar veikala darīšanām Norvēģijā, bet ar piedzīvojumu meklētāja tieksmēm, bez pacietības sekot veikala lietām. Mērija pati ceļoja uz Norvēģiju, lai pārliecinātos par veikalu stāvokli, un tas izrādījās pavisam bēdīgs. Pa to laiku Imlejs bija nozudis, tikai vēlāk abi satikās Londonā. Mērija bija par lepnu, lai ar tādu vīrieti turētos kopā, noraidīja arī viņa palīdzību. Tad Imlejs atkal nozuda Amerikā.

Saprotams, ka Mērijai šķirtenes stāvoklis nesolīja nekā laba to laiku sabiedrībā. Vecie paziņas skatījās uz viņu greizi, un visur atskanēja čuksti: „Redz, redz, vai es neteicu?" Kad Mērija pati baro savu bērnu un to redz māsa Everina, tā noģībst, jo smalkā sabiedrībā bērnus baro no pudelēm . . .

Mērija nu atmet pat vīra vārdu un saucas par Volstonkrafti, tā izaicinādama sabiedrību vēl vairāk un pati staigādama ar paceltu galvu. Dabūjusi atkal, pēc lielas trūcības dienām, darbu grāmatu spiestuvē, Mērija sāk rakstīt savu lielo darbu par sieviešu tiesībām, kas viņai nodrošina vārdu Eiropas civīlizācijas vēsturē. Ko viņa prasa, gandrīz viss jau ir Rietumos īstenojies. Toreiz izklausījās pārdroši, kad viņa prasīja sievietēm tiesību būt par skolotājām publiskās skolās. Sevišķi viņa prasīja tiesību sievietei būt patstāvīgam un pilnvērtīgam cilvēkam, lai laulība būtu divu garīgi līdzvērtīgu cilvēku vienošanās, ne tirgošanās objekts divu ģimeņu starpā. Protams, viņa prasa arī vēlēšanu tiesības sievietēm, ko ASV piešķīra tikai vēl 1920. g., bet Šveicē to nav vēl šodien.

1795. g. Mērija iepazinās ar rakstnieku un vēsturnieku Viljamu Godvinu, savu līdzinieku rakstūrā un garīgā attīstībā. Ar viņu izveidojās Mērijas otra labvēlība. Mērija raksta: „Mana dzīves laiva nonāk mierīgos ūdeņos. Esmu salaulāta ar cilvēku, ko cieņīju, dievinu un mīlu; viņš saprot manas domas un patiesi ir dzīves biedrs. Tagad kad arī trūcība uzvarēta, varat iedomāties, cik esmu laimīga." Šai laimes sajūtā Mērija atjaunojas miesīgi un garīgi, viņas skaistā seja ir atkal apgarotības pilna. Bet šī laime bija īsa: Mērija nomira 1797. g. dažas dienas pēc meitas radībām.

Meita dabūja mātes vārdu — Mērija un vēlāk kļuva par rakstnieka romantiķa Šellija sievu. Ir izteiktas domas, ka Šelliju padarījusi slavenu viņa apdāvinātā sieva. Jaunā Mērija rakstīja par māti šādus pieminas vārdus: „Mana māte bija vienreizēja sieviete savā paaudzē; viņa bija skolojusies rūgtā dzīves īstenībā un gribēja mazināt dzīves netaisnību un ciešanas."

Mērija - māte reiz bija rakstījusi: „Brīvība bez atbildības sajūtas (bez robežām!) ir izlaidība, bet izlaidība ir kā kuģis jūrā bez stūres."

Kur ir latviešu jaunatnē Mērijas līdziniece, kas ar visu spēku uzņemtos cīņu par dzimtenes brīvību? Daudz ir lirisko jūsmotāju, bet neredzam ugunīgās cīnītājas. Bez savas Spīdolas maz būs panākumu. Mēs gaidām viņu parādāmies. —

(Beigas)

PROF. ALEKŠA RUBUĻA

LATVIAN LITERATURE

30 latviešu autoru
45 prozas darbi mūsu labāko tulkotāju sniegumā.
LABĀKĀ DĀVANA KATRĀ GADĪJUMĀ.
Cena $ 7,00 plūs 25¢ pasta izdevumiem.

Dabūjama tieši apgādā

DAUGAVAS VANAGS

123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont.
kā arī visās lielākās grāmatnīcās brīvajā pasaulē.
Grāmattirgotājiem atlaide.

Arnolds Apse

Klosterkalna leģenda

FRAGMENTS NO PIRMĀS KLOSTERKALNA GRĀMATAS

(Turpinājums

Uz pāris mēnešiem biju kļuvis Velna klinšu meža tīrītājs.

Ne lai nopelnītu naudu, bet lai sagādātu sev ziemai malku.

Viesuļvētra pavasarī bija šo Klosterkalna meža stūri pārvērtusi par postažu. Vētras saplēstie un salauzītie koki piederēja man. Izgāztajiem nocirtu zarus un galotnes. Nozāģēju jau pirms gadu gadiem nolūzušo koku stumbeņus. Sadedzināšanai lemtos aktritumus un meža lūžņu metu kaudzēs. Sekas: man saradās garas malkas grēdas, un Velna klinšu mežs pārvērtās gandrīz par parku.

Strādāju viens, pats biju kalps, pats vagaris.

Kad pagura rokas un mugura, brīdi vēroju gaismas un ēnu flirtu tālajās kalnu virsotnēs. Dažreiz tieši no Velna klinšu škautnēm neapnicis vēroju Rommelšteinas zāģētavas ezeru — dziļi lejā, kur mutuļo un šalc arī Sāras upe. Pāris gandrīz teiksmaini skaistās vietās fantazijā uzcēlu sev vasaras mājas, bet īstenībā uzcēlu skuju būdas, kur patvēros, kad nāca lietus.

Vasara bija ļoti nīķīga.

Svelmi pēkšņi aizdzina auksta vētra, un no debess, kur pirms stundas nebija neviena mākonīša, joņoja ūdens straumes. Bet tepat bija divas Alu laikmeta cilvēku vasaras un ziemas mājas. Es iebēgu tuvākajā. Pasaules Architekts tās iekārtojis dziļi kalna kraujā, un viņas ir drošākās mājas arī mūsu laikmetā. Modernu pavardu tur gan nav. Bet man nav nekāda pavarda. Māja Vējuciemā nepieder man. Vai uz šādu alu man nav vairāk tiesību? Kurināju uguni, pīpoju, domāju, fantazēju. Klausījos pagātnes valodu. Centos saprast tagadni un sadzirdēt nākotnes balsi. Gaidīju, kad aprims vētra un izsiks debesu straumes.

Pats kalps, pats vagaris.

Varbūt, ka tieši tādēļ kļuvu apslēpto bagātību meklētājs.

Šaubījos, ļoti šaubījos, vai mūķenes spēja atnest naudas lādi no klostera līdz Velna klintīm — divus kilometrus, šo grūto, kalnaino ceļu. Viņas taču nebija stipras zemnieku sievas. Lāde nevarēja būt sīks, viegls šķirstiņš, jo klosterī uzņemtas tikai visbagātāko un varenāko Lotringijas bruņinieku meitas. Vai manta nebija apslēpta klostera tuvumā? Ja tā, tad velnam vecajā ozolā gan bija ko smieties.

Bet:

„Nokāpušas no Velna klintīm, Māte un māsas strautā mazgāja rokas."

Kādu dienu paņēmu līdzi lāpstu.

Vajadzēja pielabot bedraino ceļu, lai kaimiņš, malku uz Vējuciemu vezdams, nenolauž traktoram riteņus. Pāris dienas vēlāk uz Velna klintīm aiznesu kapli, citā reizē lauzni. Neslapstījos, vējciemieši arī nebrīnījās, jo ceļš vēl arvien bija labojams: pielīdzināmas grambas, izlaužami veci celmi, saskaldāmi akmeņi, kurus no ceļa nevarēju novelt. Ceļu tiešām salaboju, un tagad Velna klinšu virsotnē var uzbraukt auto. Bet vai kāds mani redzēja mantas meklētāja gaitās?

Nerakos zem kokiem un neskaldīju akmens bluķus.

Centos uzminēt mūķeņu toreizējās domas, mēģināju izsekot viņu gaitai no klostera līdz Velna klintīm. Mantu meklēju tikai pāris alās, un ko atradu?

Iepriekšējo meklētāju pēdas.

Bieži sevi izlamāju, ka esmu pilnīgi nederīgs mantas meklētājs, jo nespēju aizvajāt sajūtu, ka mani kāds novēro un smej nedzirdamus smieklus. Vai tas bija velns, apslēpto bagātību sargs? Bija reizes, kad likās: tikko dzirdēju abata Māriņa balsi:

— Nedomāju, ka jūs sāksit meklēt naudas lādi. —

Kļuvu nervozs, skubinātāja balss sāka pavēlēt, mājās nācu vēlu naktīs, jo zināju, ka mani gaida bezn[illegible]egs.

Tad kritu kārdināšanā.

Velna ozolam biju izcirtis nokaltušos žuburus, klusībā nosmiedamies, ka šajā kokā varētu ne vien sēdēt, bet arī mierīgi gulēt vesela velnu ģints. Toreiz nedomāju, a jau tik drīzi stāvēšu pusnaktī pie šī koka un gaidīšu notiekam kaut ko ārkārtīgu.

Nu es stāvēju.

Nekas nenotika.

Velns mani neuzrunāja.

Tad runāju es, nē, es čukstēju drebošām lūpām:

— Lucifer, ja tu te esi un sargā klostera mantu, vai tu gribi ar mani runāt? —

Tālumā elpoja milzīgie kalnu meži.

Dziļi lejā šalca upe.

Velns neatbildēja.

Sakodu zobus:

— Kārīgai acij un rokai tevi neredzēt un nesataustīt.

Pārnesu mājās lāpstu, kapli un lauzni.

Aizmigu un gulēju bez sapņiem.

Uz Velna klintīm malku cirst vairs negāju.

Pēdējā grēda palika nepabeigta

4

Kad sāku dzīvot Vējuciemā, jau pirmajās dienās dzirdēju skopas piezīmes, ka ar manu māju kaut kas neesot kārtībā: naktīs tur esot dzirdami soļi, čuksti, pat balsis.

Smējos:

— Kas gan tur varētu staigāt? Priesteri, klostera biktstēvi, taču sen miruši. Vai viņi būtu bijuši tādi grēcinieki, ka Dievs to dvēseles sodījis ar staigāšanu pa viņu veco mitekli? —

Smējos arī vēlāk, kad jau pats vecajā mājā biju dzirdējis soļus, nopūtas, un reiz pat it kā gurdenas grūtsirdīgas balss čukstētu paššarunu. Tas viss bija dzirdams tikai vētrainās naktīs, un es zināju, ka tad soļo, klaudzina, svilpo, raud un smejas katrā Vējuciema mājā.

Kad biju dzirdējis Selestīnes balsi, uzmanīgi apjautājos, vai vēl kādam varētu būt mājas atslēgas? Varētu gan būt . . . Vai es nezinot, ka māja pirms gadiem piederējusi Selestīnei? Esot reiz dzirdēts, ka viņai esot priekšnama atslēga.

Pamatīgi aizbultēju pagalma durvis, kuras nekad nelietoju, vakaros noslēdzu priekšnamu, bet virtuves durvis ne. Dubultīgi ieslēgties man likās smieklīgi. Vēlāk, aizrāvies ar mantas meklēšanu, Selestīnes atslēgu aizmirsu.

Bija jau vēls rudens.

Pār Klosterkalnu kauca un smilkstēja sniegputenis.

Kādu nakti ar varu gribēju pilnīgi pamosties un atvērt acis, bet nespēju. Kas tas bija par dīvainu stāvokli? Prāts darbojās, zināju, kur esmu, spēju domāt, pat dusmoties par savu nespēku, tomēr biju kādas stiprākas varas gūstā. Pavisam tuvu, tepat pie gultas, dzirdēju vārdus, teiktus lūstošā, grūtsirdīgā Selestīnes pusbalsī:

— Nelga, ko meklē mantu tur, kur tās nav? Es zinu, kur naudas lāde apslēpta, bet nedrīkstu ņemt, jo esmu cilvēks, kas viegli krīt kārdināšanā. Esmu veca un slima, varu drīzi mirt. Bet pirms nāves man noslēpums jāatklāj vienam cilvēkam, tikai vienam, tad mana dvēsele būs brīva. Te visi ir rijēji, kam nekad nav gana. Tu esi citāds. Esmu klausījusies, kā tu naktīs spēlē. Viena pati tad esmu smējusies un raudājusi. Kad nekā nedzirdu, zinu, ka tu raksti, kamēr vien tavs logs ir gaišs. Es tevi saprotu, arī man ir dvēsele, un reiz tā gribēja runāt. Bet te neviens viņu nesaprata. Mana dvēsele gribēja dot, bet neviens neņēma . . . Ļaudis mani sauc par raganu, par skopuli. Jā, mana dvēsele tagad ir skopa un runā pati ar sevi . . . Divus gadus es tevi vēroju un šaubījos, vai esi tas, ko Dievs man atsūtījis par mantinieku. Tagad vairs nešaubos. Nerauc pieri, nejautā nekā un nespītējies! Kad spīd pilns mēness, ej . . . Tieši pusnaktī gaisma no spraugas krīt pār akmeni, zem kura gul klostera bagātības. —

Mani pamodināja saule, sniegputenis bija rimis.

Ilgi mērcēju galvu ledainā ūdenī un dusmojos, ka nespēju atbrīvoties no Klosterkalna leģendas apsēstības. Bet es atcerējos katru vārdu, ko biju naktī dzirdējis. Bija augošs mēness, manī augošs nemiers. Skubinātājs kļuva par mocītāju. Man vairs nebija vietas gultā: ik nakti tur gulēja bezmiegs.

Izmisis pretojos kārdināšanai, bet zaudēju.

*

— Kā romānā, nē, tagad saka: kā filmā. Bet labi, ka netieku filmēts: pierādījumi par šo dēku būtu vai nu smieklīgi, vai liktenīgi. —

Tā domāju tumsā un aukstumā, piecas minūtes pirms pusnakts, vērodams šauru mēnesgaismas svītru, kas stiepās pār lieliem, plakaniem akmeņiem kā precīzs rādītājs.

— Cilvēk, cilvēk, ko tu šeit meklē? Vai tiešām tu neesi nekas vairāk, kā tikai pustraks fantasts, kas tic leģendām un murgos dzirdētām balsīm? —

Nebija laika sevi vēl vairāk izsmiet.

Bija pusnakts.

To rādīja mans modernais rokas pulkstenis, to vēstīja dobjie dimdieni Klosterkalna lielās baznīcas tornī. Šeit tos dzirdēju tā, it kā tie dunētu kalna dziļumos.

(Turpmāk vēl)

J. Mežaks

Tautas

PROFESORAM ALEKSIM DREIMANI…

…nkrafte

atskaņēja čukstī: „Redz, redz, vai es neteicu?" Kad Mērija pati baro savu bērnu un to redz māsa Everina, tā nogībst, jo smalkā sabiedrībā bērnus baro no pudelēm . . .

Mērija nu atmet pat vīra vārdu un saucas par Volstonkrafti, tā izaicinādama sabiedrību vēl vairāk un pati staigādama ar paceltu galvu. Dabūjusi atkal, pēc lielas trūcības dienām, darbu grāmatu spiestuvē, Mērija sāk rakstīt savu lielo darbu par sieviešu tiesībām, kas viņai nodrošina vārdu Eiropas civilizācijas vēsturē. Ko viņa prasa, gandrīz viss jau ir Rietumos īstenojies. Toreiz izklausījās pārdroši, kad viņa prasīja sievietēm tiesību būt par skolotājām publiskās skolās. Sevišķi viņa prasīja tiesību sievietei būt patstāvīgam un pilnvērtīgam cilvēkam, lai laulība būtu divu garīgi līdzvērtīgu cilvēku vienošanās, ne tirgošanās objekts divu ģimeņu starpā. Protams, viņa prasa arī vēlēšanu tiesības sievietēm, ko ASV piešķīra tikai vēl 1920. g., bet Šveicē to nav vēl šodien.

1795. g. Mērija iepazinās ar rakstnieku un vēsturnieku Viljamu Godvinu, savu līdzinieku raksturā un garīgā attīstībā. Ar viņu izveidojās Mērijas otra labvēlība. Mērija raksta: „Mana dzīves laiva nonāk mierīgos ūdeņos. Esmu salaulāta ar cilvēku, ko cienīju, dievinu un mīlu; viņš saprot manas domas un patiesi ir dzīves biedrs. Tagad kad arī trūcība uzvarēta, varat iedomāties, cik esmu laimīga." Šai laimes sajūtā Mērija atjaunojās miesīgi un garīgi, viņas skaistā seja ir atkal apgarotības pilna. Bet šī laime bija īsa: Mērija nomira 1797. g. dažas dienas pēc meitas radībām.

Meita dabūja mātes vārdu — Mērija un vēlāk kļuva par rakstnieka romantiķa Šellija sievu. Ir izteiktas domas, ka Šelliju padarījusi slavenu viņa apdāvinātā sieva. Jaunā Mērija rakstīja par māti šādus pieminas vārdus: „Mana māte bija vienreizēja sieviete savā paaudzē; viņa bija skolojusies rūgtā dzīves īstenībā un gribēja mazināt dzīves netaisnību un ciešanas."

Mērija - māte reiz bija rakstījusi: „Brīvība bez atbildības sajūtas (bez robežām!) ir izlaidība, bet izlaidība ir kā kuģis jūrā bez stūres."

Kur ir latviešu jaunatnē Mērijas līdziniece, kas ar visu spēku uzņemtos cīņu par dzimtenes brīvību? Daudz ir lirisko jūsmotāju, bet neredzam ugunīgās cīnītājas. Bez savas Spīdolas maz būs panākumu. Mēs gaidām viņu parādāmies. —

(Beigas)

kura gul klosteŗa bagātības. —

Mani pamodināja saule, sniegputenis bija rimis.

Ilgi mērcēju galvu ledainā ūdenī un dusmojos, ka nespēju atbrīvoties no Klosteŗkalna leģendas apsēstības. Bet es atcerējos katru vārdu, ko biju naktī dzirdējis. Bija augošs mēness, mani augošs nemiers. Skubinātājs kļuva par mocītāju. Man vairs nebija vietas gultā: ik nakti tur gulēja bezmiegs.

Izmisis pretojos kārdināšanai, bet zaudēju.

☆

— Kā romānā, nē, tagad saka: kā filmā. Bet labi, ka netieku filmēts: pierādījumi par šo dēku būtu vai nu smieklīgi, vai liktenīgi. —

Tā domāju tumsā un aukstumā, piecas minūtes pirms pusnakts, vērodams šauru mēnesgaismas svītru, kas stiepās pār lieliem, plakaniem akmeņiem kā precīzs rādītājs.

— Cilvēk, cilvēk, ko tu šeit meklē? Vai tiešām tu neesi nekas vairāk, kā tikai pustraks fantasts, kas tic leģendām un murgos dzirdētām balsīm? —

Nebija laika sevi vēl vairāk izsmiet.

Bija pusnakts.

To rādīja mans modernais rokas pulkstenis, to vēstīja dobpieri, jie dimdieni Klosteŗkalna lielās baznīcas tornī. Šeit tos dzirdēju tā, it kā tie dunētu kalna dziļumos.

(Turpmāk vēl)

J. Mežaks

Tautas darbiniekus godinot

PROFESORAM ALEKSIM DREIMANIM 50 GADU; VIŅA TĒ-VAM VĒSTURNIEKAM PĒTERIM DREIMANIM 85 GADI

Ne pārāk bieži notiek, ka tēvs un dēls ar savu darbu vienlīdz gūst panākumus, nozīmi un atzinību sabiedrībā. Vēl retāk piedzīvojam, ka viņu darbam ir zināma līdzība, ka liela daļa viņu dzīves laika un pūļu ir veltīta savai tautai, tās garīgai attīstībai un labklājībai, par ko varam teikt, ka viņi ir sējēji tautas druvā. Bet pavisam reti gadās, ka tēvs un dēls reizē sasniedz cilvēka mūžā atzīmēšanas cienīgus gadu posmus. Tas tomēr noticis ar tēvu un dēlu mums visiem labi zināmajā Dreimaņu dzimtā. Ja pēdēji pieminētais apstāklis ir piepildījies Dieva nolikuma dēļ, tad abi pirmie ir tikai viņu pašu spēju un rakstura sasniegums. Mēs, Kanadas latvieši, kas vistiešāk redzam un saņemam viņu darba un klātienes svētību, esam priecīgi, lepni un pateicīgi, ka mums ir Aleksis un Pēteris Dreimaņi. Mēs sveicam, pateicamies un godinām profesoru Aleksi Dreimani viņa mūža 50 un vēsturnieku un audzinātāju Pēteri Dreimani, 85 gadus sasniedzot.

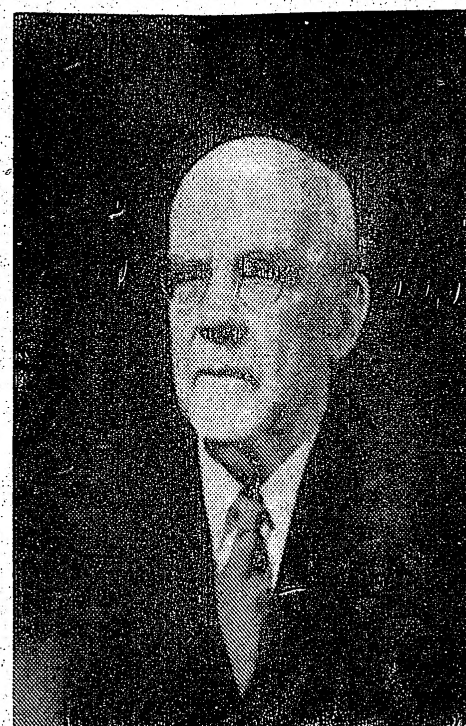

P. Dreimanis.

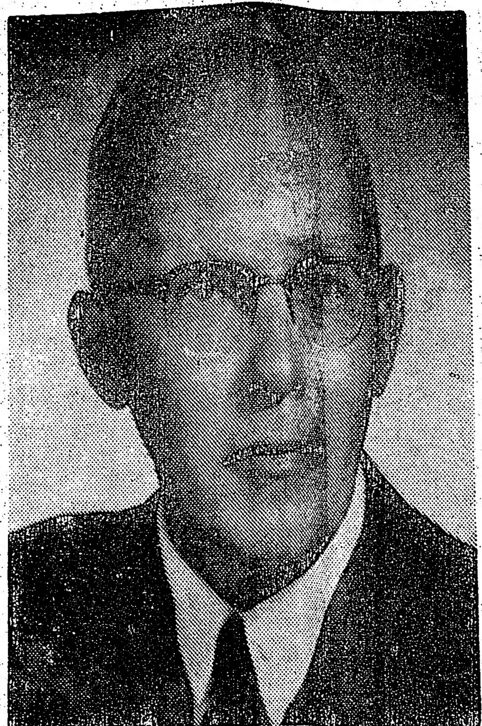

Prof. A. Dreimanis.

Pirmajam šī godadiena pienāk Ontario Londonas universitātes ģeoloģijas profesoram Aleksim Dreimanim. Viņš piedzima Valmierā 1914. g. 13. augustā. Šis gads ir ar lielāku nozīmi nekā ļaužu vairums to apzinās. 1914. gads ir pagrieziens cilvēces vēsturē, kam nozīmes ziņā grūti atrast līdzīgu. Beidzās viena ēra un sākās cita, kuras bērni un liecinieki mēs esam. Tanī gadā, 1. pasaules karam izceļoties, toreizējais Anglijas ārlietu ministrs Grejs ar smeldzi un nākotnes nojautām secināja, ka gaisma izdziest visos Eiropas logos. Gaisma izdzisa ne vien Eiropā, bet visā pasaulē. Ja arī uz laiku tā vietām atkal iedegās, drīz tā tika atkal izdzēsta un īstenībā nav vairs iedegta daudz logos. Kaut arī citādā nozīmē un veidā kā no 6. līdz 11. gadsimtam, cilvēce atkal piedzīvo tumsības laiku atkārtošanos. Tādēļ arī Aleksis Dreimanis gandrīz pusi no sava mūža ir pavadījis trimdā.

Krievijas frontei sabrūkot, Dreimaņu ģimene nonāca Krievijā un tikai 1920. gadā spēja atgriezties dzimtenē. Laimīgā kārtā visas Alekša izglītības gaitas noritēja brīvajā Latvijā. No 1921. līdz 1928. gadam viņš mācījās Rīgas pilsētas paraugpamatskolā. 1932. gada rudenī pēc I Rīgas pilsētas ģimnazijas nobeigšanas iestājās Latvijas universitātes matēmatikas un dabaszinātņu fakultātes dabaszinātņu nodaļā, kur specializējās ģeoloģijā. Studijas iesākot, viņš iestājās vienotnē Līdums, būdams kādu laiku tās vecākais. Arī tagad Aleksis Dreimanis ir aktīvs Līdumietis, sabiedriskā darbā sekodams vienības idejai. 1938. gadā viņš beidza studijas ar mag. rer. nat. gradu. Studentu darbu sacensībā saņēma zelta medaļu par darbu — Latvijas ledus laikmeta nogulumu stratigrafija.

Jau pēdējā studiju gadā viņš strādāja Latvijas universitātes ģeoloģijas institūtā par subasistentu un pēc graduēšanas tika ievēlēts tur par jaunāko asistentu. Blakus asistenta pienākumiem, kur galvenais uzdevums bija vadīt studentu praktiskos darbus, 1941. gadā viņš tika ievēlēts par lektoru un tā paša gada rudenī habilitējās par privātdocentu pie ģeoloģijas katedras. No 1942. gada darbojās arī par konsultantu Zemes bagātību pētīšanas institūtā.

1944. gada pavasarī darbu universitātē pārtrauca mobilizācija. Īsi pirms kapitulācijas viņu no Kurzemes aizsūtīja uz Italiju, kur arī nokļuva gūstā. Gūstā nācās pavadīt pusotra gada, lielāko daļu Rimini nometnē. Tikai 1946. g. oktobrī viņš varēja atgriezties pie savas ģimenes Gestachtas „Saules" nometnē. 1946. g. decembrī Aleksi Dreimani ievēlēja par ārkārtas profesoru Baltijas universitātē Hamburgā un vēlāk Pinebergā, kur lasīja lekcijas ģeoloģijā un petroloģijā.

1948. g., University of Western Ontario aicināts, viņš pārcēlās uz Londonu Kanadā par lektoru. Gadiem ejot, viņš kļūst par „assistent" un tad par „associate" profesoru, bet kopš šī gada ir pilntiesīgs šīs universitātes profesors. Viņš māca vispārējo ģeoloģiju, ledus laikmeta ģeoloģiju un putekšņu analizi, kas ir viņa speciālitāte, vada maģistrandu un doktorandu pētījumus Vasarās strādā par konsultantu un vada kartēšanas un pētniecības darbus valsts un privātās iestādēs. Atzīmējama rūdu meklēšana, izsekojot to fragmentus ledus laikmeta nogulumos, un būvgrants pētījumi Sv. Labrenča jūras ceļam un Hambera upes aizsprostiem pie Toronto. Viņš ir izstrādājis precīzāku metodi augsnas korrelācijai un jaunu metodi karbonātminerāļu noteikšanai, ko tagad lieto vairums ģeoloģiskās pētniecības laboratoriju. Tā bazējas uz metodi, ko viņš sāka lietot jau Rīgā. Profesors Aleksis Dreimanis atzinīgi izsakās par Latvijas universitāti, kas viņam devusi vispusīgas zināšanas. Viņš lasa referātus zinātnieku kongresos un citās universitātēs, piem., starptautiskā ģeologu kongresā 1960. g. Kopenhāgenā. Noorganizējis arī ģeologu sanāksmi Londonā ar 100 dalībniekiem.

Aleksim Dreimanim ir ap 55 zinātniskas publikācijas latviešu, vācu un angļu valodā. Līdz 1949. gadam visi trīspadsmit raksti attiecas uz Latvijas ģeoloģiju. Pēc 1949. gada pētījumu objekts ir galvenokārt Ontario. Bez tam viņš rakstījis arī par dabaszinātņu un sabiedriskiem jautājumiem žurnālos „Audzinātājs", „Daba un zinātne", „Daba" un brīvās Latvijas un trimdas izdevumos

Tā ir īsumā jubilāra zinātniskā darbība. Bet Kanadas latviešu saimei ne mazāk nozīmīgs ir Alekša Dreimaņa sabiedriskais darbs. Drīz pēc iebraukšanas Kanadā viņš bija viens no Londonas, Ont., latviešu kopas dibinātājiem un ir tās priekšnieks līdz šai dienai, izņemot vienu gadu, kad to vadīja viņa tēvs. Ir jāatzīmē Londonas latviešu saimes vienotība, saskaņa starp organizācijām un teicamā nacionālā disciplīna, kas lielā mērā ir Dreimaņu takta un darba sasniegums. Bet viņa darbības loks ir daudz plašāks par vietējo sabiedrību. Aleksis Dreimanis kopš 1953. gada ir LNAK Padomes priekšsēdis, katru reizi ievēlēts ar aklamāciju. Kanadas latvieši un viņu ievēlētie pārstāvji LNAK Padomē pareizi novērtē viņa spējas, lietišķību un mieru

☆

Vēsturnieks un audzinātājs Pēteris Dreimanis piedzimis Kusas pagasta Bikās 1879. gada 11. oktobrī kā saimnieka jaunākā atvase. Bērnība noritēja tipiskā Vidzemes centrālās augstienes lauku sētā. Te jau no mazām dienām viņš auga darbā un pienākuma apziņā; īpašības, kas viņu pavadījušas visu mūžu. Pēc vietējās pamatskolas un Lazdonas pareizticīgo draudzes skolas pabeigšanas Pēteris Dreimanis mācījās Rīgas pareizticīgo garīgā skolā un seminārā. Šīs skolas izmantoja daudz centīgu latviešu jaunekļu, kam materiālie apstākļi bija ierobežoti, jo valdība sniedza viņiem ievērojamu atbalstu. Pēc seminārа beigšanas, nekļūstot par pareizticīgo priesteri, Pēterim Dreimanim gan pabalsts jāatmaksā. Šīs skolas gaitas iekrita pārkrievināšanas laikā, bet tai bija maz panākumu, un liela daļa semināristu nekļuva arī par garīdzniekiem.

Par garīdznieku nekļuva arī Pēteris Dreimanis, bet iestājās Tērbatas universitātē studēt vēsturi. Universitāti viņš nobeidza 1906. gadā ar kandidāta gradu. Tad arī sākās viņa skolotāja gaitas, kas, liekas, bija viņa mūža īstais aicinājums; tiešās attieksmēs ar jauniešiem klasē viņš jutās vislabāk, vēlākā dzīvē vairākkārtīgi noraidīdams administratīva rakstura paaugstinājumus. Pirmā darbavieta bija Valmieras skolotāju seminārā. Tad sekoja darbs Arensburgas ģimnazijā (Sāmsalā), Liepājā un Aleksandra ģimnazijā Rīgā. Pasaules kaŗa laikā, Aleksandra ģimnaziju evakuējot, viņš nonāca Veros, tad Pēterpilī un Saranskā. Pēc atgriešanās Latvijā 1920. gadā darbs turpinājās I Rīgas pilsētas ģimnazijā, Rīgas valsts technikumā, Rīgas skolotāju institūtā un Rīgas pilsētas V. Olava komercskolā. Vienu gadu mācīja vēstures metodiku Latvijas universitātes paidagoģijas nodaļā.

Pēteris Dreimanis ir ievērojams metodiķis. Tamdēļ tika bieži aicināts referēt skolotāju konferencēs par vēstures metodiku. Viņa pirmā grāmata bija par vēstures metodiku, kas iznāca 1914. gadā krievu valodā. Latvijas laikā to izdeva arī latviski. Gadu vēlāk tika izdota arī krievu valodā viņa pirmā Latvijas vēstures grāmata. Brīvās Latvijas skolām bija vajadzīgas jaunas mācību grāmatas. Pēteris Dreimanis uzrakstīja vispārējās vēstures grāmatu pamatskolām, Latvijas vēsturi pamatskolām, Latvijas vēsturi vidusskolām un Vispārējo vēsturi arodskolām.

Blakus paidagoģiskam darbam Pēteris Dreimanis pievērsies arī Latvijas vēstures pētīšanai. Publicēti viņa pētījumi par Viestartu, Tautas atmodas saimniecību un sabiedrību, par zemnieku cīņām Vidzemē. Bija rosīgs arī sabiedriskā darbā, strādādams Nacionālo skolotāju savienībā, tās valdē, un kļūdams par līdzstrādnieku savienības žurnālā „Audzinātājs". Rakstīja arī dienas presē un ilgāku laiku vadīja Latvijas radiofona informācijas un priekšlasījumu daļu. Šie lielie darba kalni liecina par lielām darba spējām

Otrs pasaules kaŗš atkal aizrāva Pēteri Dreimani no dzimtenes, bet nemazināja rosmi un vēlēšanos kalpot savai tautai skolas un sabiedrības laukā. Vēl pirms pāris gadiem viņš bija Londonas, Ont., latviešu skolas pārzinis. 1948. gadā no Vācijas ieradies Kanadā, Londonā, viņš bija LNAK dibinātājs un visu laiku bijis tās padomes loceklis. Rosīgi darbojas Londonas latviešu kopā un piedalās skolotāju konferencēs ar referātiem. Nav pamesta arī rakstīšana. 1957. gadā izdota viņa Latvju tautas vēsture latviešu skolām un pašmācībai, kas piedzīvojusi jau otru izdevumu. 1958. gadā iznāca atmiņu krājums Dzīves virpulī, kuŗa nobeigumā autors rezignēti saka, ka, sasniedzot 78 gadus, ilgi vairs nebūs iespējams ko pozitīvu darīt un laiks nolikt spalvu. Paldies Dievam, tas nav noticis. Viņš arvien vēl ir centīgs žurnāla „Trimdas skola" līdzstrādnieks. Daudzie raksti periodikā liecina, ka viņš arvien vēl dzīvi seko un domā par mūsu skolu un sadzīves problēmām. Viņa raksti stiprina šo izdevumu ideoloģisko pusi. **Atzinīgi novērtējot Pēteŗa Dreimaņa lielo devumu un nozīmi, Ziemeļamerikas latviešu kultūras fonds** viņam šinī pavasarī **piešķīra goda** diplomu audzināšanā.

Netrūkst aforismu, kuŗos izcelta lielu vīru dzīves draugu nozīme, viņiem par lieliem vīriem kļūstot. Tanīs izteikta liela dzīves gudrība. Tā arī šinī gadījumā, nemazinot abu jubilāru pašu darba nozīmi, pienākas atzīmēt un reizē godināt arī viņu dzīvesbiedres, kas tos uzticīgi un nesavtīgi balstījušas dzīves baltās un nebaltās dienās un savā veidā sekmējušas viņu darbus. Tā Pēterim Dreimanim vairāk kā 50 gadus dzīves līdzgaitniece ir bijusi Marta, bet Aleksim viņa Anita. Paldies arī viņām!

P. S. Londonas latviešu kopas valde un dāmu komiteja rīko profesora A. Dreimaņa 50 gadu un vēsturnieka un **audzinātāja P. Dreimaņa 85 gadu dzimšanas** dienas svinības **sestdien, 22. augustā**, plkst. 7,30 vakarā 419 Hill St., London, Ont. Dalībnieki un apsveicēji laipni lūgti pieteikties pie kopas sekretāra E. Upīša — 237 Trott Dr., London, Ont.; telef: 439-6733 — līdz 20. augustam.

GRĀMATA AR DZIMTENES DVĒSELI

ATKLĀTA VĒSTULE VALENTINAM PELĒCIM

Valentīn, ja Tu nebūtu sarakstījis Apvāršņus, man nebūtu pamata šo vēstuli rakstīt. Bet **tagad man ir vairāk** nekā tikai **pamata: es jūtu iekšēju** nepieciešamību. Par Tavu grāmatu ir jau gana rakstītas recenzijas, tādēļ recenziju rakstīt es negribu. Es to nemaz nespētu. Jo Tu un Tava grāmata — jūs esat viens. Apvāršņi ir — Valentīns Pelēcis. Grāmatas, kuŗas tapušas tieši no autora asinīm un dvēseles, no viņa visdziļākās pārliecības, no viņa vispatiesākās pagātnes un tagadnes, tās grāmatas nevar vērtēt un recenzēt: tās var tikai pieņemt vai noraidīt. Es Apvāršņus esmu izlasījis trīs reizes, bet zinu, ka lasītu vēl un vēl. Lasīju vēl naktīs, jau pret rītu, kad nekas mani netraucēja. Ar katru reizi atradu vairāk skaistuma, lielāku dziļumu, vairāk patiesības, ar katru reizi kļuvu bagātāks. Tava grāmata un mana dvēsele sarunājās un sapratās. Tādēļ es Apvāršņus p i e ņ e m u. Šī pieņemšana ir subjektīva, un nekādas objektīvitātes, nekādu vispār atzītu „mēru un svaru" šeit nemaz nevar būt.

Varbūt, ka dažs tagad teiks: „Šīs subjektīvitātes dēļ Apsem vajadzēja rakstīt Pelēcim „slēgtu" vēstuli." Nē, nevajadzēja vis, jo es neticu, ka Apvāršņus jau lasījuši visi, kam šī grāmata būtu noteikti jālasa. Vienalga, kas to lasīs — vai bijušais leģionārs, „vecās paaudzes" sirmgalvis vai svešumā izaudzis jaunietis — ikviens sadzirdēs dvēselē kādas stīgas ieskanēšanos, kas vai nu ar gadiem pamazām apklususi vai vēl nemaz nav skanējusi. Ikviens jutīs, ka kļuvis bagātāks. Es negribu šo bagātību apslēpt, nē, es tieši gribu atklāt, kur viņa atrodama, tādēļ es rakstu a t k l ā t u vēstuli.

☆

Nav ko slēpt, ka trimdas gados bieži esmu juties sava vārda necienīgs. Man ir koka vārds, bet esmu juties bez sulas, zariem un lapām — kā sausa nūja. Jo — un šeit es vēlreiz apliecinu to, ko esmu teicis jau citā vietā — svešumu **man** visskaudrāk liek sajust dzimtenes dvēseles bads. Bet kad lasu Tavu grāmatu, es jūtu, ka mani apšalc dzimtenes elpa, ka manī ieplūst dzimtenes dvēsele. Es jūtu, ka neesmu vairs sausa nūja, ka nevis tikai eksistēju, bet dzīvoju. Tad es zinu, ka Tavam ceļa spieķim ir taisnība: „Man nav un nekad nebūs vairs ne savu pumpuru, ne lapu, un es nekad neredzēšu tos viļņus, kas apskaloja mana koka saknes, bet vai tikai tāpēc man būtu jākāro sveša sula un lapas?"

Valentīn, kā sauc to, kas Tevi izrāva no vagas Tavu senču zemē, lika gulēt asiņainos dubļos kaŗalaukā, lika salt un badoties Zedelghemā? Dievs? Sātans? Nē, cilvēki! Un nu Tu esi tur, kur „debesis ir cietas un plikas — bez atbalss. Bet tāds top viss, kam Dievs atņēmis dvēseles gaismu un mīlestības sulu, arī dzīvības vislielākais ģekis un greznums — cilvēks." Tādēļ Tev „arvien neremdināmāka kļūst vēlēšanās vēl atrast kādas mājas... Mājas, kuŗu slieksni pārkāpjot, kāda skaidra un vienkārša pazemība viegli un nemanāmi noliektu vislielākā spītnieka galvu."

Šādu māju svešumā nav, ir tikai mitekļi, un tajos mītiņās daudz spītīgu smīnētāju. Daudzi no tiem paliks mitekļos, bet būs arī tādi, kuŗu galvas reiz skaidrā un vienkāršā pazemībā noliekties, pārkāpjot māju slieksni — aiz Baltijas jūŗas. Bet kā būs ar Tevi un mani? Mēs gan vēl arvien kaut ko gaidām, bet — kāds gaida arī mūs. Tas gan varētu pagaidīt, un viņam taču nebūtu grūti gaidīt, jo viņš zina, ka negaida velti . . . Ja viņš tomēr negaidīs, tad atcerēsimies Tavas rijas velna vārdus: „Nekurni pret tā Kunga mīļāko kalponi nāvi . . . Tu neredzētu skaistumu un nesajustu slāpes, ja tev un taviem draugiem nebūtu jāmirst." Bet Tavas rijas velns ir mūžīgs. Gan viņš zinās, kam dot pēdējo saglabāto graudu sauju — reiz, kad Tavi tīrumi būs atkal brīvi. Un šie graudi dīgs! Viņi nevar ne sapelēt, ne sadegt, jo viņos ir dzimtenes dvēsele.

Tagad, svešumā, labais rijas velns Tev ir graudu sauju ne tikai parādījis, bet vienu graudu ar dzimtenes dvēseli arī iedevis. Var jau būt, ka viņš Tevi arī pamācīja (jeb to Tu izdomāji pats?), ka nebūtu nekāda prāta šo graudu mest svešajā zemē, ka gudrāk būs to mest tajā zemes pikā, ko sauc par cilvēku — latvieti, jo viņš ņemts no Tavu senču zemes. Vari neatbildēt un noslēpumu neatklāt, jo galvenais ir, ka labi un pareizi esi darījis. Zemes pika, kuŗā grauds iekrīt, nespēj būt cieta — bez atbalss. Neizliecies, ka mani nesaproti! Tu taču zini, ka šis grauds ir Tava grāmata.

1964. g. 31. jūlijā

Arnolds Apse

Sabiedriskā doma un Amerikas demokratija

„PUBLIC OPINION AND AMERICAN DEMOCRACY" by V. O. Key, Jr., Alfred A. Knopf (Kanadā — Random House of Canada Ltd.) izdevums, 558 l. p.

Valdībām (pat totālitāro režīmu valdībām) ir vairāk vai mazāk jārēķinās ar sabiedrisko domu, ja tās vēlas pastāvēt. Bet kas īsti ir daudzinātā „sabiedriskā doma"? Autors ir centies izpētīt, kāpēc cilvēki domā tā, kā viņi domā. Autoram ir bijuši arī pieejami Mičigenas universitātes pētniecības centra sabiedriskās domas pētniecības un analizes materiāli.

Pēc sadales, īpašumu un sabiedriskās domas veidošanas problēmu iztirzāšanas autors pievēršas jautājumam, kā valdība ietekmē sabiedriskās domas veidu un saturu, un kā sabiedriskā doma var iedarboties uz sabiedrisku pasākumu veidu, saturu un it īpaši laiku, kad tas jāizdara. Nobeigumā autors pēta polītisko vadoņu lomu un pieskaras bieži dzirdētam apgalvojumam, ka valdības padošanās sabiedriskai domai ir iedzimta un fatāla demokratijas vājība.

AKL

Nule saņemtas grāmatas

E. Dunsdorfs un A. Spekke — LATVIJAS VĒSTURE 1500 — 1600 .... $ 15.00

Z. A. Ozols — LATVIA — A Selected Bibliography .... $ 2.15

CEĻI — Literātūras zinātne — rakstu krājums .... $ 3.20

DV grāmatnīcā,
123 Huron Street, Toronto 2-B, Ont.

ASV DV Dienas šogad notiks 4., 5. un 6. septembrī Indianapolē. 5. septembŗa svētku koncertā piedalīsies Čikāgas un Kalamazū Daugavas vanadžu apvienotais vokālais ansamblis, solists Dr. J. Kļaviņš un Indianapoles Sinfonietta orķestris. Uzņēmumā koncerta diriģents Viktors Ziedonis.

GLEZNOTĀJA N. STRUNKES KOMITEJA ZVIEDRIJĀ

Mākslinieka Niklāva Strunkes 70 mūža un 50 darba gadu atzīmēšanai Stokholmā sastādīta īpaša komiteja, kuŗā ietilpst: prof. Dr. L. Āboliņš, doc. Dr. V. Ģinters, dzejniece Veronika Strēlerte, redaktors J. Rudzītis, arch. R. Legzdiņš un dzejnieks O. Jēgens.

Daugavas apgāds Stokholmā izdos N. Strunkes eseju grāmatu ar vairāk nekā 30 viņa darbu reprodukcijām (arī krāsās). Komiteja aicina visus gleznotāja N. Strunkes draugus un cienītājus, it sevišķi aizjūŗas zemēs, atbalstīt šo Eiropas komiteju. Tuvāka informācija, kā arī komitejas izlaistie parakstu saraksti adresei, pie sekretāres V. Strēlertes. Stockholm, Bäckvägen 155, Hägersten. Naudu jubilejas balvai iemaksāt kasierim J. Rudzītim, Byggmästareg. I. C., Uppsala, Postgiro 1019 07, Sverige.

Niklāvs Strunke ir Pirmo Eiropas latviešu dziesmu svētku goda prezidija loceklis un piedalās dziesmu svētku izstādē ar 10 darbiem. Viņš palīdzēja iekārtot arī etnografisko izstādi, kuŗai nodeva sevišķi vērtīgus eksponātus no savas bagātās kollekcijas.

Pēc dziesmu svētkiem gleznotājs N. Strunke kopā ar dzīvesbiedri dosies uz Romu un Stokholmā atgriezīsies tikai oktobŗa beigās.

Latvieši Kanadā

TORONTO

Laikraksta galvenais informātors R. Norītis, 135 Laird Dr., Toronto 17, Ont., tālr. 421-6074.

⊕ Rīgas pilsētas I ģimnazijas bij. audzēkņi laipni lūgti piezvanīt šī laikraksta redakcijā EM 8-3239 no plkst. 8,30 — 5.

DARBA TALKAS LATVIEŠU NAMĀ

notiek otrdienas un ceturtdienas vakaros, pieteikšanās uz vietas, 922-2931,

vai pie R. Skujiņa RO 7-9964,

vai A. Stikuta HU 1-0431.

MONTREĀLA

⊕ DV nodaļa rīko ceturtdien, 20. augustā D'Arcy McGee skolas telpās, 220 Pine Ave., W., Losandželosas ceļojošā teātra viesizrādi ar M. Zīverta lugu Kurrpurrū. Biletes iepriekš pasūtināmas pie J. Niedres (tel. HU 6-8017).

⊕ Par DV nodaļas šaušanas sekcijas vadītāju iznaudzīts A. Plūme. Viņa vadībā noritēs nodaļas šaušanas sacīkstes svētdien, 23. augustā, plkst. 10 rītā, nodaļas šautuvē Ezerkalnos.

Montreālas DV nodaļa piedalīsies DV Kanādas šaušanas meistarsacīkstēs 5. septembrī.

Par šaušanas sporta nodarbēm tuvāka informācija iegūstama pie sekc. vadītāja A. Plūmes (tel. RI 4-5914).

Mārtiņu balli un bazāru nodaļa rīko 7. novembrī.

Nule iznācis nodaļas Biļetens. Tā saturs bagāts rakstiem par DV organizācijas mērķiem un uzdevumiem, nodaļas un pārējās sabiedriskās dzīves aktuālitātēm Montreālā. Biļetena redaktors ir J. Saliņš.

⊕ Toronto latviešu biedrības priekšnieks V. Āpse informē:

Latviešu namā TLB pašlaik ir 26 akcijas un 30 novēlētas balstiesības. Pēc telpu īres līguma parakstīšanas tiks iegādātas vēl 40 akcijas. Mākslinieka Otto Grebžes izstāde un loterija deva — $ 1.600,- atlikumu. kas ieskaitīts nama akcijās.

Telpa TLB kantorim tiek pašlaik izbūvēta. To īrēs kopīgā namā par $ 60,- mēnesī.

Sestdienas skolā pagājušajā mācību gadā bija tuvu pie 350 skolēnu. 23 tika pārcelti uz ģimnaziju. Skolā darbojās 20 skolotāji un palīgskolotāji. Sakarā ar jaunām telpām nākošā gadā paredzams vēl lielāks skolēnu skaits.

Tautas deju grupa Diždancis nesen pārstāvēja latviešus Pitsburgas starptautiskā festivālā, uzstājās Ošavas starptautiskā festivālā un piedalījās ar 20 dejotājiem latviešu uzvedumā Nujorkas izstādē. Grupas vadītājs Z. Miezītis ar pāris diždancniecēm apmāca 36 pāru bērnu grupu Dziesmu svētku tautas deju lieluzvedumam. Grupas administrātore ir dāmu komitejas pr-ce Lolita Maskoviča. Šo grupu sauc par „Diždancīti". Dalbnieku vecums no 6 līdz 12 gadiem.

Jaunieši, kas vēlas iestāties Diždancī, lūgti ierasties uz kārtējiem mēģinājumiem pirmdienu vakaros plkst. 7,00 Sv. Andreja baznīcas telpās.

Dāmu komiteja sekmīgi darbojas valdes un savos pasākumos. Nākotnes plāni ir bagāti. Kā izcilāko pasākumu jāmin bazāru, ko rīkos par labu Sestdienas skolai. Mantas un ziedojumi ir nododami Lilijai Eisertei, 528 Runnymede Rd.; Editei Āpšei, 783 Coxwell Ave., vai piesakāmi Lolitai Maskovičai; HO 3-8246. Bazārs notiks 22. novembrī Latviešu namā.

⊕ Māc. A. Čops Orillijā salaulājis Telegram žurnālistu Lawrence Frederick Edgington un skolotāju Viju Bruniņu.

⊕ Tēlnieks A. Kopmanis, kas vasaru izmanto atpūtai Muskokas apkārtnē, Huntsvilē, uzaicināts savu skulptūru izstādei vietējā Coppir Lantern galerijā. Izstāde notiek no 14. līdz 22. augustam, un tajā skatāmas 20 A. Kopmaņa veidotās skulptūras bronzā un akmenī. Pazīstamā tēlnieka veselības stāvoklis pēc pārciestās slimības ievērojami uzlabojies un šinīs dienās viņš paredzējis atgriezties Toronto.

TLTA Sestdienas ģimnazija meklē skolotājus latviešu literātūrai, dziedāšanai un tautas dejām. Pieteikties pie Sestdienas ģimnazijas direktora prof. V. Burkevica — 50 Playter Blvd., Toronto 6. Tālr. 461-9604.

Māc. A. Lūsis Sv. Jāņa baznīcā saaulājis Aiju Bēmu ar Kenneth Silliphant.

SPORTA SPĒLES SAULAINĒ

Bērnu svētku sarīkojumu noslēguma dienā 3. augustā Saulainē risinājās vieglatlētikas sporta sacensības Sidrabenes un Saulaines vasaras nometņotāju starpā. Kaut rīta pusē bija lietus, tomēr vēlāk laika apstākļi izvērtās pavisam jauki un sacensības ritēja raiti. Tās vadīja K. Ozoliņš un M. Lorbergs, bet kā galvenie tiesneši darbojās LSAK pr-dis J. Adminis, A. Zaķis un G. Gubiņš. Apbalvojumus pasniedza māc. A. Lūsis, M. Lorbergs un Elga Ozoliņa.

A. Ticmaņa dāvāto kausu šoreiz izcīnīja mājinieki. Vieglatlētikas disciplīnās izpaudās Sidrabenes bērnu pārākums, bet toties saulainiešiem bija priekšā peldēšanas sacensībās, kā arī guva uzvaru šaušanā. Volejbolā pārākie izrādījās Sidrabenes nometņotāji.

Vieglatlētikas disciplīnu uzvarētāji: 60 m skrējienā jaunāko zēnu grupā: A. Ozoliņš (Saul.), J. Korbs, (Sidr.), G. Gaiķis (Sidr.). Meitenēm: Sandra Pilāgs (Sidr.), Astrīda Ploriņš (Saul.), Anita Būmanis (Sidr.). Vidējo zēnu grupā: Normunds Goba (Sidr.), A. Pukītis (Saul.), I. Kopstids (Sidr.). Meitenēm: Ligita Kalniņa (Sidr.), Aija Lote (Saul.), Lizīte Zuļovs (Saul.). Vecāko zēnu grupā: P. Mukts (Sidr.), V. Korbs (Sidr.), M. Vittants (Saul.). Meitenēm: Laila Stūris (Saul.), Lolita Kalniņš (Sidr.), Margita Ibergs (Sidr.).

Labākais rezultāts zēniem 8,1 sek. (P. Mukts), meitenēm 8,8 sek. (Laila Stūris).

40 m skrējienā zem 8 g.: Ingrīda Kaņkis, Aina Tilupe.

Tāllēkšanā jaunākās grupas zēniem: A. Ozoliņš (Saul.) G. Gaiķis (Saul.), E. Gāle (Saul.). Meitenēm: Sandra Pilāgs (Sidr.), Astrīda Ploriņš (Saul.), Loreta Jaunzariņš (Saul.). Vid. zēnu grupā: M. Siliņš (Saul.), A. Lakstīgala (Saul.), N. Goba (Sidr.). Meitenēm Ligita Kalniņš, Silvija Plīsis, Ināra Grundis (visas Sidr.). Vec. zēnu grupā: M. Vittants, P. Mukts, Dz. Pūpēdis (visi Sidr.). Meitenēm: Lolita Kalniņš (Sidr.), Laila Stūris (Saul.), Margita Ibergs (Sidr.). Labākie rezultāti: M. Vittants (5,96), Lolita Kalniņš (4,53).

Augstlēkšanā jaunākās grupas zēniem: J. Korbs (Sidr.), A. Ozoliņš (Saul.), A. Stiebriņš (Saul.). Meitenēm: Maija Baruss (Saul.), Sandra Pilāgs (Sidr.), Astrīda Ploriņš (Saul.). Vid. zēnu grupā: M. Siliņš (Saul.), N. Goba un A. Bernans (Sidr.). Meitenēm: Andra Ulmane (Saul.), Silvija Plīse (Sidr.), Aija Lote (Saul.). Vec. zēnu grupā: M. Vittants (Sidr.), G. Siliņš (Saul.), I. Plampe (Saul.). Meitenēm: Laila Stūris (Saul.), Lolita Kalniņš (Sidr.), Margita Ibergs (Sidr.).

Labākie rezultāti zēniem: M. Vittants un G. Siliņš (1,57). Meitenēm: L. Stūris un L. Kalniņš (1,57).

Lodes grūšanā vid. zēnu grupā: N. Goba (Sidr.), J. Krastiņš (Sidr.) un J. Mukts (Sidr.). Meitenēm: Andra Ulmane (Saul.), Silvija Plīsis (Sidr.), Rita Ezeriņš (Sidr.). Vec. zēnu grupā: I. Brolis (Sidr.), V. Ziedīņš (Sidr.), M. Vittands (Sidr.). Meitenēm: Laila Stūris (Saul.), Margita Ibergs un Rita Bernane (Sidr.).

Jaunatnes grupā 60 m. skrēj.: V. Treiguts (8 sek.), E. Pilskalnietis (8,1), P. Akers (8,4). Meitenēm: Elga Ozoliņš (9).

Augstlēkšanā: V. Treiguts (1,62), P. Akers (1,54)., E. Pilskalnietis (1,47).

Notika arī vecāku sacensības, kurās labākos rezultātus guva: 60 m skrēj. — M. Lorbergs, E. Pukītis un K. Ozoliņš; lodes grūšanā — G. Tannis, I. Cinovskis un M. Lorbergs; tāllēkšanā — E. Pukītis, G. Tannis un K. Ozoliņš.

Koprezultātā labāko panākumus guva E. Pukītis (15 punkti) un viņš balvu saņēma Saulaines pārvaldes dāvāto kausu.

O. K.

ANDREJSONS
APDROŠINA.
HI 7-4323

ALEKSANDRA KĀNBERGA
RAKSTU DARBU BIROJS
65 Ferrier Ave., Toronto,
(pie Danforth & Carlaw)
Tel.: HO 3 2667

PĒDĒJĀS ARDIEVAS

TEODORS MINKĒVICS AIZSAULES CEĻĀ

DV Manitobas nodaļu piemeklēja vissāpīgākais zaudējums kopš tās pastāvēšanas. Piepeši tai bija jāšķiras no sava priekšnieka Teodora Minkēvica.

Pavadot savu atvaļinājumu Lee upes krastos, š. g. 27. jūlija vakarā viņu atrada mirušu savā motorlaivā.

Teodors Minkēvics dzimis 1912. g. 26. novembrī Biržu pagastā, Jēkabpils apriņķī. Latvijas laikā šeit vecākiem piešķir saimniecību Priežmaļi.

Jau pēc pamatskolas beigšanas T. kopā ar saviem brāļiem palīdz vecākiem lauku darbos un ieaug mīlestībā pret dzimto zemi.

1933. gadā nelaiķis izrauga par savu dzīvesbiedri Emmu Zvirbuli no Vīpes pagasta Krapiņiem, kur paliek par saimnieku.

Teodors aktīvi darbojas pagasta sabiedrībā: iestājas aizsargos, krājaizdevu sabiedrībā, dzied korī un spēlē teātrī. Bet par visām lietām vairāk T. mīl orķestri. To dibinātājs, dalībnieks un arī diriģents viņš ir visur, kurp vien turpmākie dzīves ceļi to aizved. Šeit Vinipegā nelaiķis bija kopš daudz gadiem Royal Winnipeg Rifles orķestra loceklis.

Būdams aizsargs, Teodors okupāciju varu maiņas laikā ir spiests mežā bēguļot. Sastāv 15 divizijas artilerijā un kā leģionārs pārcieta gūstniecību Vācijā.

1949. gadā Teodors viens pats dodas uz Kanadu un atrod darbu laukos Souris apgabalā, netālu no Vinipegas. Gadu vēlāk pie viņa pārceļas dzīvesbiedre un dēls Atis. Jau Latvijā blakus lauku darbam Teodors jau iemanas galdniecības mākā, kas viņam turpmāk ļoti noder. Vinipegā Teodors atrod nodarbošanos galdniecībā. Nelaiķis viens no pirmiem latviešiem iegādājas ģimenes māju 137 River Ave. Viņa namā dibināta DV nodaļa, teātra trupa, bibliotēka, mednieku un makšķernieku sekcija. Šo māju Minkēvici bieži atvēlējuši sanāksmēm daudzu sabiedrisku pasākumu un ierosmju sekmēšanai.

Teodors un Emma, pēdējā laikā arī dēls Atis, ir ielikuši daudz pūļu un pašaizliedzības nodaļas aktivitātes un panākumu celšanā. Nodaļas darbā nelaiķis ir parādījis lielu vispusību. Visā nodaļas pastāvēšanas laikā viņš pārmaiņus ar Jūliju Staudžu bijis nodaļas priekšnieks, teātra trupas dibinātājs, aktieris un režisors, referents, medn. un makšķ. sekcijas dibinātājs, tās žurnāla izdevējs.

Nelaiķa daudzpusīgo darbu visnotaļ sekmējusi viņa dzīvesbiedre Emma, kas pati ir nodaļas dibinātāja, valdes locekle, nod. bibliotekāre un vairākkārt vanadžu priekšniece. Abi, Teodors un Emma kā vieni no pirmiem par savu čaklību nodaļas darbā izpelnījušies DVKV atzinību.

Ar Teodora Minkēvica aiziešanu mūžībā ģimene zaudējusi gādīgu tēvu. DV nodaļa — savu priekšnieku un nesavtīgu darbinieku, sabiedrība — tās vienotāju, dzīves priecīgu, sirsnīgu draugu un tauta — krietnu cīnītāju par tās brīvību.

Izjustus vārdus aizgājējam izvadīšanā veltīja Sv. Krusta draudzes mācītājs L. Grendze. Goda sardzē piedalījās nodaļas biedri, Royal Winnipeg Rifles, Winnipeg Grenadiers un R. C. E. locekļi.

DV Kanadas valdes un Daugavas vanadžu Kanadā pr.v. M. Jonānes līdzjūtības telegrammas nolasīja nod. sekr. E. Vulfs.

Pēdējās ardievas, noliekot vainagus, teica: no DV Manitobas nodaļas pr-ka v. K. Līcēns, Mednieku un Makšķernieku sekcijas pr-ks A. Kēleris, Sv. Krusta draudzes v. loc. O. Radovskis, Latviešu b-bas pr. T. [illegible]ikeris, Akademiskās saimes pr-ks I. Štrauss, Royal Winnipeg Rifles kapt. D. Fullerton.

Kuplais pavadītāju skaits, daudz vaiņagu un ziedu liecina, ka zemes klēpī guldam nenogurstoši aktīvu sabiedrības locekli.

Pēc nelaiķa dziļi skumst viņa dzīvesbiedre, dēls un vedekla ar divi mazbērniem Vinipegā, tēvs un brālis — dzimtenē.

Osv. Šmits

NEDĒĻAS PIEZĪMES

Šķietami nevainīgs joks bērnu uztverē, dažkārt var pārvērsties nopietnā pārkāpumā. To piedzīvoja arī 10 un 11 gadus vecie brāļi, kas sevis uzjautrināšanai nedaudzās dienās 12 reizes nospieda ugunsgrēka trauksmes pogu Queen un Brodview ielu rajonā. 12. reize izrādījās liktenīgā, kad zēnus notvēra, pateicoties foto kamerām, kas uzņēma visu notikumu gaitu. Pēc notveršanas viens no zēniem izteicās, ka viņš trauksmes pogu esot nospiedis tikai 5 reizes, bet pārējās viņa brālis. Mazie palaidņi nebija latvieši, jo mūsu bērni vasaras atpūtā ir laukā no pilsētas mūriem.

☆

Iepriekšējās nedēļas piezīmēs minēju kādu pludmales veikalnieku, kas reklāmai bija izsludinājis brīvu iepirkšanos dāmām, kas veikalā ieradīsies jaunās modes peldkostīmā. Nesen līdzīgu reklāmas veidu bija izvēlējies arī kāds cits veikals Toronto, Queen ielā. To kā pirmā apmeklēja 27 gadus vecā Džuana Roe, kas šķirta no vīra un pārtiek no $ 116,- sociālā pabalsta mēnesī. Pusstundas laikā viņai izdevās iegūt dažādas drēbes saviem trim bērniem un sev jaunu peldkostīmu, šoreiz gan pēc vecās modes ar „augšējo daļu"; kopvērtībā par $ 130,-. Par to sevišķi sašutuši Džuanas kaimiņi, bet kā viņa pati izsakās, viņa ir ļoti apmierināta, ka varējusi sagādāt nepieciešamās drēbes saviem bērniem, kaut arī tik neierastā veidā. Gadījums radījis publicitāti arī vietējos laikrakstos. Par to jautāta arī viena no pilsētas sociālās palīdzības direktrisēm R. Morrisa, kas izteikusies, ka viņai par šo gadījumu neesot nekas zināms. Kā norāda Kanadas sludinājumu kontroles departaments, tad piedauzīgs vai publikai nepieņemams reklāmas veids šeit nav atļauts, bet konkrētā gadījumā departaments nevar iejaukties pirms nav saņemtas tiesas sūdzības. Vai tādas vispār ienāks, nav zināms, bet acīm redzot jaunā mode sāk pieņemt pavisam konkrētu veidu, ko vispirms steidzās izmantot veikalnieki savās interesēs.

Pēc vietējā laikraksta Telegram ziņām okupētās Latvijas jaunatnē ļoti izplatīta ir reliģiskā krustiņa nēsāšana, pret ko pēdējā laikā asi vēršās kā vietējie komūnistu laikraksti Latvijā, tā arī Maskavā. Vārdā tiek minēta Rudīte Bērziņa, kas darbā ieradusies ar krustiņu un bijusi par to lepna.

Komūnistu laikraksti nosodot jaunatni, kas pievērsusies reliģiskam simbolam, un aizrāda, ka krusts esot seno pagānu zīme, ko pārņēmuši kristieši un militārisi.

Nav gan viegli celt komūnismu pēc partijas nospraustā plāna un grafikas okupētās zemēs, kur arī jaunatne tiecas pēc senās kultūras tradicijām un paražām. Varam būt lepni, ka Latvijā aūg tāda jaunatne.

☆

Noslēgumam vēl viens stāsts, ko nācās nesen dzirdēt. Kāds jauns precēts vīrs iegriezies laulības padomdošanas birojā un sūdzās, ka viņa laulības dzīve taisoties izjukt pēc trim laimīgiem gadiem. Agrāk, pārnākot no darba, sieviņa viņu sagaidījusi ar mīkstām rīta kurpēm, bet suns — skaļi rejot.

„Un tagad?" jautā laulību speciālists.

„Tagad rīta kurpes atnes suns, bet sieva saņem mani ar pārmetumiem, kas atgādina riešanu," izmisis paskaidro jaunais vīrs.

„Jums nav ko uztraukties, jo saņemiet taču to pašu, ko pirmajos trīs gados. Piecus dolarus par lietišķo padomu, lūdzu," sarunu nobeidz piedzīvojušais lietpratējs.

R. Norītis

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5681.
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16

TORONTO LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO) CREDIT UNION LIMITED
izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozitiem atklātas māju hipotēkas. Biroja atvērts 6 dienas nedēļā.
27 BLOOR ST., E. TORONTO, TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai no plkst. 12—8 vakarā.
Sestdienās — no 15. jūnija līdz 15. septembrim birojs slēgts.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

15. augustā, plkst. 1 pp. — DV Toronto nod. šaušanas meistarsacīkstes ar sekojošu biedru vakaru — Bērzainē.

22. augustā — plkst. 7,30 Sv. Andreja baznīcas zālē Losandželosas ceļojošā teātra izrāde Kurrpurrū, Anša Tipāna iestudējums.

5. septembrī — Kanadas DV meistarsacīkstes šaušanā, sporta spēles un zaļumballe — Toronto latv. medn. un makšķernieku lauku īpašumā Bērzainē.

5. septembrī — plkst. 8 vak. Kanadas latviešu katoļu apvienības 15 gadu jubilejas balle Kolumbus zālē, 582 Sherbourne ielā.

8. oktobrī — plkst. 8,30 vakarā Normas Auziņas (vijole) un Ronalda Leonarda (čello) koncerts Unitāriešu baznīcas zālē. Koncertapv. sarīkojums.

18. oktobrī — Toronto baptistu draudzes 13. gada svētki Walmer Road dievnamā plkst. 3.

23. oktobrī — inženieru balle Park Plaza hotelī, sākums pl. 7,30 vakarā.

24. oktobrī — plkst. 7,30 vakarā vīru koŗa Junda koncerts Parkdale Collegiate zālē. DV nod. sarīkojums.

No 31. oktobra — 7. novembrim Margaritas Kovaļevskas gleznu izstāde DV namā, 123 Huron ielā.

5. novembrī — plkst. 8,30 vakarā Valijas Melliņas (mecosoprāns) un Verenas Štelpas - Dambrānes (klavieres) koncerts Unitāriešu baznīcas zālē. Koncertapvienības sarīkojums.

7. novembrī — plkst. 7,30 vakarā TLB rīko Mārtiņu balli Toronto Latviešu nama zālē.

14. novembrī — plkst. 7 vakarā Lāčplēšu dienas atceres akts, Toronto latviešu nama zālē, 491 College ielā. Plkst. 8 vakarā — Mārtiņu balle.

SV. KATARINES

12. septembrī — plkst. 7,30 Atlanta kluba telpās St. Cath. M. M. kluba balle.

HAMILTONA

3. oktobrī — plkst. 6,30 vak. Hamiltonas DV gada svētki Connaught viesnīcas Kristallu balles zālē.

14. novembrī — plkst. 6,30 vak. 18. novembra svinības Connaught viesnīcas Sheraton zālē.. Rīkotāji: Jaunatnes pulciņš, Latv b-ba un DV nodaļa.

Lielā izvēle
dabūjamas
mākslinieka A. Brūveŗa
gleznas.
Mērenas cenas.
Zvanīt HU 1-8883, Toronto.

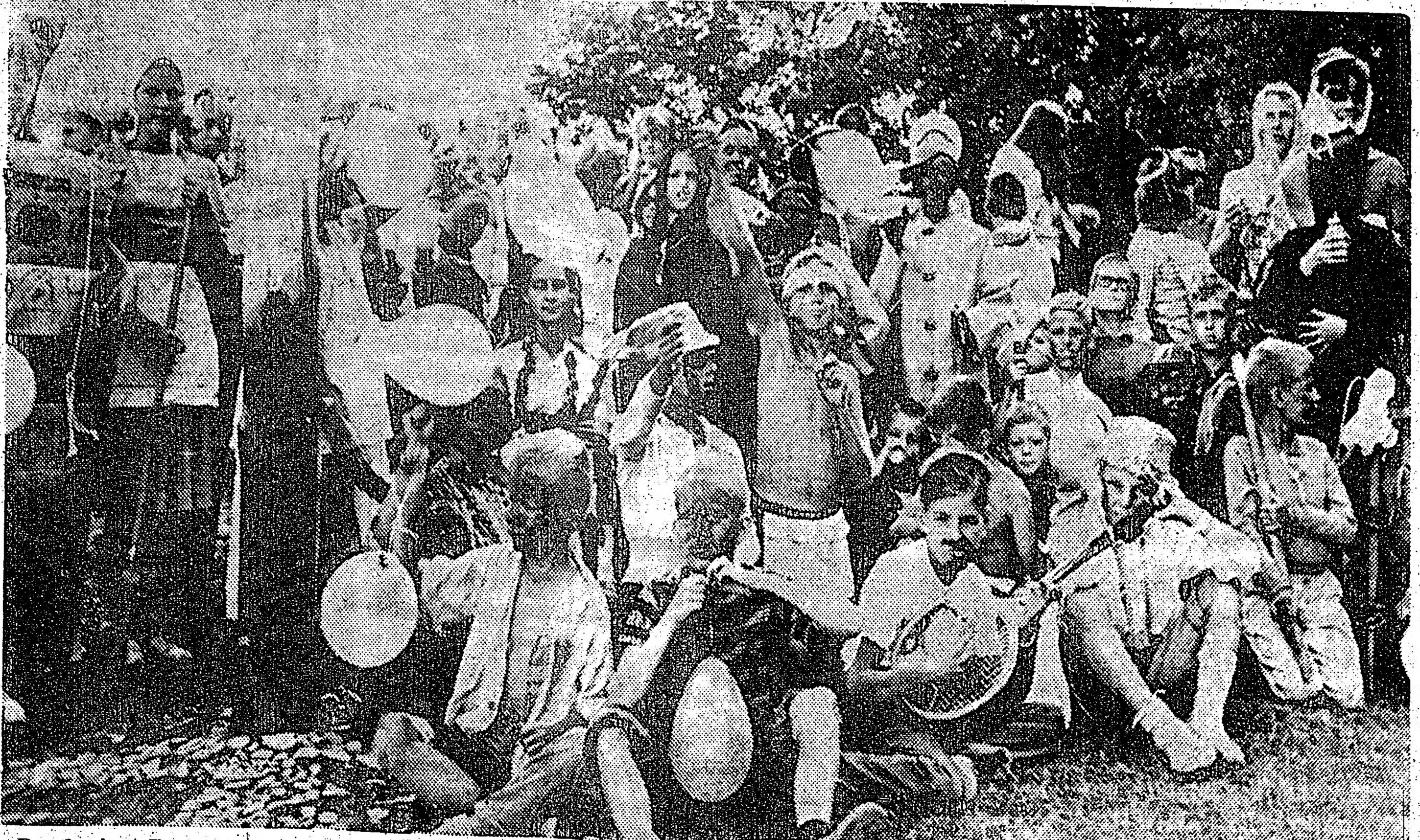

Daudz jautrības mazajiem no meiņotājiem sagādāja bērnu karnevāls Sidrabenē. Foto J. Ligers

Dzīve Savienotās Valstīs

GENERĀLKONSULS
Mr. R. N. BRYSON
Toronto, tel. 927-5661.
1130 BAY ST.

KONSULS
VILIS TOMSONS
Tel. RE 8-7798, Montreal, P. Q.
5210 VICTORIA AVE., APT. 16

TORONTO
LATVIEŠU
KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN (TORONTO)
CREDIT UNION LIMITED
Izdara visas parastās banku operācijas. Izsniedz aizdevumus un maksā 4% gadā par noguldījumiem un 3½% par depozītiem atklātas māju hipotēkas. Birojs atvērts 6 dienas nedēļā.
27 BLOOR ST., E. TORONTO,
TEL. 924-2775,
no pirmdienas līdz piektdienai no plkst. 12—8 vakarā.
Sestdienās — no 15. jūnija līdz 15. septembrim birojs slēgts.

SARĪKOJUMU KALENDĀRS

TORONTO

15. augustā, plkst. 1 pp. — DV Toronto nod. šaušanas meistarsacīkstes ar sekojošu biedru vakaru — Bērzainē.

22. augustā — plkst. 7,30 Sv. Andreja baznīcas zālē Losandželosas ceļojošā teātra izrāde Kurrpurrū, Anša Tipāna iestudējums.

5. septembrī — Kanadas DV meistarsacīkstes šaušanā, sporta spēles un zaļumballe — Toronto latv. medn. un makšķernieku lauku īpašumā Bērzainē.

5. septembrī — plkst. 8 vak. Kanadas latviešu katoļu apvienības 15 gadu jubilejas balle Kolumbus zālē, 582 Sherbourne ielā.

8. oktobrī — plkst. 8,30 vakarā Normas Auziņas (vijole) un Ronalda Leonarda (čello) koncerts Unitāriešu baznīcas zālē. Koncertapv. sarīkojums.

18. oktobrī — Toronto baptistu draudzes 13. gada svētki Walmer Road dievnamā plkst. 3.

23. oktobrī — inženieru balle Park Plaza hotelī, sākums pl. 7,30 vakarā.

24. oktobrī — plkst. 7,30 vakarā vīru koŗa Junda koncerts Parkdale Collegiate zālē. DV nod. sarīkojums.

No 31. oktobra — 7. novembrim Margaritas Kovaļevskas gleznu izstāde DV namā, 123 Huron ielā.

5. novembrī — plkst. 8,30 vakarā Valijas Melliņas (mecosoprāns) un Verenas Stelpas - Dambrānes (klavieres) koncerts Unitāriešu baznīcas zālē. Koncertapvienības sarīkojums.

7. novembrī — plkst. 7,30 vakarā TLB rīko Mārtiņu balli Toronto Latviešu nama zālē.

14. novembrī — plkst. 7 vakarā Lāčplēšu dienas atceres akts, Toronto latviešu nama zālē, 491 College ielā. Plkst. 8 vakarā — Mārtiņu balle.

SV. KATARĪNES

12. septembrī — plkst. 7,30 Atlanta kluba telpās St. Cath. M. M. kluba balle.

HAMILTONA

3. oktobrī — plkst. 6,30 vak. Hamiltonas DV gada svētki Connaught viesnīcas Kristallu balles zālē.

14. novembrī — plkst. 6,30 vak. 18. novembra svinības Connaught viesnīcas Sheraton zālē. Rīkotāji: Jaunatnes pulciņš, Latv b-ba un DV nodaļa.

Lielā izvēle
dabūjamas
mākslinieka A. Brūveŗa
gleznas.
Mērenas cenas.
Zvanīt HU 1-8883, Toronto.

DZELOŅCŪKU KALNOS

Atvaļinājumā braucēju valodās bieži dzird minam Kaliforniju, Florīdu. Ir kāpts pa „Smokijiem" un „Rokijiem", braukts pa Melnajiem kalniem. Bet maz būs tautiešu, kuŗi dzirdējuši, vēl mazāk — bijuši Dzeloņcūku kalnos. Iemesls — šie interesantie kalni atrodas ārpus parastiem tūristu maršrutiem.

Apmēram četrisimts jūdzes ziemeļos no Čikāgas, Lake Superior dienvidus krastā, kalni īpatnējo nosaukumu ieguvuši izskata dēļ. Apaļmugurainie, mežiem klātie kalni tiešām atgādina spurainu, adatainu dzīvnieku. Tuvākā pilsētiņa, apmēram piecpadsmit jūdzes uz austrumiem, ir Ontonagona, raktuvju un papīrrūpniecības centrs. Ceļš no pilsētas uz kalniem iet gar Lake Superior krastu. Nostājoties Lielezera krastā, nāk atmiņā Vidzemes vai Kurzemes jūrmala ar smilšainu plūdmali, te gan arī ar nepatīkamiem, aukstiem vējiem no ziemeļiem. Piekrasti skārusi popkorna un kokakolas civilizācija, tanī mitinās vasarnieki no Amerikas vidienas, bet netrūkst arī tālumnieku. Kādā upes iztekā, necaurejamos džungļos, pelēkā būdiņā, apmetušās „trejmeitiņas", kā viņas pašas sevi sauc — trīs mundras vecenītes, ne jaunākas par septiņdesmit gadiem. Viņas sākumā nobijušās par negaidītajiem viesiem, bet dažus mirkļus vēlāk jau jautri sarunājas.

„Nedomājām, ka kāds te, krūmos, mūs varētu atrast," nobrīnās vecākā, kuŗai savi astoņdesmitdivi gadi uz pleciem. „Te ir patīkams klusums, tikai Lielezera viļņu žūžas ar mums runājas dienu un nakti."

Drusku tālāk, ērtākās vietās, kur vairāk vasarnīcu un netrūkst sarkanu neona reklāmu, bars vāļojas ezermalā. Neganti aktīvie bērni kliedz, vecāki runā par zivīm, bēzbolu. Lielais juceklis, kādā arī mēs, latvieši, esam iejukuši, turpinās murdēt un virpuļot arī šeit — četrsimts jūdzes no Čikāgas, simtspiecdesmit no Dulūtas, seši simti no Toronto. Ilgojamies pēc meža, svaiga gaisa un miera. Labi, ka Dzeloņcūku kalni (Porcupine Mountain State Park) tik tuvu. Asfalta ceļš kāpj kalnā, bet neiet cauri visam parkam. Tikai kājnieku takas lokas gar klintīm, ezeriem un necaurejamiem brikšņiem. Vietā, kur ceļš izbeidzas, stāva taka kalnā ved uz klinti, zem kuŗas saulē mirdz Mākoņu ezers (Lake of the Clouds). Lavas klints ir stāva, no tās var pārredzēt ne tikai ievērojamu parka daļu ar ezeru, pāri koku galotnēm mirdz Lielezera zilie ūdeņi. Šis ir neaizmirstams skats. Ļaudis fotografē, spriež, ka tiešām bijis vērts braukt simts jūdzes pa vienmuļo, purvaino pieezera rajonu. Otrs ezers — Spoguļa (Mirror lake) pieejams tikai pa kalnu tekām. Mums nav tik daudz laika un nepaspējam apskatīt arī kalnu upītes un izslavēto ūdenskritumu.

Te ir civilizācijas neskarta vide, kuŗā tikai lācis, briedis un stepju vilks jūtas mājās. Straujās kalnu upītēs mīt foreles. Vēl 1930. gadā te mitinājušies tikai trapeŗi, mednieki. Pirms tam, trakas kāres pēc zelta sagrābti, kalnu nogāzes un upju piekrastes izraknājuši minerālu meklētāji. Zelta te nav, taču pietiekamos vairumos citi metalli. 1946. gadā rajons aizsargāts ar valsts likumu, pārvēršot to par Nacionālu parku. Noteikumi prasa, lai sirotāji, pirms dodas garākā gājienā pa šiem mežiem, atstātu vārdus un informāciju par sevi parka birojā.

Tā ir lieliska vieta dabas mīļotājiem — sirotājiem. Tagad jau aizvien grūtāk atrast piemērotus apvidus ceļošanai, kuŗus nebūtu skāris automobilis, moteļu un hoteļu pseudokultūra. un nenogurstošais, katru izdevību izmantojošais materiālisms.

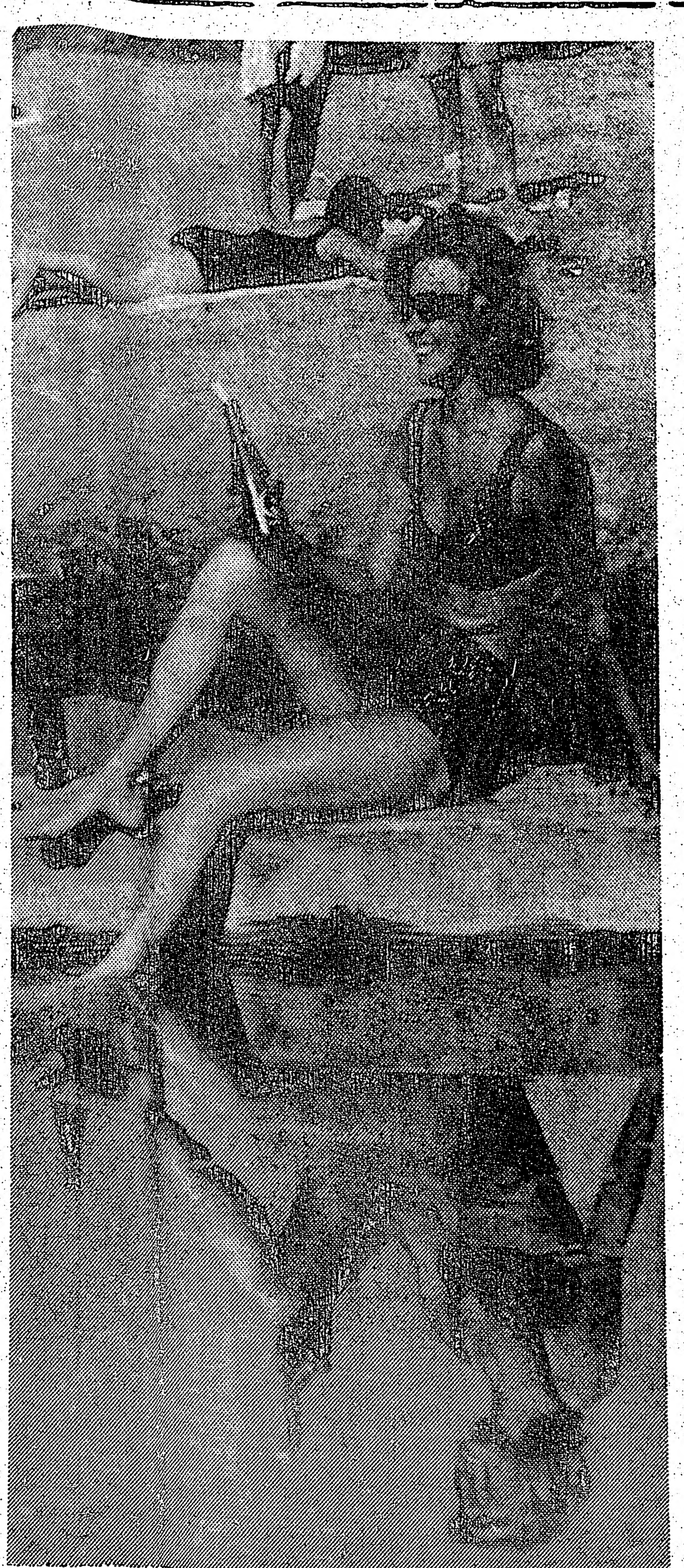

Niagaras ziedu karaliene L. B riede Ontario ezera krastā, varbūt, domās jau sākusi ceļu uz Holivudu. Kādēļ gan ne?

AR PĪPI UZ JUMTA

Latviešu Preses balle Ņujorkā paredzēta nāk. gada 16. janvārī, biedrības valde šim sarīkojumam meklē iespējami labākās un piemērotākās telpas kādā no Ņujorkas labākajām viesnīcām. Ņujorkā viesnīcu varētu būt skaitā ap 300, un, liekas, ka nevarētu būt grūtību telpu atrašanai. Bet valdes vīri stāsta, ka tik vienkārši neesot. Labākās viesnīcas telpas dod tikai tad, ja pasūtina katram viesim krietnu porciju vakariņu, tad telpas var dabūt par brīvu. Bet latviešu cilvēks jau ballē neiet ēst! Latvietis labāk lieto šķidrumu, kas uzlabo gara stāvokli, dod jautru prātu. Ja grib tikai zāli dejošanai, tad dažas viesnīcas telpas piedāvā piektdienas vakarā, kad kārtīga preses balle nevar iznākt. Vai tad tūlīt pēc darba vilks smokingu mugurā un skries uz balli! Balle var notikt tikai sestdienas vakarā, tad svētdien vēl laiks izgulēties un atcerēties iepriekšējā vakara notikumus.

Apskatot piedāvājumus balles telpām, valde pagaidām izvēlējusies tuvākai apskatei 4 zāles 600—800 viesiem. Viena no tām ir Ņujorkas jaunākajā viesnīcā, kas celta moderni, bet bez liekas greznības. Trīs citas ir labi pazīstamās Ņujorkas viesnīcas ar kroņlukturiem, spoguļiem un citām greznām lietām. Preses balles cienītāji un rīkotāji domā, ka telpām jābūt iespējami ērtām, lai galdiņi būtu novietoti tādā veidā, ka visi varētu būt apmierināti un ikviens labi justos, bet zālei jāizskatās glīti. Tagad jāgaida, kā rīkotāji to atrisinās!

☆

Mēdz teikt, ka Ņujorkā visu varot dabūt. Varbūt, bet dažreiz arī ir krietni jānomeklējas, lai iecerēto sameklētu. Vidzemnieki Latvijā bija paraduši ēst kaņepes, kas no ārpuses izskatās melnas, bet uz sviestmaizes labi garšo. Šis gardums katru gadu ir dabūjams Miķeļa tirgū Ņujorkā, bet izrādās, ka rīkotājiem nav viegli tās sameklēt. Amerikā kaņepes pieskaita narkotiskām vielām un tās tirgū nepārdod, bet ja kur tās savā vaļā uzaugušas, tad kārtības kalpi tās tūlīt noplauj vai iznīcina. Kas to būtu domājis, ka Vidzemē, ēdot kaņepju maizi, esam kļuvuši par narkotiķiem! Tomēr jāsaka, ka vidzemnieki no tām nekad neatteiksies!

Kaņepju sēklas Amerikā ieved putnu barībai jau grauzdētas, tā kā pēc tam viegli no tām iztaisīt kaņepju sviestu. Bet putnu veikalos šīs sēklas pārdod tikai nelielā vairumā, cik tad putna knābim daudz vajaga! Uzņēmīgās Miķeļa tirgus rīkotājas tad arī apstaigā šādus veikalus Ņujorkā un iegādājas kaņepes Miķeļa tirgus vajadzībām

Ezītis

IMANTA
PARCEL SERVICE
POLDMARKEN 12 —
BAGSVAERD
COPENHAGEN —
DENMARK
Esam nokārtojuši licenču saņemšanu un ar š. g. 12. augustu atjaunojam dāvanu paciņu sūtīšanu (ar iepriekš samaksātu muitu, kur tas iespējams) uz visām zemēm.
Līdz jauna kataloga saņemšanai spēkā mūsu kataloga 25. n-rs ar caurmēra piemaksu — $ 2,50 (licencei, veterinārapliecībai un sīkām cenu starpībām).
IMANTA

LATVISKO ZINĀŠANU SEMINĀRS

Tā nodēvēti Amerikas latviešu jaunatnes apvienības 2 X 2 jaunatnes vadītāju kursi, kuŗus tā rīko ciešā sadarbībā ar LNJAK un Jaunatnes svētku biedrību.

Kursu sākums 29. augustā, bet noslēgums 6. septembra rītā. Kā vieta izraudzīta Conestoga Camp. Minerva, Ohio, Klīvlendas tuvumā. Semināra programmas atbildīgais vadītājs Brunis Rubess.

Kursu saimnieka uzdevumus veic ALJAs pr-dis Andris Ritums, saimnieka — Laimonis Spožais. Dalībnieku reģistrēšanos kursiem veic ALJAs valdes loc. Vilma Rituma (3011 Maple Ave., *Kalamazoo, Mich., USA*). Pieteikoties kursiem, jānorāda izvēlētais kursu pudurs un iemaksājami $ 25,-. Runājot par šī jaunatnes semināra — kursu mērķi, var secināt, ka jaunieši vēlas veidot dedzīgu, apzinīgu un latvisku jaunatnes darbinieku saimi. Kursi radīs arī draudzības un kopības saites nākošo latviešu sabiedrības veidotāju starpā.

Seminārs notiks četros kursu puduros ar 15 — 25 kursantiem katrā. Viens no nozīmīgākiem, liekas, būs Tautiskā mantojuma pudurls. Lektori būs A. Bāliņš, A. Belte, A. Brastiņš, V. un E. Dzelmes, J. Kļaviņš, L. Linauts, Z. Miezītis, J. Rinks u. c.

Sabiedriski - politiskajā pudurī kursanti varēs iepazīties ar latviešu organizāciju veikumiem, mācīties, kā rūpēties par Latvijas interesēm vietējā sabiedrībā, kā labāki cīnīties pret komūnismu, par apstākļiem okupētā Latvijā, latviešu tautas politisko un sabiedrisko stāvokli u. c.

Mācības spēki šai pudurī būs A. Klīve, G. Meierovics. A. Dinbergs, K. Avens, K. Lejasmeijers, A. Grīnvalde, A. Ķere u. c.

Skolotāju puduri runās par jauno skolotāju nepieciešamām priekšzināšanām, pielietojamām skolu metodēm, vecāku un skolotāju sadarbību bērnu audzināšanā, intereses un sajūsmas uzturēšanu skolas apmeklēšanai u. c. jautājumiem. Lektori būs māc. A. Lūsis, H. Kreicers, I. Karulis, G. Saliņš, J. Kļaviņš, M. Paudrups u. c.

Vadītāju māku pudurī varēs iepazīties ar jautājumiem, kas skaŗ darbošanos latviešu sabiedrībā, jaunatnes pulciņu darbu, organizāciju savstarpējo sadarbību, kā rādīt jauniešos lielāku interesi par latviešu trimdas sabiedrisko dzīvi, spēju izkopšanu sabiedriskam darbam u. t. t. Pudurī darbosies V. Nollendorfs, V. *Muižnieks, T. Dukāts, K. Avens* u. c.

Priekam un atpūtai būs peldēšanās. sporta spēles, ugunskuru vakari, tautas dejas un dziesmas, filma „Tobago", Čikāgas Piecīšu apciemojums u. c. nodarbes.

Kursu kopīgajā dalības maksā ($ 100,-) ieskaitīti uzturā, apmešanās un sanāksmes izdevumi. Dalībnieku vecums noteikts no 16 — 25 g.

Sarunā ar Bruni Rubesu varēja secināt, ka jaunieši seminānam gatavojas ar lielu nopietnību un dedzību. Cietākais rieksts ir līdzekļu jautājums. Simts dolaru ir summa, ko segt no personīgiem līdzekļiem, liekas, daudz jauniešiem nebūs pa spēkam. Šeit jānāk talkā latviešu sabiedriskām organizācijām, atvēlot kaut vai daļēji līdzekļus atsevišķiem kursantiem, ko tās pašas izvēlējušās, vai nododot atvēlētās summas kursu vadības ziņā. Vēl tikai pāris nedēļu līdz pirmā jaunatnes semināra sākuma dienai. Pasteigsimies un atbalstīsim ar iespējamiem līdzekļiem vērtīgo jauniešu pasākumu. Lai tas sekmīgi izdotos, atbalstīsim arī ar labiem padomiem.

Osv. Klavenieks

ŅUJORKA

Mūsu Ņujorkas redakcijas vadītāja red. V. Irbes jaunā adrese ir: 4035 Rombouts Ave., BRONX, N. Y. 10466. Tālrunis 994-7917.

● Ņujorkas latviešu ev. lut. draudzes Bronksas rajona dāmu komitejas ikgadējais Miķeļa tirgus šogad notiks 20. septembrī Arlingtona zālē Manhetenā. Bagātīga solās izvērsties loterija, kuŗai mākslinieks J. Cielava jau pag. gada ziemā ziedoja gleznu; ziedoti arī tautiski spilveni, grāmatas, adījumi, daiļamatniecības izstrādājumi un krietns skaits citu mantu.

● Dievkalpojumu Bronksā Sv. Toma baznīcā 16. augustā vadīs vikars Rolle no Anglijas, bet 9. augustā viņa dievkalpojums Bētlemes baznīcā Bruklinā.

Jauniešu iesvēte Ročestras ev. - lut. Krusta draudzē. Uzņēmumā no kreisās: Juris Klints, Imants Jansons, Bostonas T rimdas draudzes mācītājs Alb. Galiņš, Ieva Mālmane, draudzes mācītājs T. Zīraks, Valdis Pilskalns, Māris Jansons un O jārs Vidas.

NEDIENS A VENTIŅ LIET

Sav sierd vaļsirdīg izkrat Krišs Ķepal

Savē dzīvē es i laids daudz daudz plosts, gan liels, gan mazs. Vienrēz es Kuldigē palaid tād plost, ka atmodes tik Piltnē. Citrēz no liel plost laišan es palik galīg slapš. Viss meits tad bļāv, ka aizkots vists: „Kriš, nemaises pa kājem. Tu i izmiercs kā vec pastal."

Slapš es bij gan, bet pa pāstal es nekad nav bijs. Tev tik vajdzēj rēdzt kā vis' liel un maz jeņk laid ap stūr, ka mēs no plost nokāps izstaipt kājs Piltnē, Zūrēs jeb Ventspilē.

Meits drebēj kā apš laps, kad mēs tās saķēr un ved uz danc.

Piltens prāger un ventiņ pažarniek pūt savēs ragēs nosvīduš, kamēr tie izstiepas pavisam taisn.. O' boi, tie tik bij vec lab lajk!

Pag, — ko es tēc „o boi". Kā tas gadjas, ka es savē valodē iejauc tād vārd. Īsts ventiš sav kultūr un valod tur ciet ar āb rok un mut.

Mēs tač nevar tā, kā tie sievs, aizbroc uz bērn nometn un pļerīn pa anglisk. Viņ domē, ka tas i smuk un bērniš nedābs komplekšs. Dāb's gan. Es a dabuj ka sāk plosts laist, bet es savs komplekšs otrē dienē aizdzin a rūgušpien. Kadrēz komplekšs var aizdzīt, ja ielec upē a visēm biksēm tā kā tie div puiš kas bērn svētkos pēras pa up a visēm biksēm un krekl.

Cit lajk, cit mod! Sievieš tagad kā ķērt uz taples peldbiks. Bet policij skrej pakaļ un tiņ iekš dviel. Tas i vecs numurs.

Vienrēz Čoč Anniš bij iebrids Ventē a tād taples un man gadjes pajet uz to pus. Anniš sāk bļot un saskrej meits no visēm malēm. Kas tadēm mētiešem pa trakum gālē — saķer man un a visēm drēbēm iemet Ventē. No to laik man vairs jons mods netik rēdzt. Es vienmēr stāv un krīt pa tīr latvieš liet, latvieš bank un latvieš nam. Bet va to kāds redz un ievērē? Nav vairs tā, ka kādrēz ka nobroc uz Pilten jeb Dundag kur kārtīg ventiņ tūliņ ievērej un griez ceļ. Iekš to paš latvieš nam. Va kāds var man patēkt kur tur i ventiņ istab? Nevar, jo ventiņ istab nav, bet mums jaiet kopē a vis cit tot. Tālab kot kas i jādar, kamēr vēl laiks. Nez kur tas Ventiņ Vils palics? Ka es viņ satiks, gan mēs ko izdomēs.

A latvieš bank i bišķin labāk. Tur ventiņ naud jem pretī. Bet uz krīt naud tik viegl nedod. Viens ventiš iegājs un prasejs lai iedod piec dolār priekš vodkko nodzerties. Saprot, kārsts laiks un a to prastē kokkol netiek ne gālē, ne vēderē. Bet ko domē, šim jāgaid līdz pirmdien kad sanāks runsvīr. Pa to laik manam drogam slāps pārgājuš.

Krišs Ķepal

VALDA GRĪSLĪTE UN IVARS VELDRE — INDIANAS VALSTS AAU „SPĒKA VĪRI"

Šī gada pavasarī noorganizētā Indianapoles vieglatlētikas kluba Hosier Track Club un Indianas valsts amatieŗu sporta apvienības (AAU) sarīkojumā jūlija pēdējā un augusta pirmajā sestdienā Indianapolē, Indiana Central College laukumā notika divas olimpiskās sagatavošanās vieglatlētikas sacensības. Pārstāvot Indianapolis Latvian Track Club, tajās ar ļoti teicamiem panākumiem startēja arī Daugavas Vanagu apvienības Indianapolē sporta kopas regulārais „duets" — Valda Grīslīte un Ivars Veldre.

Pirmajās sacīkstēs, 25. jūlijā, latviešu vieglatlētu ierosmē, pirmoreiz Indianas valsts AAU vēsturē notika oficiālas sacensības diska mešanā sievietēm. Kā jau sagaidīts, 5 dalībnieču konkurencē pārliecinošu 2 m uzvaru izcīnīja Valda Grīslīte, iespējot 24.335 m (79 pēdas 10 collas). Šeit interesanti atcerēties, ka pirms 4 gadiem — arī latviešu vieglatlētu ierosmē! — pirmoreiz Indianas valsts AAU vēsturē notika oficiālas sacensības lodes grūšanā sievietēm, arī uzvarot V. Grīslītei! Droša uzvara šinī disciplīnā viņai šķita arī šinīs sacīkstēs, bet pēkšņi uznākušais bargais pērkona negaiss un tam sekojošie plūdi, diemžēl, izjauca lielāko daļu paredzēto disciplīnu . . .

Ne gluži tik sekmīgi šinī dienā veicās Ivaram Veldrem, kas lodes grūšanā 6 dalībnieku konkurencē izcīnīja 2. vietu un sudraba medaļu — 13,425 m (44 pēdas ½ colla), bet diska mešanā, arī 6 dalībnieku konkurencē palika 3. vietā, iegūstot bronzas medaļu — 40,105 m (131 pēda 7 collas).

Šinīs sacīkstēs, pārstāvot Čikāgas vieglatlētikas klubu, startēja arī latviešu sportistiem labi pazīstamais lietuviešu sprinteris, vairākkārtējais Ziemeļamerikas kontinenta baltiešu meistars 200 m un 400 m — Ed. Aleksejūnas, 440 jardos izcīnot pārliecinošu 1. vietu — 49,7 sek.

Otrās sacīkstes, 1. augustā, kaut gan bija milzīgs karstums un tveice (sacīkšu laukumā apm. + 100 gr. F un 71 proc. mitruma!), izvērtās par īstu latviešu triumfu — 4 startos 4 uzvaras! Visvarenāko rezultātu šoreiz iespēja Valda Grīslīte lodes grūšanā, ļoti stabilā grūdienu serijā (4 mēģinājumi pāri par 31 pēdu 1 collu — 9,475 m!), iespējot 9,60 m (31 pēda 6 collas), kas ir ne tikvien jauns viņas personiskais rekords un labots Indianapoles latviešu rekords (līdzšinējais rekords — 9,37 m, 1957. gadā), bet arī ASV latviešu visu laiku 3. labākais sasniegums un vislabākais Indiānas valsts AAU oficiālās sacīkstēs sasniegtais rezultāts! Pārliecinošu 1.50 m uzvaru un zelta medaļu V. Grīslīte izcīnīja arī diska mešanā, 6 dalībnieču konkurencē iespējot 24,005 m (78 pēdas 9 collas). Interesanti piezīmēt, ka abās disciplīnās visas pārējās dalībnieces bija nēģerietes . . .

Teicami sniegumi šoreiz bija arī Ivaram Veldrem, izcīnot 2 pārliecinošas uzvaras: lodes grūšanā 5 dalībnieku konkurencē — 13,54 m (44 pēdas 5 collas): diska mešanā 6 dalībnieku konkurencē — 42,67 m (140 pēdas). Diemžēl, neliels pārkāpums liedza atzīt viņa vistālāko diska lidojumu — 43,13 m (141 pēda 6 collas).

G. G.

ASV BAZNĪCĀS

ŅUJORKĀ

16. augustā, plkst. 9 rītā Bronksas Sv. Toma baznīcā māc. K. Kronis no Vilimantikas; plkst. 11,00 draudzes lauku īpašumā māc. A. Ozols.

ČIKĀGA

Čikāgas latviešu ev. - lut. Ciānas draudze, 5015 W. Ferdinand St.

420 Dawners Place, Mūsu Pestītāja baznīcā.

Latvijas ev. - lut. baznīcas Sv. Pāvila draudze — 1648 So. 11th Ave., Meivudā. Mācītājs Pāvils Kirsons, tel. FI 3-2420.

16. augustā, plkst. 10 dievkalpojums, māc. Strautnieks.

16. augustā, plkst. 12 dienā Kapu svētki Oakridge kapsētā, mācītājs A. Rautenšilds, draudzes koris E. Strautmaņa vadībā.

DETROITA

Sv. Pāvila ev. - lut. draudzes dievkalpojumi notiek katru svētdien.. plkst. 12 dienā Holy Trinity ev. - lut. baznīcā, Maxwell un E. Warren Avenues, pie Van Dyke. Turpat plkst. 11 notiek Latviešu skola un bērnu dārzs. Baznīcas, skolas un grāmatu galda telefons: WA 2-2248. Māc. V. Liventāls.

OAKLANDE

Centrālā luterāņu baznīcā, 215 Ridgeway Ave.

BURLINGEMA, KAL.

Burlingamā, Lutheran Church of the Good Shepherd, 301 Burlingame Ave.

SAKRAMENTO

Sakramento, Sv. Krusta ev. lut. baznīcā. 15 un H ielā

Santa - Rosā, Betlemes baznīcā, Tupper ielā 733

KLĪVLENDA

Klīvlendas latviešu ev. - lut. Miera draudzes dievkalpojumi Zion luterāņu baznīcā, 2062 E. 30. ielas un Prospect Ave. krustojumā. Mācītājs K. Sautiņš, 3625 W. 214th St. Fairview Park, Ohio, 44126.

LOSANDŽELOSA, KAL.

Losandželosā, Dienvidkalifornijas latviešu ev. - lut. draudze, 2450 Griffin Ave., L. A. Mācītājs telefons PO 6-1191.

77 DIENĀS APKĀRT PASAULEI

ACEN AUSTRĀLIJAS DELEGĀCIJAS VADĪTĀJS ARTŪRS BĒRZTISS STĀSTA PAR PIEREDZI 77 DIENU PASAULES APCEĻOJUMĀ.

„Pašreizējā politiskajā situācijā baltieši brīvajā pasaulē var atgādināt tikai to, ka Baltijas valstu stāvoklis vēl arvien palicis nenokārtots, bet tas arī ir jāatgādina tāpat, kā mēs nedrīkstam pārtraukt savu pretkomūnisma cīņu, un tā, ja vien iespējams, pat vēl pastiprināma," saka Apspiesto Eiropas tautu asamblejas (ACEN) Austrālijas delegācijas vadītājs inženieris Artūrs Bērztīss, kas pēc 77 dienu ceļojuma pa pasaules trim kontinentiem — Eiropu, Ameriku un Āziju — kur satikti daudzi latviešu un ārzemju politiķi, nule atgriezies Melburnā ar ziņu, ka no Madrides, Spānijā, raidījumi latviešu valodā uz okupēto Latviju ir pilnīgi necenzēti, kāpēc tajos varam sniegt, ko vien vēlamies, un ka Formozā ar nacionālās Ķīnas valdības labvēlību viņam izdevies izkārtot raidījumus latviski, lietuviski un igauniski 5 minūtes nedēļā katrai tautībai informācijai Sibirijā izsūtītajiem baltiešiem.

Verdzības ēna pie Berlīnes kauna mūŗa, satikšanās ar sarkanās Ķīnas bēgļiem Hongkongā, saulainā brīvība un pārticība Formozā, — tie ir tikai daži piemēri no visa tā, ko Art. Bērztīss pieredzējis aizvadītajā pasaules ceļojumā.

Intervijā Austrālijas latvietim inž. A. Bērztīss starp citu pastāsta:

„Varbūt, ka visskaistāko laiku pavadīju ceļojuma pašā sākumā Havajā, kur latviešu ārsts Dr E. Bite ar dzīvesbiedri, vēlāk pievienojoties arī otram ārstam Dr. J. Bergmanim, man lielā sirsnībā izrādīja Honolulu dienā un naktī, ieskaitot daudzus izbraukumus. Domāju, ka tie paliks jaukākie brīži pat visā manā mūžā.

Pēc tam izciemojos ASV — Ņujorkā, Vašingtonā, Filadelfijā, Čikāgā un citās pilsētās.

Lielu un pozitīvu darbu komūnistu apspiesto ļaužu, sevišķi latviešu, labā veic neatkarīgās Latvijas valdības bijušais ministrs Alfreds Bērziņš Ņujorkā. Pēc savas ievērojamās grāmatas The Unpunished Crime viņš nule atkal sarakstījis jaunu grāmatu angļu valodā par Maskavas noziedzībām. Šis darbs drīzumā parādīsies atklātībā. Ar Alfr. Bērziņu pārrunās varēju pavadīt kopā veselu dienu.

Vašingtonā pārnakšņoju pie Brīvās pasaules latviešu apvienības un Amerikas latviešu apvienības vadītāja prof. P. Lejiņa, satiku šo apvienību ģenerālsekretāru B. Albatu, daudzus citus latviešu sabiedriskos darbiniekus un apmeklēju visus Baltijas valstu sūtņus, pēc kam Amerikas Balss raidītājā varēju uzrunāt tautiešus okupētajā dzimtenē.

Tālāk, caur Kanādu devos uz Angliju, kur Londonā atkal satikos ar Baltijas valstu sūtniecību vadītājiem u. c. ievērojamām personībām.

Īsu laiku ciemojos Francijā un pēc tam ierados Spānijā. Tur Madridē apmeklēju latviešu raidījumu vadītāju V. Skultānu. Izrādās, ka no Madrides var raidīt uz okupēto Latviju visu, ko latviešu trimdinieki vēlas, jo spāņu valdība darbu netraucē ne ar kādu cenzēšanu, kamēr Amerikas Balss darbiniekiem jāievēro zināmi noteikumi.

Šveicē satikos ar Latvijas un latviešu lietu nenogurdināmo kārtotāju A. Skrēberu.

Hongkongā atklājās tie nožēlojamie skati, kas saistās ar bēgļu ierašanos no sarkanās Ķīnas. Bēgļi ir nabadzīgi, skrandaini un izbadējušies ļaudis, kuriem pasaulē patiesi nav nekā vairs ko zaudēt. Valdības iestādes bēgļu uzņemšanai cenšas celt mītnes, kārto ēdināšanu un apģērbšanu, taču ar šiem pasākumiem nespēj tikt līdzi bēgļu straumei.

LAIMES SALA

Pilnīgs pretstats ir nacionālās Ķīnas laimīgā Formozas sala. Tur mani, kā ACEN darbinieku, uzņēma ar tādu sirsnību kā nekur citur, jo formozieši zina, ko nozīmē nebrīvība tikai nelielā ģeografiskā attālumā no viņiem — Ķīnas cietzemē. Tieši tad, kad es biju Formozā, tur ar lieliem pretkomūnistiskiem sarīkojumiem notika pievienošanās ASV prez. Džonsona deklarācijai Apspiesto tautu nedēļai. Tāpēc man nācās runāt šīs nedēļas oficiālajā slēgšanas sarīkojumā.

Formozā redzēju vislielāko pretstatu Hongkongas bēgļu postam un Indijas mazo ļaužu nabadzībai. Formozas brīnums rasts agrārajā reformā, tur pret attiecīgu samaksu atsavināta zeme no lielgruntniekiem. Tagad zeme pieder tikai tiem ļaudīm, kas to kopj. Ražas ir vairāk nekā divkāršojušās. Kad 1946. gadā nacionālie ķīnieši pārņēma Formozu no japāņiem, tad salas 7 miljoni iedzīvotāju pārtiku importēja, bet tagad 11,2 miljonu formoziešu pat eksportē rīsu, cukuru un augļus. Tirdzniecībā un rūpniecībā Formozā atradu tādu stāvokli, kāds Latvijā bija ap 1939. gadu, kad plauka kā valsts, tā privātie pasākumi, kas visi izauga veselīgas konkurences cīņā. Ikviens formozietis katrā dzīves nozarē strādā ar patriotisku entuziasmu, bet jo sevišķi akadēmiski izglītotie jaunieši. Šie panākumi tāpēc nav liekami uz ASV atbalsta lēses, kas skar galvenokārt tikai militāro palīdzību.

Nacionālās Ķīnas valdība garantēja, ka tā katrā laikā dos raidījumus baltiešiem izsūtījumā Sibirijā, ja vien mēs regulāri spēsim piegādāt attiecīgus materiālus. Tas tad nu tagad ir ļoti nopietns uzdevums un būtu jāmēģina rast darbiniekus, kas šo uzdevumu spēj veikt.

Tūlīt pēc Formozas apciemojuma ierados Filipīnās, kur jutos kā no paradīzes izdzīts. Kaut Filipīnās ir līdzīgi klimatiskie apstākļi ar Formozu, viss izrādās citādi. Filipīņu darba temps ir ļoti zems. Neviens negrib strādāt laukos, kur zemi pārvalda lielīpašnieki. Filipīņu valdība tikai pamazām cenšas domāt par tādiem plāniem, kas Formozu iecēluši lieliskā saimnieciskā pārticībā. Pagaidām Formoza un Filipīnas ir 2 pilnīgi pretējas pasaules.

Pēc 8 stundu lidojuma no Filipīnām atkal biju atpakaļ Austrālijā un sasniedzu Sidneju, lai no turienes dotos uz mājām Melburnā — pēc 77 dienām. Tās bija veltītas, lai redzētu daļu Dieva pasaules.

KAS IR IEGŪTS?

ACEN darba ietvaros iemantoju tādus sakarus, kādus spēj dot vienīgi personīgs kontakts. Es arī pilnīgi izpratu, kādā stāvoklī esam pretkomūnisma cīņas frontē pašreizējā politiskajā situācijā. Kļuvis skaidrs, kas mums jādara, un ko spējam darīt.

Viss, ko varam, ir atgādināt, ka Baltijas valstu jautājums pasaules lielajā politikā palicis nenokārtots. Tas katrā vietā uzsveŗams. Šis ir pietiekami liels cīņas lauks, kurā nedrīkst pārtraukt informācijas darbu attiecībā pret komūnismu. Ir jāstrādā daudz.

Zīmes liecina, ka Padomju Savienības jaunatne nogurusi no komūnistu solījumiem, kāpēc gluži vai pārspīlēti kāri uztveŗ visu to, kas nāk no rietumiem, lai patī reiz kļūtu pilnīgi rietumnieciska. Te nu jāsteidzas piepildīt raidījumus no brīvās pasaules uz zemēm aiz dzelzs priekškara, arī Latviju, lai rietumniecisko domāšanu vēl pastiprinātu. Tāpēc ir liela nozīme Amerikas Balss raidījumiem no Vašingtonas, brīvajai domai Madrides radiofonā un tiem projektētajiem raidījumiem, kādi tagad pieejami no Formozas."

Artūra Bērztīsa atziņu summējums pēc 77 dienu ceļojuma pa pasauli ir jauns apstiprinājums latviešu sabiedrības līdzšinējai stājai: jāvelta visi spēki pretkomūnisma cīņai.

PĀRSŪTĀM NAUDU uz LATVIJU.

US $ 10.- pret 9 jauniem rubļiem.

Sūtīšanas izdevumi $ 3.50 līdz $ 35.-

pārējām summām 10%

Saņemšana 14—21 dienu laikā.

Sūtījumi apdrošināti.

DV SAINĪŠU NODAĻA,
123 Huron St.,
TORONTO 2-B, ONT.
CANADA

V. Likerts

3. Jelgavas kājnieku pulka atcerei

16. AUGUSTĀ PULKS ATZĪMĒ 45 GADU JUBILEJU

S. g. 16. augustā paiet 45 gadi, kopš Latvijas atbrīvošanas kaŗa laikā 1919. g. dibināts 3. Jelgavas kājnieku pulks, viena no skaistākajām Latvijas armijas kaŗaspēka daļām. Toreiz, armijai konsolidējoties, Baloža brigādi pārformējot par Kurzemes divīziju, pēdējā ieskaitīja: 1. Liepājas, 2. Ventspils un 3. Jelgavas kājnieku pulkus. Pēdējā ieskaitot Atsevišķo (Studentu) bataljonu, Bauskas atsevišķo bataljonu un Augškurzemes partizāņu pulku — visas minētās vienības — ar bagātu kaujas pieredzi. Par pulka komandieri tika iecelts kapteinis, vēlākais pulkvedis Jēkabs Dombrovskis, kurš pulku komandēja nepārtraukti līdz 1933. gadam. Pulka uzdevums toreiz bija aizstāvēt fronti Daugavas kreisajā krastā no Lietuvas armijas kreisā spārna līdz iepretim Līvāniem. Jau 26. augustā pulkam ar šādām vienībām bija jāpiedalās Daugavas forsēšanas operācijā starp Jersiku un Dunavu. Uzliktos pienākumus pulks sekmīgi veica.

2. oktobrī pulka rajonā kā pabēdzēji bija pārnākuši daži sarkanarmieši un stāstīja, ka krieviem Daugavas labajā krastā nav nekādu ievērojamāku spēku. Sakarā ar to pulka komandieris uz paša ierosmi, bez virspavēlniecības ziņas nolēma forsēt Daugavu un ieņemt Līvānus, kas bija svarīgs satiksmes mezgls. Stratēģisku iemeslu dēļ — virspavēlniecība tajā laikā minētā frontes iecirknī lielākas aktivitātes nebija paredzējusi, tādēļ Līvānu operācija armijas vadībai nāca kā pārsteigums, un pulka komandierim nācās pat dzirdēt pārmetumus. Operācijā iesaistīja visas pulka vienības, kas tumsas aizsegā šķērsoja Daugavu, un kā pirmās vienības sāka apiet Līvānus, kur ievērojamu atbalstu sniedza Landesvēra piedalītā artilērija. Ienaidniekam tomēr izdevās pievilkt papildspēkus, pulka vienības tika atspiestas pret Daugavu, un tām nācās atiet. Pānikā daži kareivji metās Daugavā, lai peldus sasniegtu otru krastu, jo daža laivu bija sašautas un tapušas nelietojamas. Ar kaimiņu kaŗaspēka daļu pabalstu stāvokli izdevās nostabilizēt. Atzīmējama toreizējās Latvijas armijas kaŗavīru varonība un cīņas griba. Tā, piemēram, dižkareivis Bumbieris, negribēdams krist ienaidnieka rokās un negribēdams pamest ienaidnieka rokās arī ložmetēju, pats uz savu ierosmi piestiprinājis ložmetēju sev uz muguras un, būdams spēcīgs jauneklis un labs peldētājs, metās viļņiem pilnajos Daugavas ūdeņos, lai peldus sasniegtu otru krastu. Nasta tomēr bija par smagu, un dižkareivis Bumbieris, nesasniedzis Daugavas otru krastu, kopā ar ložmetēju nogrima Daugavas dzelmē — tā piepulcinādams sevi lielajai latviešu varoņu saimei — aizsaulē. Par šajā kaujas operācijā izrādīto varonību vairāki pulka kaŗavīri ar pulka komandieri priekšgalā tika apbalvoti ar Lāčplēša kaŗa ordeni, arī dižkareivis Bumbieris. Sakarā ar šo Daugavas forsēšanas operāciju — pulka karogā bija ierakstīta devīze, „Cel mani pār Daugavu!" Pati dziesma bija pulka himna. Mākslinieks H. Mangolds bija eļļā darinājis lielu gleznu ar skatu, kā pulks 3. oktobrī forsē Daugavu. Gleznotājs Cīrulis eļļā bija darinājis gleznu, kur attēlota 22. marta kauja pie Bataniem, kur bija piedalījusies pulka iedalītā pamatvienība — Atsevišķais bataljons resp. Studentu rota.

1919. g. novembrī kaujās darbībā pret Bermontu pulka 3. bataljons Jēkabpils - Viesītes rajonā izcīnīja vairākas kaujas. 1920. g. janvārī [illegible] austrumu frontē. Bija dziļa sniegiem bagāta ziema. Daugava bija aizsalusi. Pulks atkal gāja uzbrukumā pāri mūsu liktenupei Daugavai. Ieņēmis Līvānus, un 2. bataljons pulkvežleitnanta A. Apsīša vadībā, sadarbojoties ar Polijas armijas vienībām koncentrētā uzbrukumā 3. janvārī piedalījās Daugavpils ieņemšanā. Citas pulka vienības, sadarbojoties ar Landesvēru, virzījās Raznas ezera virzienā. Kaujas turpinājās visu janvāra mēnesi. Uzbrukuma laikā Stradu muižai uzņāca sniegputenis, nebija iespējams neko saredzēt. Rotas komandieris virsleitnants Preimanis, gribēdams noskaidrot, kas notiek priekšā, viens pats ieskrēja Stradu muižā, kurā vēl atradās ienaidnieks. Ar lielu drosmi un apķērību viņš sveiks un vesels sniegputenī atkāpās un vēlāk ar savu rotu šo vietu ieņēma. Cits gadījums: vienā no rotām daži kareivji ir pilnīgi bez apaviem. Tiem rotas komandieris pavēl uzbrukuma laikā palikt pie virtuves. Pēc neilga laika viņi lūdz rotas komandieri atļaut piedalīties uzbrukumā, paskaidrodami, ka viņiem apavi ir jau sagādāti. Rotas komandieris domā, ka viņiem apavi atņemti vietējiem iedzīvotājiem; bet nē! Izrādās, ka kareivji paši uz savu ierosmi sev pagaidu apavus izgatavojuši no jēlādas. Šie piemēri rāda, kāda bija pašuzupurēšanās tajā laikā darbojošos mūsu pulkos. Janvāra mēneša beigās bija aptuveni sasniegta Latvijas etnogrāfiskā robeža, un pulks ieņēma pozicijas Osvejas ezera rajonā, kas tika nocietināts.

1. februārī tika noslēgts pamiers, kas kaŗaspēkam netika darīts zināms, un sakarā ar to vēl dažus mēnešus intensīvi izlūku gājieni ienaidnieka aizmugurē.

Pulka un viņā konsolidēto pamatvienību cīņas Atbrīvošanas kaŗā vijās Daugavas un Lielupes krastos. Tam raksturīga tad arī šī pulka minētā devīze. Kaŗa nobeigumā pulka vienības, tuvojoties Latvijas, t. i., latviešu apdzīvotajām austrumu apgabalu robežām, sasniedza Osvejas ezera līniju, bet vēl tālu uz austrumiem no šīs līnijas vēl 2. pasaules kaŗa laikā ir konstatēta vesela seno pilskalnu un nocietinājumu līnija — kā Senlatvijas austrumu robeža ar daudziem latviskiem vietu, upju un ezeru nosaukumiem, kā, piemēram: Rubona, Polota, Drisa, Dzisna, Šebeža, Idrica, Osveja, Abriķi, Dauguļi, Geidāni u. t. t. Tie bija pa daļai pārkrievotie un pārpoļotie senāk latviešu apdzīvotie apgabali.

Saskaņā ar 1920. g. 11. 8. noslīgto mieru Latvijas armijai vajadzēja atstāt plašus atbrīvotos apgabalus un arī 3JKP atgāja no Osvejas ezera līnijas 25—30 km atpakaļ uz rietumiem. Mieru mums vajadzēja steigties noslīgt, jo kaimiņvalstis: Igaunija un Lietuva jau to bija izdarījušas un līdz ar to Padomju Savienībai radās iespēja pārsviest pret Latviju citās frontēs atbrīvojošos kaŗaspēku.

Atbrīvošanas kaŗā pulks zaudēja 74 kritušos, bet 40 kaŗavīri tika apbalvoti ar Lāčplēša ordeni. Miera līgums tika noslīgts bez garantijām un ievērojamās līgumā Latvijai paredzētās kompensācijas mēs nesaņēmām; tā krievi jau toreiz mūs piekrāpa. Pēc miera noslīgšanas pulku uz neilgu laiku pārvietoja uz Rīgu, bet pēc tam uz Jelgavu, kur pulks palika visu laiku līdz pat 1940. gadam, kad tika izformēts resp. uzsūkts Sarkanās armijas teritoriālajā korpusā.

Miera laikam iestājoties, pulka uzdevums bija gadskārtēji iesaukto kareivju apmācība un audzināšana, instruktoru sagatavošana, mobilizācijas plāna izstrādāšana, mobilizācijas krājumu sagatavošana un uzglabāšana, jo kaŗa gadījumā bija paredzēts ar pulka kadriem formēt vairākas jaunas kaŗaspēka daļas. Mobilizācijas krājumi bija tik lieli, ka, izceļoties kaŗam 1941. g., krievi no vēl nepatērētajām mantām pielādēja veselu vilciena sastāvu, lai to nosūtītu uz „plašo dzimteni". Krievi brīnījās par mantu daudzumu un augsto kvalitāti, un no sākuma neticēja, ka milzīgie gaiši dzeltenās krāsas apavu krājumi nav vis no papīra vai auduma, bet no īstas augstvērtīgas ādas. Atbrīvošanas kaŗam beidzoties, 60 proc. no virsnieku sastāva bija vecie strēlnieku virsnieki. **Turpinājums sekos**

3. Jelgavas kājnieku pulka virsnieku saime ar viesiem 1933. gadā.

VECTĒVA ZINTIS

Par to, kā meklējama laime

Pēc laimes nav jādzenas vai jāsteidzas tai pakaļ, lai to notvertu. Laime ir meklējama, mierīgi ejot pa ceļa klusāko pusi. Vai, kā dižais Islandes rakstnieks Kristmans Gudmansons tik bijīgi skaisti to pateicis: „Mūsu Tēvs, kas Tu esi tik liels, palīdzi man atrast laimi!"

Par sirds izkratīšanu . . .

Kad es biju vēl mazs zēns un dažreiz par kaut ko dziļi nelaimīgs, tad mana vecāmāte man teica: „Ja tev kāda nasta nospiež sirdi, tad nāc, noliec galvu uz mana klēpja un izkrati to nastu". Toreiz es vēl nesapratu, kas tā par nastu un kā to iespējams izkratīt. — Ar laiku tomēr sapratu, ka tā bija savu bēdu izklāstīšana vecaimātei; un sapratu arī to, ka pēc šīs izrunāšanas mana bēda varētu pazust kā nebijusi.

Jā, ir tiešām labi, ja var ar kādu izrunāties par to, kas nospiež mūsu sirdi.

Par nabago un bagāto ļaužu laimi

Draugi, vai nav tā, ka nabagais ar savu mazo laimīti dažkārt jūtas daudz bagātāks nekā bagātais ar savu bagātā laimi? — Tā ir! — man atbild mana paša sirds, kuŗa ir tik lepna uz savu mazo laimīti, ka nevēlētos to atdot nevienam un ne par kādu maksu.

Tā ir. Jo laimes lielums nav ne nosveŗams, ne atsveŗams ar dālderiem; tās lielumu un laimes nesējas svētību zina tikai mūsu paša sirds.

Par atmiņu dārzu

Lai kopjam savu atmiņu dārzu, jo tas mums dod augļus vienmēr — ziema vai vasara.

Dziesma var apklust, prieki var pierimt, un draugi var aiziet uz neatgriešanos . . . Tomēr mums paliek mūsu atmiņas: atmiņas par dziesmām, atmiņas par nekad neaizmirstamiem mīļiem draugiem. Un ja kādreiz mums nebūs vairs nekā cita, tad pie savu atmiņu avota mēs varēsim veldzēties vienmēr kā pie bagātīgi klāta dzīru galda.

Par zemi un debesīm

Turēdamies pie zemes, neaizmirsti bildināt arī debesis. Zemei debesis — saule un zvaigznes — ir tas pats, kas tavai dvēselei sapņi, bez kuŗiem dvēsele būtu tikpat tumša un melna kā zeme bez debesīm.

Par lepnību

Vai nav tā, ka tie, kas lepnības dēļ aizmirsuši savus paziņas un draugus, būtu jāieskata par nožēlojamiem cilvēkiem?

Ar lepnību ir tā, ka tam, kam tā sakāpusi galvā, — viss labais un krietnais no turienes tiek izdzīts laukā.

Ja kas negrib zaudēt savu cilvēcisko seju, tas lai sargās no uzkrāsotas lepnības.

Par iešanu pie drauga

Īsts draugs iet pie drauga, lai sarunātos ar viņa dvēseli. Ikdiena ar savām rūpēm un sīkumiem ir ik brīdi pie mums, un te mums draugu nevajag.

Bet vai bieži vien nav tā, ka, satiekoties ar draugiem, mēs grābājamies pa ikdienas putekļiem, necenzdamies bagātināt savu dvēseli?

Par velna izsaukšanu

Velnu var viegli izsaukt, bet ne jau kuŗam katram pietiek spēka, kā ar šo izsaukto velnu tikt galā.

Ja kas nav sevī uzkrājis tādas spēka rezerves, tam labāk nenodarboties ar velna izsaukšanu, lai uz mūžīgiem laikiem nepazaudētu savu dvēseli.

Edvarts Tūters

REMINDERS ABOUT YOUR ONTARIO HOSPITAL INSURANCE

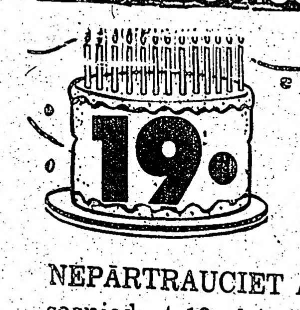

DZIMŠANAS DIENA?

NEPĀRTRAUCIET APDROŠINĀŠANU! Kad jūs sasniedzat 19. dzimšanas dienu, jūs neesat vairs segts ar vecāku apdrošināšanas apliecību. Reģistrējaties atsevišķi 30 dienu laikā, lai nepārtrauktu apdrošināšanu. Formulāri dabūjami slimnīcās, bankās un Apdrošināšanas pārvaldes kantoros.

JA MAINĀT DARBA VIETAS,
NEPĀRTRAUCIET APDROŠINĀŠANU!
Ja jūs maināt darba vietas, sekojiet rūpīgi instrukcijām, kas minētas maksājumu apliecības otrā pusē, formulārs 104, kurš ir paredzēts jūsu grupai.

JA PRECATIES,
NEPĀRTRAUCIET APDROŠINĀŠANU!
Kad jūs apprecaties, ģimenes prēmijas jāmaksā, lai segtu vīru, sievu un likumīgos ģimenes piederīgos. Paziņojiet jūsu grupai, vai, ja maksājiet tieši, paziņojiet pārvaldei.

ONTARIO
ONTARIO HOSPITAL SERVICES COMMISSION
2195 YONGE STREET, TORONTO 7, ONTARIO

ALWAYS KEEP YOUR HOSPITAL INSURANCE CERTIFICATE HANDY

Laikrakstam LATVIJA AMERIKĀ
123 Huron St., Toronto, Ont., Canada

Lūdzu izsūtiet man laikrakstu LATVIJA AMERIKA

līdz .... uz .... mēnešiem uz šādu adresi:

Adrese: ....

Mr., Mrs., Miss ....

Pievienoju Money Order, čeku vai skaidrā naudā $ ....

.... abonementa uzsākšanai — pagarināšanai

(Nevajadzīgo svītrot).

Paraksts ....

Abonēšanas maksa: $ 1.50 par 1 mēn., $ 4.50 par 3 mēn. $ 8.50 par 6 mēn., $ 16.00 par gadu.

SAV. VALSTĪS sazināties ar:
A. Lāci, 101 Brigthtwater Court, Brooklyn 35, N. Y.
Jānis Lācis, 33 - 27 - 91st Street, Jackson Hts, 72, N. Y.
V. Zuti, 32 Dayton St., Newark 14, N. J.
A. Lībieti, 2528 W Becher St., Milwaukee 15, Wis.
J. Ezergaili, 12102 Miles Ave., Cleveland 5, Ohio.
V. Hermani - Daly, 368 Heine St., Elgin, Ill.
A. Ozoliņu, 1643 N. Orchard St., Chicago 14, Ill.
V. Miķelsonu, 426 N. Prairie Ave., Kalamazoo, Mich.
V. Zirnīti, 138 Barklay N. E., Grand Rapids, Mich.
V. Irbi, 87 Ellwood St., New York 40, N. Y.
J. Konoporis, 531 N 7th Philadelphia, Pa, 19123, USA.

KANADA:
J. Gailīti, 12 Green Meadow Rd., Hamilton, Ont.
H. Grebli, 85 Maple St., St. Catharines, Ont.
J. Liģeri, 2325 Dunn St., Niagara Falls, Ont.
R. Epneri, 59 Langarth St. E., London, Ont.
J. Roni, 57 David St., Brampton, Ont.
M. Kivīti, 236 First Ave., Ottawa Ont.

ANGLIJĀ:
DVF Grāmatnīcu, 72 Queensborough Terrace London
J. Turciņu, 64 Sholebroke Ave., Leeds.

ZVIEDRIJĀ:
DV Stokholmas nodaļu, P. O. 220, Stockholm

LASIET GRĀMATAS ATVAĻINĀ...
JAUNĀKIE IZDEVUMI
Z. Mauriņa — PAR MILESTĪBU UN NĀV...
A. Michelsons — MUKSALAS BRĀĻI, ro...
A. Dzilums — PĒDAS RĪTA RASĀ, rom...
D. Rogas un S. Ciruļa — ĀBECE — bērn...
K. Ieviņš — CĪŅA AR SIEVIETI, romā...
F. Dostojevskis — NOZIEGUMS UN S...
4., 5. un 6. nodaļa
J. Rinks - J. Ošs — LATVJU TAUTAS D...
T. Ķeniņš — DZEJNIEKA DZĪVE UN...
Liriska svīta 5 daļās soprānam, barito... jauktam korim un ērģelēm
V. Klētnieks — SENČU RAKSTI
R. Skujiņa — VĒJŠ SVAIDA KAIJAS, ...
R. Skujiņa — SIRDS DZĪVO NO NIEK...
J. Dravnieks — ANGLISKI . LATVISK...
I. Grebzde — TE NU ES ESMU, romān...
Zeiboltu Jēkabs — ŪDENS BURBUĻ...
A. Ozols — VIŅA VĀRDI BIJA VAREN...
Sak. T. Zeltiņš — DZEJAS GADAGRĀ...
T. Manns — AVANTŪRISTA FELIKSA ...
ATZIŠANAS
J. Sarma — UPURIS, stāsti un noveles
J. Jaunsudrabiņš — TĀ MUMS IET, ...
A. Rupainis — TAUTA GRIB DZĪVOT
Sakārt. T. Zeltiņš — PROZAS PROFILI, ...
Prāv. St. Mozga — SVĒTO DZĪVE ...
Aida Niedra un Andrievs Salmiņš — M...
MES PIE SARKANĀM LŪPĀM, st...
F. Dostojevskis — NOZIEGUMS UN S...
K. Raudive — DZĪVĪBAS BADS, novele...
A. Voitkus — TEV NEBŪS ...
E. Brastiņš — MŪSU DIEVESTĪBAS ...
DIGĀ APKAROŠANA
A. Lasmanis — CERĪBAS UN VILŠAN...
E. Freimanis — DUMPJU DOBAS, dze...
J. Miesnieks — VĪZIJAS UN ĪSTENĪB...
N. Lečmanis — ZVAIGZNE LOGĀ, dze...
A. Nebolsa — LAIKMETA DRUPAS ...
V. Cīka un A. Šmits — ZELTS, SUDRA... — latviešu cilmiņai
A. Rasa — NAKTS DRĪZ BŪS PAGĀJ...
A. M. Remarks — NAKTS LISABONĀ...
Alb. Spoģis — PIRMAS VIJOLĪTES, ...
P. Ziediņš — TRIS KOMEDIJAS
I. Kalja — JŪGA, romāns
A. Dz. Kroniņs — ZIEMEĻU GAISMA...
Fr. Dziesma — LIVZEME, lirisks ēpiju...
V. Klētnieks — KLINTENIEŠI, jaunā...
Jēkabs Poruks — CIEMOSANĀS, atmiņ...
Jāzeps Vītols — MANAS DZĪVES ATM...
J. Johansons — PAKAVU DUNOŅA ...
Andr. Eglītis — LĀSTS, dzeja
Andr. Eglītis — MILU, MĪLU, dzeja ...
K. Zāle — MĒNESS KOKLE, dzeja
K. Kurbads — SILU SALKAS, dzeja
Ed. Sināts — DZIMTENES ATBLĀZMA...
A. Švābe — INTELIĢENTI, romāns ...
G. Zariņš — CEĻŠ UZ PASAULES G...
A. Austriņš — PUSELNIEKI, stāsti ...
J. Miesnieks — KVINKU KALNS, r...
A. Andersone — AUGSIM LATVIJAI ...
J. S. Turgeņevs — DŪMI, romāns
P. Aigars — GAJIENS UZ TAUTIEŠA... dzejas
A. Niedra — LĪGAVA UN SIEVA, ro...
M. Kovaļevska — GAURU GAIĻI, rom...
S. Lazdiņa — CEĻĀ GAĻA, romāns ...
I. Pērļupe — PUTNS GAUĻA, stāsti ...
Dr. T. Dūlijs — DEGOSAIS KLĒPIS ...
T. Zeltiņš — TILTU ATJAUNOTĀJI, ...
E. Kore — JĀŅU VAINAGS, stāsti ...
A. Vilnis — RAJIENS SIRDIJ, dzeja ...
E. Mednis — ZVAIGZNES STIGO, ro...
Z. Lazda — STARU VIESULIS dzej...
A. P. Mierkalns — JAUNATDZIMŠA...
H. Ezāsts — ZVAIGZNOTAS NAKT...
Prof. P. Dile — GARA PROBLĒMAS ...
Velta Toma — MOZĪGA SPĒLE, dz...
Zeiboltu Jēkabs — LIKTENIS, roma...
Zeiboltu Jēkabs — BARONS BUNDU...
Alfrēds Bērziņš — LABIE GADI
Hilda Vīka — LIELA SĀPE, stāsti ...
Valentīns Pelēcis — RIETA, dzejoļi ...
Ivanda Kaija — NOZIEGUMS UN S...
Vilis Veldre — DZĪVE PIE JŪRAS, ...
A. Kraujiete — ES VĒLOS VASAR...
A. H. Tamsāre — VIENA LAULĪBA, r...
Guntis Zariņš — DVĒSELE BOJĀ EJ...
Upsalas skol. un Gēteborgas skautu lo... SPĒLĒSIM TEĀTRI
Verners Tepfers — SENATNEI UN MA...
Ernests Aistars — AIZA, romāns
V. Cīka un A. Šmits — SPORTA SM...
Vilhelmīne Balodis — DZEJU IZLASE
Alfreds Dziļums — SVEŠVĀRDU VĀ...
J. Ziemeļnieks — KOPOTĀS DZEJAS ...
J. Ziemeļnieks — KOPOTI STĀSTI ...
Edv. Tūters — PĒDAS SNIEGĀ, dzej...
A. Zemdega — BASĀM KĀJĀM, dze...
E. Zicāns — VIRS ZIED ...
O. Krolls — RĪGA DIMD, atmiņas ...
D. Biskaps — JAUNO SIRŽU LIKTE...
Fr. Skuja — ZELTA RAKTUVES, vēs...
JŪLIJS FELDMANIS ...
ASPAZIJAS LIRIKA (i...
ASPAZIJAS DRĀMA I ...
Latviešu tautas teikas I ...
I. Druva — PA SAULAINAM TEKA...
A. Lāsis — MUZIBA, relig. dzejas un ...
V. Hermane — VISS NEIZGAIST, ...
O. Ritums — ABC — ES EKSAKOJ...
A. Rasa — CEĻA MEKLĒTĀJI, rom...
E. Ārdenss — ROBI PARADĪZES VĀ...
P. Klāns — SVEICINĀTA, AFRIKA, ...
T. Zeltiņš — DZĪLUMA JAPĀRTOP...
Anšl. Eglītis — PĒDĒJAIS RAIDĪJUM...
M. Stāraste - Barvika — PINTIKU C...
H. C. Kradoks — LĀCĪTIS DODAS PA...
Īru pasaka — ROKIS UN GOVS, ...
T. Zeltiņš — ANTIŅŠ AMERIKĀ MEK...
A. Niedra — HOLIVUDAS KLAUNS...
P. Jēgere-Freimane — CILVĒKS DOMĀ...
B. Senkēviča — ZIEDOSAIS ĒRKŠĶ...
G. R. Kurdell — EUROPE'S GREATES...
Pasūtinot pa pastu, pieskaitīt 25 ...

DV GRĀMATNĪCA, 123 ...
TORONTO 2-B, ...

LASIET GRĀMATAS ATVAĻINĀJUMA LAIKĀ

JAUNĀKIE IZDEVUMI

Z. Mauriņa — PAR MĪLESTĪBU UN NĀVI, esejas .... $ 3.60
A. Michelsons — MŪKSALAS BRĀĻI, romāns .... $ 3.80
A. Dziļums — PĒDAS RĪTA RASĀ, romāns .... $ 4.50
D. Rogas un S. Cīruļa — ĀBECE — bērniem .... $ 1.60
K. Ieviņš — CĪŅA AR SIEVIETI, romāns .... $ 4.00
F. Dostojevskis — NOZIEGUMS UN SODS, romāns 4., 5. un 6. nodaļa .... $ 3.90
J. Rinks - J. Ošs — LATVJU TAUTAS DEJAS, 1, 2, 3 $ 3.00
T. Ķeniņš — DZEJNIEKA DZĪVE UN GARS — Liriska svīta 5 daļās soprānam, baritonam, jauktam korim un ērģelēm .... $ 2.00
V. Klētnieks — SENČU RAKSTI .... $ 3.00
R. Skujiņa — VĒJŠ SVAIDA KAIJAS, atmiņas .... $ 4.00
R. Skujiņa — SIRDS DZĪVO NO NIEKIEM .... $ 4.00
J. Dravnieks — ANGLISKI - LATVISKĀ vārdnīca $ 5.00
I. Grebzde — TE NU ES ESMU, romāns .... $ 4.00
Zeiboltu Jēkabs — ŪDENS BURBUĻI, romāns .... $ 3.90
A. Ozols — VIŅA VĀRDI BIJA VARENI, Jēzus māc. $ 2.50
Sak. T. Zeltiņš — DZEJAS UN SEJAS .... $ 7.50
T. Manns — AVANTŪRISTA FELIKSA KRULLA ATZĪŠANĀS .... $ 4.50
J. Sarma — UPURIS, stāsti un noveles .... $ 3.50
J. Jaunsudrabiņš — TĀ MUMS IET, aut. adr, vēstules $ 4.20
A. Rupainis — TAUTA GRIB DZEIVŌT, romāns .... $ 7.00
Sakārt. T. Zeltiņš — PROZAS PROFĪLI, latviešu proza svešumā .... $ 7.50
Prāv. St. Mozga — SVĒTO DZĪVE .... $ 5.80
Aida Niedra un Andrievs Salmiņš — MELNĀS PLŪMES PIE SARKANĀM LŪPĀM, stāsti .... $ 3.80
F. Dostojevskis — NOZIEGUMS UN SODS, I, II, III $ 3.90
K. Raudive — DZĪVĪBAS BADS, noveles .... $ 4.00
A. Voitkus — TEV NEBŪS . . . romāns .... $ 4.50
E. Brastiņš — MŪSU DIEVESTĪBAS TŪKSTOŠGADĪGĀ APKAROŠANA .... $ 2.40
A. Lasmanis — CERĪBAS un VILŠANĀS 4.20
E. Freimanis — DUMPJU DŪDAS, dzejoļi .... $ 2.80
J. Miesnieks — VĪZIJAS un ĪSTENĪBA, dzejoļi .... $ 3.00
N. Lečmanis — ZVAIGZNE LOGĀ, dzejoļi .... $ 1.50
A. Neboisa — LAIKMETA DRUPAS .... $ 3.00
V. Čika un A Šmits — ZELTS, SUDRABS, BRONZA – latviešu olimpieši 4.50
A. Rasa — NAKTS DRĪZ BŪS PAGĀJUSI, noveles 3.50
A. M. Remarks — NAKTS LISABONĀ, rom. 4.00
Alb. Spoģis — PIRMĀS VIJOLĪTES, dzejoļi .... $ 2.50
P. Ziediņš — TRĪS KOMĒDIJAS .... $ 2.50
I. Kaija — JŪGĀ, romāns 5.00
A. Dz. Kronins — ZIEMEĻU GAISMA, romāns 4.00
Fr. Dziesma — LĪVZEME, lirisks tēlojums 4.00
V. Klētnieks — KLINTENIEŠI, jaunatnei 4.00
Jēkabs Poruks — CIEMOŠANĀS, atmiņas 4.20
Jāzeps Vītols — MANAS DZĪVES ATMIŅAS 6.00
J. Johansons — PAKAVU DUNOŅA 2.40
Andr. Eglītis — LĀSTS, dzeja 4.25
Andr. Eglītis — MĪLU, MĪLU, dzeja 3.60
K. Zāle — MĒNESS KOKLE, dzeja 2.80
K. Kurbads — SILU ŠALKAS, dzeja 2.80
Ed. Sināts — DZIMTENES ATBLĀZMA, dzeja 3.00
A. Švābe — INTELIGENTI, romāns 3.80
G. Zariņš — CEĻŠ UZ PASAULES GALU 3.50
A. Austriņš — PUŠELNIEKI, stāsti 3.50
J. Miesnieks — KVIŅĶU KALNS, noveles 4.50
A. Andersone — AUGSIM LATVIJAI (skolas grām.) 1.50
J. S. Turģeņevs — DŪMI, romāns 3.85
P. Aigars — GĀJIENS UZ TAUTIEŠA NAMU, dzejas .... $ 3.20
A. Niedra — LĪGAVA UN SIEVA, romāns 3.80
M. Kovaļevska — GAURU GAIĻI, romāns .... $ 4.50
S. Lazdiņa — CEĻA GALĀ, romāns 3.80
L. Pērļupe — PUTNS ČAULĀ, stāsti 3.50
Dr. T. Dūlijs — DEGOŠAIS KALNS 4.50
T. Zeltiņš — TILTU ATJAUNOTĀJI, romāns 4.50
E. Kore — JĀŅU VAINAGS, stāsti un noveles 3.80
A. Vilnis — RĀJIENS SIRDIJ, dzejas 3.20
E. Mednis — ZVAIGZNES STĪGO, romāns 4.50
Z. Lazda — STĀRU VIESULIS dzejoļi 4.00
A. P. Mierkalns — JAUNATDZIMŠANA, dzejoļi 3.50
H. Egasts — ZVAIGŽŅOTĀS NAKTIS, romāns 5.00
Prof. P. Dāle — GARA PROBLĒMAS 3.60
Velta Toma — MŪŽĪGĀ SPĒLE, dz. izlase 2.95
Zeiboltu Jēkabs — LIKTENIS, romāns 3.90
Zeiboltu Jēkabs — BARONS BUNDULS, romāns 3.90
Alfrēds Bērziņš — LABIE GADI 5.00
Hilda Vīka — LIELĀ SLĀPE, stāsti 3.00
Valentīns Pelēcis — RIETĀ, dzejoļi 3.80
Ivanda Kaija — DZINTARZEME, romāns 4.00
Vilis Veldre — DZĪVE PIE JŪRAS, vērojumi 3.80
Aina Kraujiete — ES ESMU VASARA, dzejoļi 3.60
A. H. Tamsāre — VIENA LAULĪBA, romāns 4.00
Guntis Zariņš — DVĒSEĻU BOJĀ EJA, romāns 3.20
Upsalas skol. un Gēteborgas skautu izd. — BĒRNI, SPĒLĒSIM TEĀTRI 1.50
Verners Tepfers — SENATNEI UN MĀKSLAI, apceres 4.20
Ernests Aistars — AIZA, romāns 3.80
V. Čika un A. Šmits — SPORTA SMAIDS, fragmenti 3.00
Vilhelmine Balodis — DZEJU IZLASE 3.50
Alfrēds Dziļums — SVEŠVĀRDU VĀRDNĪCA 5.00
J. Ziemeļnieks — KOPOTAS DZEJAS 7.00
J. Ziemeļnieks — KOPOTI STĀSTI 4.50
Edv. Tūters — PĒDAS SNIEGĀ, dzejoļi 3.50
A. Zemdega — BASĀM KĀJĀM, dzejoļi .... $ 3.20
E. Zicāns — VIRŠI ZIED, dzejoļi .... $ 2.00
O. Krolls — RĪGA DIMD, atmiņas .... $ 5.25
D. Biskaps — JAUNO SIRŽU LIKTEŅI, atmiņu stāsts $ 4.80
Fr. Skuja — ZELTA RAKTUVES, vēst. romāns .... $ 4.00
JŪLIJS FELDMANIS .... $ 3.80
ASPAZIJAS LIRIKA (izlase) .... $ 6.00
ASPAZIJAS DRĀMA I daļa .... $ 8.60
Latviešu tautas teikas un pasakas II d. .. $ 7.80
L. Druva — PA SAULAINĀM TEKĀM, illustr. izd. .. $ 3.50
A. Lūsis — MŪŽĪBA, relig. dzejas antoloģija .... $ 3.60
V. Hermane — VISS NEIZGAIST, dzejoļi .... $ 2.80
O. Ritums — ABC — ES IZKRĀSOJU (bērniem) .... $ 1.00
A. Rasa — CEĻA MEKLĒTĀJI, rom. .... $ 3.50
E. Ardenss — ROBI PARADĪZES VĀRTOS, rom. .... $ 4.50
P. Klāns — SVEICINĀTA, AFRIKA, ceļojuma iespaidi $ 6.00
V. Toma — DZIĻUMA JĀPĀRTOP, dzejoļi $3.00
Anšl. Eglītis — PĒDĒJAIS RAIDĪJUMS, romāns .... $ 4.50
M. Stāraste - Barvika — PINTIĶU CIEMS, bērnu gr. $ 2.80
H. C. Kradoks — LĀCĪTIS DODAS PASAULĒ, bērnu gr. $ 2.80
Īru pasaka — RŪĶIS UN GOVS, ill. bērnu grāmata $ 1.75
T. Zeltiņš — ANTIŅŠ AMERIKĀ MEKLĒ LĪGAVU, rom $ 4.50
A. Niedra — HOLIVUDAS KLAUNS, romāns .... $ 3.80
P. Jēgere-Freimane — CILVĒKS DOMĀ - DIEVS DARA $ 4.25
B. Senkēviča — ZIEDOŠAIS ĒRKŠĶIS, stāsti .... $ 3.50
G. R. Kurdell — EUROPE'S GREATEST EXODUS, rom. $ 5.95

Pasūtinot pa pastu, pieskaitīt 25 ¢ pasta izdevumiem.

DV GRĀMATNĪCĀ, 123 HURON ST., TORONTO 2-B, ONT.

$1.50 + 25c pasta izd.

ONTARIO DZĪVOJOŠIEM + 3% TAKSE.

BELLACCORD ELECTRO skaņu plates

78 APGRIEZIENI

PROF. PAULS SAKSS
21. Maza serenāde. Arlekīna serenāde. (Drigo)
22. Šķiršanās. Valsis. Neaizmirsi mani, Rozmarija. Fokstrots.
2. Mīlas laime. Valsis. Barkarola.
13. Ar savu mīlu esmu viens. Tango. Es pasauli aizmirst vēlos. Valsis.
14. Sen aizgāja mīla. Valsis. Atceries, draugs. Valsis.
1. Vēl Tu rozes plūc. Mātes gars — Mana laime.
2. Šūpļa dziesma (V. Mocarts). Šūpļa dziesma (J. Brāmss).
90. Teici to stundu, to brīdi. Daugaviņa, māmuliņa.
75. Slikie pirkstiņi (E. Melngailis). Es kaŗā aiziedams. Tautas dziesma.

MARISS VĒTRA
74. Grūtā brīdī. L. Garuta. Jaunībai. E. Dārziņš.
93. Līgo dziesmas. L. Garuta. Sitā, zēni, mums dzīvoti. Tautas dziesma.

Arturs PRIEDNIEKS-KAVARA
9. Santa Lucia. Tiritomba.
20. Ak, Mari. Tevi mīlu.
15. Skumjas. Tango. Tu — mana laime. Tango.
4. Elēģija (Masnē). Mana saule (O sole mio).
62. Pērļu zvejnieks. Smejies, Pajaco.

ĀDOLFS KAKTIŅŠ
88. Rīga dimd. Pieci gadi kalpiņš biju.

HERTA LŪSE
5. Glāsts (Jānis Mediņš). Svētā mīla (L. Garuta).

TĀLIS MATISS, Pēteris LICĪTIS
97. Skaists bija tas laiks. Angļu valsis. Mans mīļais draugs. Fokstr.

ALFREDS PORIŅŠ
7. Kurzemes pērle Fokstrots. Tūdaļ deja iesākšies. Polka.

ALEKSANDRS KORTANS
6. Ziņģētāju sievu pēmu. Tautas dziesma. Smuidra priede silinā. Tautas dziesma.

PAULA BRIVKALNE
98. Katra sieviete sapņo par mīlu. Valsis. Pie Rio Negro. Tango.

JAUKTAIS KORIS
18. [illegible] (J. Graubiņš). Gribēju tālajos laukos iet.

Ansamblis LATVJU DZIEDONI
79. Meži, zaļie meži. Man bij maza grāmatiņa.

BELLACCORD vokālais ansamblis
11. Dzintarjūras krastā. Valsis. Mīlas šaubas. Valsis
73. Mans kuģis uz dzimteni brauc. Latvju jūnieka sveiciens. Valsis.

Latvijas radiofona orķestris
66. Melancholiskais valsis. Barkarola. Offenbachs
67. Šopēna popurijs.

Vidzemes art. pulka orķestris
70. Latvju polka. Mazurka.
71. Sudmalītas. Meža paska. Valsis.

Rīgas kājnieku pulka orķestris
83. Parādes maršs. Caur sidraba birzi gāju.

BELLACCORD ORĶESTRIS
10. Čigānu melodijas (P. Sarasate)
89. Smeldzošā kaisle. Tango. Čigānu skumjas. Tango.
99. Viesos pie Lehara.
100. Viesos pie Kalmaņa.

ZIEMAS SVĒTKU PLATES
68. Ak tu, priecīgā. Ak, eglīte (T. Reitera koris).
69. Ziemas svētku melodijas.
91. Klusa nakts. Es skaistu rozi zinu. (DV vīru koris)
92. Jūs bērniņ nāciet. No debesīm es atnesu. (DV vīru koris)

DABŪJAMAS
DV GRĀMATNĪCĀ, 123 HURON ST. Toronto 2-B, Ont.

LATVIEŠU NAMS
922-2931
491 College St.
Toronto 4.

RAKSTĀMMAŠĪNAS par visizdevīgākām cenām ALEKSANDRS KĀNBERGS, 65 Ferrier Ave., pie Danforth Ave, Tel: 463-2667

KAKTIŅŠ

Veicam visādus transportus ar modernām mašīnām (mēbeļu, būvmateriālu u. c.) Lūdzam zvanīt katrā laikā.

LE 5-6619. 941 Dovercourt Rd., Toronto.

RŪDOLFA BLAUMAŅA
100 GADI

PIEMIŅAS IZDEVUMS

Visas lugas vienā lielā 1120 lapp. kopsējumā.

DRĀMA UN KOMĒDIJA .... $ 12.60
Reizē ar Drāmu un Komēdiju būs atkal dabūjami pilni KOPOTU RAKSTU komplekti.

Cena — 12 sējumi, 3872 lapp. .... $ 48.60

Jaunā izdevumā iznāk un dabūjami atsevišķi izpārdotie RAKSTU 8., 9. un 10. sējumi. Cena kopā .... $ 12.60

Bet šie, 8., 9. un 10., sējumi būs ierobežotā skaitā. Kas vēlas vēl saņemt, lūdzam nodot pasūtinājumu. Samaksu var kārtot vēlāk pa daļām. Tā isus KOPOTUS RAKSTUS dodam uz nomaksu. Šīs grāmatas izsūtīsim tikai iepriekšpasūtinātājiem.

Iznākusi ilgi gaidītā A. Rogas un S. Cīruļa
ĀBECE ar E. Dajevska illustācijām .... $ 1.60

Nu beidzot bērniem ir skolās, bet galvenais mājās grāmata — īsta ĀBECE, lai iemācītos latviešu valodu.

LATVJU GRĀMATA, P. O. Box 332, Waverly, Iowa, USA.

RAKSTI JAUNATNEI

MĒS

Gada abonements resp. 6 burtnīcas tikai $4.-. Pieprasiet paraugnumurus. Naudu un pasūtinājumus adresēt:
2308 DRUMMOND RD.,
MĒS saimniecības daļai,
E. Steinbachs,
Niagara Falls, Ontario.

MŪSU LAIKRAKSTA atsevišķi numuri dabūjami Toronto latviešu veikalos. Pieprasiet bezmaksas paraugnumurus — Tel. EM 8-0792, Toronto.

Pārstāvis
DV GRĀMATNĪCA
123 HURON STR.,
TORONTO 2-B, ONT.

LP11
jauna skaņu plate
Jānis Mediņš
11 IZLASES SKAŅDARBI.

GLĀSTS
MANA SIRDS IR ATKAL JAUNA
Leonarda Daine, mecosoprāns.
TAUTAS DZIESMU RAPSODIJA 2 vijolēm ar orķestri
Solisti: Mairita un Gunārs Larsons
UZ AUGSU
AKA
BIRZTALIŅA
TOREIZ
DĀRZS
IR VIENS VAKARS
PIESKAŅA
MĪLĀ SKŪPSTS
Ludmila Sepe — Eše, soprāns.
Pie klavierēm autors.

Maksā $ 6.00 + 3% takse.

Šī plate nedaudz eksemplāros dabūjama ar J. Mediņa un

Meklē
SIEVIETI
bērna uzraudzīšanai.
$ 80,- mēnesī pie visa brīva.
Zvanīt 481-2834, Toronto.

JAUNEKLIS
ar enerģisku raksturu un vidusskolas izglītību
vajadzīgs
uzņēmumā biroja un tamlīdzīgiem darbiem.
Alga apmācības laikā.
Zvanīt EM 8-0792, Toronto.

OPTIĶIS LUNSKY
470 College St., Toronto.
WA 1-3924.

TRANSPORTA UZŅĒMUMS
BALTIC MOVERS

VIETĒJIEM un TĀLBRAUCIENIEM.
Tel. LE 4-1403, Toronto.

FRANK VASS BA
ADVOKATS - NOTĀRS
263 College ielā, Toronto,
(pie Spadina Ave.)
TEL WA 2-6112, 2-6111.

SŪTIET PĀRTIKAS SAIŅUS SAVIEM TUVINIEKIEM

T — 412 .... US $ 24.90
10 mārc. balto kviešu miltu
5 " žāvēta bekona
5 " rīsu

S — 2 .... US $ 34.00
20 mārc. balto kviešu miltu
10 " rīsu
10 " cūku tauku

T — 415 .... US $ 32.00
10 mārc. balto kviešu miltu
5 " žāvēta šķiņķa
5 " žāvēta bekona

S — 1 .... US $ 39.00
10 mārc. balto kviešu miltu
1 " kafijas
1 " šokolādes
2 " cūku tauku
2 " rīsu
1 " siera
1 " salami

T — 410 .... US $ 43.70
10 mārc. balto kviešu miltu
500 gr grauzdētas kafijas
10 mārc. smalkā cukura
10 " rīsu
5 " žāvēta bekona
2,5 " cep. eļļas
2,5 " žāvēta šķiņķa

T — 411 .... US $ 36.75
500 gr grauzd. kafijas
500 " Holandes kakao
500 " Holandes šokolādes
1000 " cep. eļļas
1000 " smalkā cukura
1000 " rīsu
500 " siera
1000 " žāvēta bekona
1000 " žāvēta šķiņķa
1000 " žāvētu augļu

T — 414 .... US $ 31.00
5 mārc. smalkā cukura
10 " bekona
5 " rīsu

T — 419 .... US $ 39,50
20 mārc. cūku tauku
10 " smalkā cukura
10 " rīsu

T — 418 .... US $ 36.00
15 mārc. balto kviešu miltu
4 " rīsu
2 " sviesta
3 " cūku tauku
4 " žāv. bekona
1 " kakao

T — 416 .... US $ 35.50
10 mārc. cūku tauku
10 " bekona

T — 417 .... US $ 34.75
10 mārc. smalkā cukura
10 " miltu
10 " rīsu
10 " cūku tauku

F .... US $ 47.00
10 mārc. cūku tauku
5 " sviesta
5 " margarīna
10 " miltu
10 " rīsu

D .... US $ 41.00
500 gr grauzd. kafijas
500 " Holandes šokolādes
200 " Ceilonas tējas
1000 " smalkā cukura
500 " cep. eļļas
500 " siera
000 " balto kviešu miltu
1000 " rīsu
500 " žāvētu augļu
500 " žāvēta šķiņķa
500 " žāvēta bekona
500 " roziņu
500 " konfekšu
500 " pralines
250 " piparu
200 amerikāņu cigarešu

S — .... US $ 60.00
1 mārc. grauzd. kafijas
0,5 " kakao
1 " Nestle šokolādes
0,5 " angļu tējas
2,5 " žāvēta šķiņķa
2,5 " žāvētas mēles
2 " sviesta
1 " Šveices siera
1 " biskvītu un vafeles
1 " zemeņu ievārījuma
200 košļājamās gumijas
1 " konfektes — augļu
1 " žāvētu aprikožu
¾ " žāvētu firziķu
1 " žāv. plūmju
¼ " citronsulas
1 " riekstu
2 gab. Lux tualet. ziepes

S — Nr 3 .... US $ 39.00
25 mārc. balto kviešu miltu
1 " kafijas
4 " rīsu
2,5 " žāvēta šķiņķa
2 " cūku tauku
2 " bekona
2 " žāvētu augļu

H — G — .... US $ 43.50
20 mārc. miltu
5 " žāvētu augļu
5 " nūdeles
5 " rīsu
3 " cūku tauku
2 " margarīna
1 " kakao
1 " tējas vai kafijas
1 " piena pulveŗa

VIENKĀRŠIE SAIŅI

20 mārc.	kviešu miltu	US $ 14.90
0 "	smalkā cukura	US $ 17.70
20 "	rīsu	US $ 17.70
0 "	cep. eļļas	US $ 19.00
0 "	medus	US $ 21.70
0 "	sviesta	US $ 22.50
20 "	cūku tauku	US $ 25.80
40 "	kviešu miltu	US $ 22.80
40 "	smalkā cukura	US $ 27.85
10 "	šokolādes	US $ 33.00
10 "	žāvētu augļu	US $ 19.00
10 "	piena pulveŗa	US $ 19.50
10 "	cūku tauku	US $ 18.00
10 "	margarīna	US $ 18.00
10 "	bekona	US $ 21.60

Tauki, sviests un margarīns ir iesaiņots spec. bundžās, kuŗas atbilst padomju noteikumiem. Gaļa produktiem ir veterinārā pavadzīme par to kvalitāti.
Sūtījumiem uz Āzijas Krieviju ir jāpieskaita US $ 2.50 papildus pasta izdevumiem.
US dolari ir jāaprēķina pēc dienas kursa.
Pasūtinājumi adresējami, uzdodot tikai saiņa apzīmējumu ar attiecīgo samaksu, un uzdodot saņēmēja, kā arī sūtītāja pilnu vārdu, uzvārdu, ar pareizu drukas burtiem rakstītu adresi —

**DV SAINIŠU NODAĻAI,
123 HURON Street, TORONTO 2-B, ONT.**

TAUTIEŠI,

pirms nododat iespiešanai savus iespiedumdarbus citur, sazinieties ar

LATVIJA - AMERIKĀ - SPIESTUVI

Mēs iespiežam
- LAULĪBU un IESVĒTĪBU IELŪGUMU KARTES
- VIZĪTKARTES
- DOKUMENTUS BIEDRĪBU VAJADZĪBĀM
- KONCERTU PROGRAMMAS
- SARĪKOJUMU BIĻETES
- PLAKĀTUS, DZIESMU LAPIŅAS
- VĒSTUĻU VEIDLAPAS, APLOKSNES
- GRĀMATAS, ŽURNĀLUS

Labs darbs. — Mērenas cenas.

PASŪTINĀJUMUS LŪDZAM NODOT LAIKUS.

123 Huron St., Toronto 2-B, Ont.
CANADA.
Tel. EM 8-0792
CODE 416

OSKARS PERRO

REALTORS, 1595 BLOOR ST. WEST, LE 5-5555

MANTOJUMA LIETA!

BROADVIEW - GERRARD, 8 lielu istabu dubultķieģeļu māja, ūdens - eļļas apkure, 2 virtuves. Vajadzīgs remonts. Pārdoda ma par skaidru naudu! Zvaniet nekavējoties, kamēr vēl nav par vēlu!

†

Mans mīļotais vīrs un mūsu tētiņš

Evalds Zariņš

aizgājis Dieva mierā 10. augustā Toronto.

Sērās
SIEVA un BĒRNI.

†

Š. g. 27. jūlijā pēkšņi no mums šķīrās mūsu mīļais vīrs, tēvs un vectētiņš

TEODORS MINKĒVICS

dzimis 1912. gada 26. novembrī Biržu pagastā.
Apbēdīts 31. jūlijā Vinipegā.

Tuvu nācis saules riets,
Kad vēl vakars šķitās tālu . . .

Dziļās sērās:
SIEVA, DĒLS ar ĢIMENI KANADĀ,
TĒVS un BRĀLIS LATVIJĀ.

Par „Revolūcijas mākslu"

JAMES MILL AND THE ART OF REVOLUTION by Joseph Hamburger, Yale University Press (Kanadā — McGill University Press) izdevums, 289 lpp., cena — $ 6.50

Šis darbs galvenokārt var interesēt politikas zinātniekus un vēsturniekus. Tanī apskatīts, kāda nozīme bijusi vardarbības draudiem un bailēm no revolūcijas 1892. g. reformu likuma pieņemšanā. Džems Mills attēlots kā brīvās preses aizstāvis, kas ziņu izplatīšanu atzina par vienu no politiķu ieročiem. Autors spilgti attēlo manevrus, kādus piekopa ārpus parlamenta, lai izdarītu spiedienu uz pašu parlamentu, sākot ar jūtu sakurināšanu, sabiedrības domas mobilizāciju un beidzot ar pārliecības radīšanu, ka sabiedrība atrodas revolūcijas priekšvakarā. Kaut gan šis pētījums attiecas uz „klasisko parlamentārisma" zemi Angliju, tas lielā mērā var saistīt visus, kas interesējas par šiem jautājumiem citās zemēs.

AKL

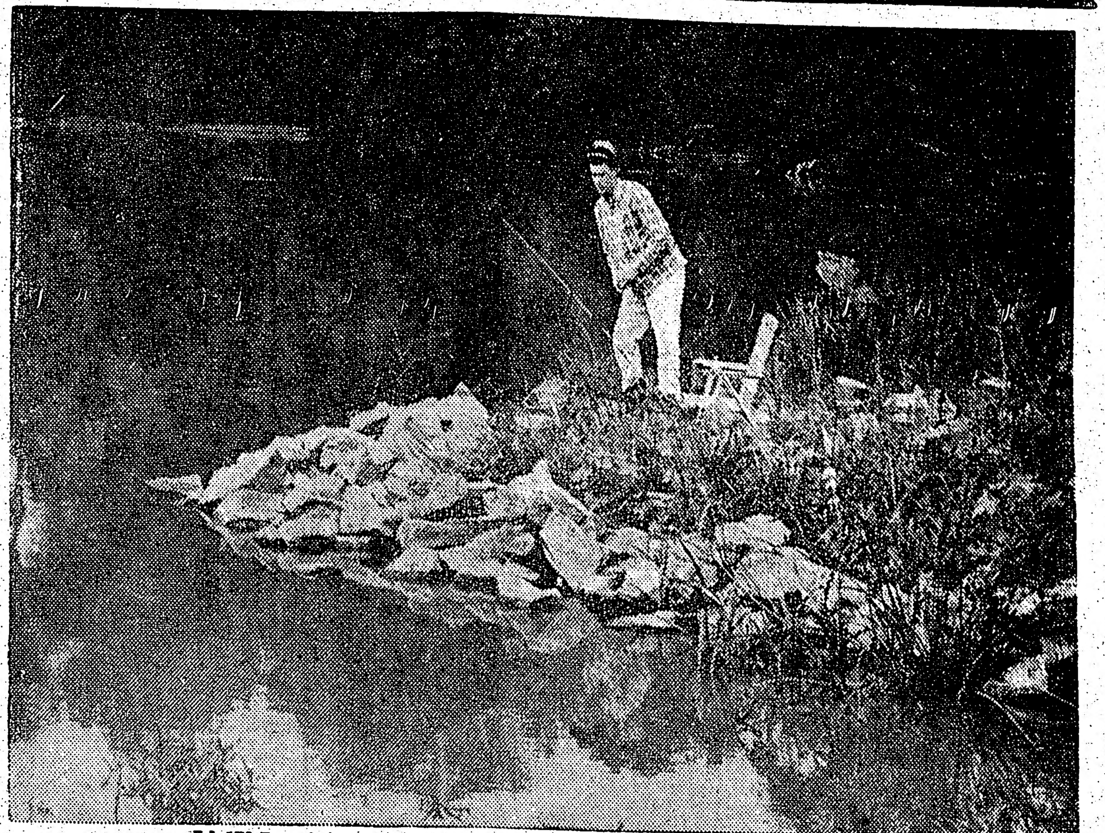

Lielākās zivis operē seklākos ūdeņos — J. Liģera aplama teo rija.

SPORTS

Visu sporta nodaļai domāto informāciju lūgums sūtīt šīs nodaļas red. Ž. Zentiņam, 46 Lynd Ave., Toronto 3, Ont. Tālrunis LE 5-1470.

AICINĀJUMS JAUNAJIEM VIEGLATLĒTIEM

Latviešu sporta apvienība Kanadā atkal aicina visus jaunos vieglatlētus piedalīties gadskārtējās Kanadas latviešu jaunatnes meistarsacīkstēs (svētdien, 16. augustā, plkst. 10 no rīta Sidrabenē, kas notiks reizē ar Roberta Plūmes piemiņas balvu izcīņām meitenēm un zēniem.

Pēdējo gadu kuplais dalībnieku skaits liek domāt, ka arī šogad savas spējas dažādajās disciplīnās izmēģinās vairāk nekā 100 jauno atlētu.

Dalībnieki ir iedalīti attiecīgās vecuma grupās: 1954.—55.—56. g. dzimušie, 1951.—52.—53. un 1948.—49.—50. g., kā arī vecākā grupā — 1946./47. g. dzimušie.

Jaunākajā grupā sacensību programmā kā meitenēm, tā zēniem ir 60 m skrējiens, tāllēkšana un augstlēkšana, vecākajām grupām šīm trim disciplīnām nāk klāt lodes grūšana, bet jauniešu grupās (1946./47. g.) 60 m aizstāj 100 m skrējiens, kā arī paredzētas atklātas sacensības šķēpa mešanā, tāpat kā pagājušā gadā.

Izcīņā ir daudzas un dažādas greznas ceļojošās balvas: meiteņu vidējai grupai — bij. latviešu karavīru dāvātā (pagājušā gadā to izcīnīja Margita Iberga), par labāko sasniegumu četru disciplīnu kopvērtējumā pēc IAAF punktu tabulām meitenes cīnās par Edg. Plūmes dāvāto balvu (L. Stūre), bet zēni par DV balvu (V. Treiguts). Jauniešu grupās izcīņā ir J. Brožes balva zēniem (V. Škobe) un K. Blumberga dāvātā meitenēm (E. Ozoliņa).

☆

Roberta Plūmes mūžīgi ceļojošo piemiņas balvu izcīņā vieglatlētikai klāt nāk arī peldēšana un šaušana. Šīs balvas pagājušā izcīņas reizē glabāšanā uz vienu gadu pārņēma Laila Stūre un Egons Pilskalnietis.

★

Plašajās sacensībās aicināti un var piedalīties visi latviešu zēni un meitenes Kanadā un ASV un labāko sasniegumu autori iegūs tiesības startēt Kanadas latviešu vispārējās vieglatlētikas meistarsacīkstēs 22./23. augustā.

Uz redzēšanos 16. augustā Sidrabenē!

MARKU TĪRĪŠANA AR PIENU

Daudzi, pat veci pastmarku krājēji nezinās, ka svaigs piens ir ļoti labs līdzeklis krāsu atsvaidzināšanai vecākām pastmarkām, it sevišķi pag. gadu simteņa markām, kurām gadu tecējumā papīrs jau apdzeltējis, pārvietojot no viena albūma otrā, vai arī tās vairākkārt mainījušas īpašnieku un ir apbružātas un saburzītas.

Marka jāievieto traukā ar svaigu pienu. Ļaujiet markai pienā izmirkt apm. 10 minūšu. Pa to laiku sakarsējiet gludekli tā, lai tas būtu pakarsts, bet ne tik karsts, ka, piegrūžot mitru pirkstu, tas čūkst. Izmirkušo marku ievietojiet starp divi baltiem susināmiem papīriem. Ja tādu nav, tad var izmantot avīžu baltās malas. Gludiniet, kamēr marka ir izžuvusi. Nedrīkst gludināt tieši pašu marku. Pie gludināšanas ievietojiet marku starp baltiem papīriem kādā biezākā grāmatā vai arī zem kāda sloga, lai atdzisušot nesametas skrudzī.

Protams, šis darbs neatmaksājas ar pavisam vienkāršām markām. Izmēģiniet vispirms ar mazvērtīgām markām! Par iznākumu būsit diezgan pārsteigti. Marka būs daudz atguvusi no savas dabiskās krāsas un spožuma. Ja izlabojamo marku ir vairāk, tad mērcējiet tikai dažas, lai īsā laikā tās var apstrādāt.

J. Andersons, Austrālijā.

SAGATAVOŠANĀS FILATELIJAS IZSTĀDEI DZIESMU SVĒTKU LAIKĀ

(Z) Dziesmu svētku rīcības komiteja uzdeva J. Ronim, kam pārstāv filatelistus, kārtot ar rīcības kom. locekli E. Āpšes k-dzi izstādes telpu jautājumu, jo telpas iepriekš jāapskata un jāapsver visas iespējas.

Bija iespēja izstādi rīkot Westerbury viesnīcā, kur notiks arī daiļamatnieku izstāde. Še izstādījumi būtu jāsadala pa atlikušajām vairākām telpām, kas būtu ļoti traucējoši. Otra iespēja — izmantot Latviešu namu. Šeit filatelijas izstāde, marku tirdziņš un pasta kantoris varēs tikt iekārtoti vienā kopīgā telpā. Vieta ir tuvu pilsētas centram un viegli sasniedzama.

Sabalansēt filatelistu budžetu izstādes laikā laipnā kārtā uzņēmies A. Saliņš.

TORONTO BĒRNU SLIMNĪCA

(C. S.) — Kanadas bērni ir vieni no laimīgākajiem bērniem pasaulē. Vai tie saslimst kaut kur izolētā ciemā vai pārpildītās pilsētas ielās, Toronto bērnu slimnīcā viņus atkal izdziedina. Jaunieši šo slimnīcu atstāj ar vilcināšanos, jo tā specializējusies vairāk nekā medicīnā vien — tā zina, kā uzturēt bērnus smaidām, pat ja tie ir sāpēs.

„Slimie bērni" ir vārds, kurā kanadieši ar mīlestību to nosaukuši pirms gadiem, un tā ir pasaules lielākā bērnu slimnīca. Tā ir divas reizes lielāka par jebkuru Savienoto Valstu bērnu slimnīcu. Lielākā daļa slimnīcu ir tādas vietas, kur pacienti saņem standartizētu aprūpi, ko kāds no kaut kurienes parakstījis, bet bērnu slimnīcas nodaļas ir kļuvušas par pētniecības centriem, no kuriem ir nākušas technikas un formulas, kas izdziedējušas bērnus it visur. Bērnu slimnīca ir kļuvusi par to vietu, kurā ārstē sarežģītus gadījumus. (1960. g. no kāda Dienvidslavijas lauku apgabala kādu 11 gadus vecu zēnu, kas cieta no iedzimtas sirdsslimības, no Belgrades pa gaisa ceļu atveda uz Toronto un nodeva pazīstamu speciālistu rokās). Bērnu slimnīcas panākumi tik daudzos dažādos gadījumos ir sagādājuši tai īpašu vietu Kanadas un citu zemju vecāku sirdīs. Tā ir palīdzējusi Kanadai iekļūt pasaules ārstniecības kartē.

Šinī slimnīcā ir pārstāvētas 13 dažādas apmācības programmas. Tā ir Toronto universitātes mācības slimnīca. Tai pašai ir sava slimo kopēju skola, un vēl 22 citas slimo kopēju skolas Ontario provincē sūta savas kursantes uz tās pediatrikas apmācības skolu. Slimnīcai ir arī plaša rezidentu un internu programma. Tāpat fizikālās un aroda terapijas, slimnīcu administrācijas, diētas, radioloģijas un laboratoriju technoloģijas studējošie savas apmācības daļu iegūst šai slimnīcā. Pētniecības institūtam ir 150 cilvēku liels personāls un $ 1.000.000,- liels gada budžets. Viss tas norāda uz šīs slimnīcas apmēriem un tās svaru Kanadā un visā pasaulē kā pediatrikas, izglītības un pētniecības centram.

Kad jūsu bērns saslimst

Caurmēra pieaugušajam nav draudzmīgāka piedzīvojuma par slima bērna skatu. Jaunā zemē svešniekam ar zināmām valodas grūtībām tas var būt baismīgs pārdzīvojums. Tomēr Toronto slimnīcas lielums un simtiem vecāku un slimu bērnu, kas šķiet it visur esam katrā nedēļas dienā, nav nekāds iemesls bailēm, bet gan drīzāk rada atvieglojumu un pateicības sajūtu, apzinoties, ka viss, kas pieejams medicīnas zinātnei, tiks izlietots, kad pie bērna ķersies speciālisti. (Bērnu slimnīca ir medicīnā slimnīca, kas nozīmē, ka visiem medicīniskā personāla locekļiem ir jābūt speciālistiem). Tāpat arī svešinieks bērnu slimnīcā atradīs mazu tautu līgu, bet valodu tulki arvienu ir pieejami.

Ja ar jūsu bērnu notiek nopietns nelaimes gadījums vai tas piepeši kļūst nopietni slims, viņš steidzīgi jānogādā pa papildus ieeju slimnīcā pie Gerrard ielas (pie University avenijas). Papildus ieejas uzraksts ir skaidri redzams.

Ja nav steidzīgas vajadzības to izmeklēt, bet jums ir dibinātas rūpes par bērna veselību, jūs varat apmeklēt ambulances nodaļu, vislabāk iepriekš pieteicoties. Ieeja no University avenijas tieši uz dienvidiem no galvenās ieejas.

Ja turpretim jūsu ģimenes ārsts, lai arī kur jūs dzīvotu, ieteic jūsu bērnu ievietot bērnu slimnīcā, viņš pats nokārtos visus vajadzīgos izkārtojumus, un, cik vien ātri iespējams, tam slimnīcā būs sagādāta gulta.

Kad vecāki ieved savu bērnu ambulances nodaļā vai nelaimes gadījumu nodaļā, tiem jābūt gataviem piepalīdzēt vispārīgā iztaujā. Jautājumi, kas attiecas uz darba devēja vārdu, slimnīcu izdevumu apdrošināšanas plānu, algu u.t.t., ir jāatbild. Ja jūs esat paši spējīgi samaksāt savus ārstniecības izdevumus un jūsu bērnu nevajaga ievietot slimnīcā, jūs pieņems slimnīcas ārsts, kas jums ieteiks privātas prakses ārstu. Turpretim, ja jūsu bērnam ir vajadzīga ievietošana slimnīcā bez kavēšanās, uzņemšanu izkārtos nekavējoties un no jums sagaidīs, ka jūs maksāsit samērā ar saviem līdzekļiem. Ja jums ir slimnīcas apdrošinājums, grāmatvedība jūs informēs, kādus izdevumus sedz apdrošinājums, un ja būtu kādi izdevumi, kas nebūtu segti, tie jums jāsamaksā samērā ar jūsu materiāliem līdzekļiem.

Ja ir skaidrs, ka jūs nevarat maksāt, jūs saņemsit identifikācijas kartīti, kurā būs apliecināts, ka jūs esat kvalificēti regulārai klīnikas vizīšu maksai — 50 ¢ par vizīti un maksimālai $ 2,00 samaksai mēnesī par parakstītām zālēm, kuras izsniedz slimnīcas aptieka. Tie, kas dzīvo no labdarības pabalstiem, protams, netiek uzaicināti kaut ko maksāt.

PARAZĪTI

(Pārnesums no 1. lpp.)

bu, lai viņi šodien apskata parādības AN. Padomju Savienība šai organizācijā allaž ir operējusi ar obstruktīvām domām un priekšlikumiem, lietodama milzīgu skaitu veto. Bet šodien šī komūnisma valsts atsakās maksāt savu līgi uzkrājušos dalības maksu AN lielajiem izdevumiem. Viņa ir profitējusi no līdzekļiem, kurus visus šos gadus maksājušas visas apzinīgās valstis. Padomju Savienība šo citu valstu subsīdēto iestādījumu gan izmantojusi saviem politiskiem gājieniem, bez kā pati būtu piedalījusies maksājumos.

Te ir komūnistu pašu izpratnē kāda „principiāla" lieta. Vai Padomju Savienības ignorance torpedēs AN saimnieciski, kas to lai pasaka! Taču vienu tā atkal pierādījusi — savu pastāigu atpakaļ asinainā pagātnē, kad tik pcpulārs bija parazīta apvērsējums. (Nekad nevar zināt, kā var iedarboties pateiktais vārds vai apzīmējums. E. R.). Šodien Padomju Savienība pati kļuvusi par parazītu, uz citu lēses un pienākuma apziņas līdzi ruinādama jautājumos, piedalīdamās svarīgos lēmumos un propagandēdama savu politiku.

Kurš un tā piespiedīs Pad. Savienību pildīt financiālās saistības pret AN — ir jautājums, kam šodien atbildi nezinām.

E. R-

A. LAGUNS
APKURU IERĪKOTĀJS
204 Oakwood Ave.,
LE 1-6583, Toronto.

Lūdzu klausaities latviešu raidījumu uz viļņiem 1270 Niagaras raidītājā. Katru svētdienu no plkst. 2.45 līdz plkst. 3 p. p.

KANADAS BAZNĪCĀS

TORONTO

Māc. A. Cops, 70 Scarboro Rd., Toronto, Ont., tel. OX 9-3331.

Toronto Sv Andreja baznīcā Carlton un Jarvis ielu stūrī.

Svētdien, 16. augustā, plkst. 10 rītā dievkalpojums Sidrabenē.

Sestdien, 22. augustā, plkst. 8 vakarā dievkalpojums Sidrabenē.

Svētdien, 23. augustā, plkst. 11 rītā dievkalpojums Andreja baznīcā, māc. A. Cops.

Māc. A. Lūsis, 50 Dewson St., Toronto, Ont., tel. LE 6-2510.

Sv. Jāņa draudze Toronto 200 Balmoral Avenue. Toronto 7; tel. 921-3327.

Svētdien, 16. augustā, plkst. 10 rītā dievkalpojums dievnamā.

Māc. A. Briedis, 44 Marilyn Cr., Toronto 16, tel. PL 7-2739.

Toronto Austrumu ev. - lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā, 361 Danforth Ave.

15. augustā, sestdienā, plkst. 8 vakarā dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

23. augustā, plkst. 12-os dievkalpojums draudzes lauku īpašumā — Tālavā.

30. augustā, plkst. 2 p. p. dievkalpojums Sv. Barnaba baznīcā.

BRAMPTONĀ

16. augustā, plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums Grace United baznīcā.

HAMILTONĀ

Māc. E. Pavasars.

Hamiltonā, Latviešu ev. - lut. Kristus draudzē, 18 Victoria Ave., South.

16. augustā, plkst. 11 pr. p. dievkalpojums.

23. augustā, plkst. 5 p. p. dievkalpojums.

Vasaras skola š. g. 24. — 28. VIII, no plkst. 10 — 1,30 dienā.

SV. KATARĪNES

Sv. Katarīnes latviešu ev. - lut. draudzē, Kristus lut. baznīcā, 140 Russel Ave.

16. augustā, plkst. 3,30 p. p. dievkalpojums. Māc. J. Prauliņš.

LONDONA

Māc. J. Prauliņš, 22 Academy St., Apt. 3, St. Catharines, Ont. Tel. MU 5-5098.

Londonas latviešu ev. - lut. draudzē Trīsvienības lut. baznīcā, Oxford un Colborne St.

23. augustā, plkst. 1,30 p. p. dievkalpojums. Māc. J. Prauliņš.

NIAGARA

6. septembrī, plkst. 2 p. p. dievkalpojums, māc. J. Prauliņš

Niagara Falls (Ont.) latviešu ev. - lut. draudzes anglikāņu Sv. Jāņa baznīcā, 580 Portage Rd.

VANKUVERA

Māc. K. Kampe, 1975 Alma St., Vancouver 8, B. C., tel. 224-5195.

Vankuveras Latviešu ev. - lut. draudze.

23. augustā plkst. 3 p. p. dievkalpojums Kitsilāno baznīcā.

MONTREĀLA

Māc. Viesturs Šēfers, 471 Coolbrook Ave., Montreal 29, P. Q. Telef. 484-8394. Sv. Pāvila ev. - lut. latviešu draudze Montreālā.

Mācītāja Viestura Šēfera vadītie dievkalpojumi augusta mēnesī notiks draudzes lauku īpašumā Tērvetē; tad draudzes dievkalpojumu pilsētā nebūs, jo baznīca tiek iekšpusē remontētā.

Tērvetē dievkalpojumi notiks:
16. augustā, plkst. 11 no rīta.
30. augustā, plkst. 11 no rīta.

Māc. A. Voitkus, 3438 Rosedale Ave., Montreal 28, P. Q. Tel. HU 9-3224.

Montreālas Latviešu ev. - lut. Trīsvienības draudze. Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcil Ave.

16. augustā, plkst. 11.00 no rīta Kapu svētku dievkalpojums Mount Royal kapsētā.

OTAVA

Otavas latviešu ev. - lut. Miera draudze; māc. Edg. Lange, 364 Pleasant Park Road. Tel.: RE 3-3906.

TORONTO BAPTISTU

draudzes dievkalpojumi svētdienās plkst 4 p. p. un trešdienās plkst. 8 Bībeles vakari Walmer Road baznīcas telpās.

TORONTO MISIONE

Toronto latviešu misiones kārtējie dievkalpojumi notiek sestdienās plkst. 8 vakarā — 106 Dorset Road, Scarboro, Stop 19.

Svētdienu rītos plkst. 10,45 — 11,00 garīgs radio raidījums — Brīdis ar Dievu. Viļņu garums 1350 — Ošavas raidītājs.

MOONLITE VILLA

PIE BALSAMA EZERA

ROSEDALE, Ont., Canada,
Tel. Burnt River 16, Ring 31.
95 jūdzes no Toronto.

Izīrējamas istabas vasarniekiem.

Lieliska makšķerēšana.

Tuvāka informācija BE 9-3767 vakaros.